

2014-06-05

Tid 2014-06-17, kl 9:00

Plats Hallunda Folkets hus, Bragesalen

Ärenden

Justering

113 Flerårsplan 2015 - 2018

114 Delårsrapport 1

115 Översyn av nämndorganisation, politiska resurser m.m. inför kommande mandatperiod

116 Årsredovisning och revisionsberättelse för samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem 2013

117 Ändring av bolagsordningen i Stockholmsregionens Försäkring AB med anledning av ny ägare

118 Prövning av kommunens hel- och delägda bolags verksamhet under föregående kalenderår

119 Exploateringsavtal för Tumba centrum

120 Försäljning av fastigheten Ringblomman 1

121 Taxor 2014 för Södertörns brandförsvarsförbund

122 Fördelning av politisk resurs (V) och (MP)

- 123 Fördelning av politisk resurs (M), (FP) och (KD)
Handlingar med förslag till beslut sänds senare
- 124 Svar på motion - Upprustning av förskolornas utemiljöer (M)
- 125 Svar på motion - Lyft fram X-et! (M)
- 126 Svar på motion - Låt en oberoende jury bestämma över kommunens stipendier (FP)
- 127 Svar på medborgarförslag - Hedra Carola Häggkvist
- 128 Svar på medborgarförslag - Fritidsverksamhet med läxhjälp efter skoltid från årskurs 4
- 129 Anmälningsärenden
- 130 Valärenden
- 131 Nya medborgarförslag

Kommunfullmäktiges sammanträde sänds på webben via www.botkyrka.se.

Välkommen!

Birgitta Mörk
Kommunfullmäktiges ordförande

Håkan Hultgren
Sekreterare
08-53061384

2014-06-03

Referens
Håkan Hultgren

Fullmäktiges sammanträde den 17 juni 2014 – planering, debatt om flerårsplanen

Debatt

Vi inleder debatten med en övergripande diskussion om **Ett Hållbart Botkyrka** främst i ett ekonomiskt perspektiv där förslagsvis gruppledarna för varje parti börjar. Uppskattad tidsåtgång ca 30 minuter.

Därefter fortsätter debatten under följande rubriker med tidsåtgången angiven per område enligt min bedömning.

Medborgarnas Botkyrka – ca 30 minuter

Framtidens jobb – ca 60 minuter

Välfärd med kvalitet för alla – ca 120 minuter

Grön stad i rörelse – ca 60 minuter

Kultur och kreativitet ger kraft – ca 30 minuter

En effektiv och kreativ kommunal organisation – ca 30 minuter

Talartid

Samtliga partier får en bastid om 15 minuter. Dessutom får varje parti 3 minuter per mandat.

Partierna disponerar fritt över sin tid.

Efter genomförd debatt får varje parti avslutande 3 minuter.

Planering

09.00 – 12.00 debatt flerårsplan

12.00 – 13.00 lunch

2014-06-03

13.00 – 16:00 debatt flerårsplan, forts
16:00 – 19.00 ärenden

Med hänsyn till dagordningens omfattning utgår obesvarade interpellationer.

Vänliga hälsningar

Birgitta Mörk
Kommunfullmäktiges ordförande

Flerårsplan 2015-2018 (KS/2014:154)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer förslaget till flerårsplan för perioden 2015-2018.

Sammanfattning

Förslaget till flerårsplan bygger på föregående flerårsplan och de framåtsikter som de olika nämnderna har lämnat. Ett preliminärt förslag till flerårsplan har varit på remiss hos kommunens nämnder som haft möjlighet att lämna synpunkter. Flerårsplanen består av en verksamhetsplan och en ekonomisk plan. Verksamhetsplanen innehåller mål och visioner för flerårsplanperioden. Den ekonomiska planen innehåller i likhet med tidigare år ekonomiska ramar för driftskostnader och investeringar.

LÅNGT IFRÅN LAGOM

Förslag till kommunstyrelsen

Flerårsplan 2015–2018

- en plan för hållbar utveckling

BOTKYRKA
KOMMUN

Långt ifrån lagom

Framtidens Botkyrka	3
Flerårsplanens delar	4
Ett hållbart Botkyrka - utvecklingen i ett 30- årsperspektiv	5
Planeringsförutsättningar	8
Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter	9
Våra mål för Botkyrka under flerårsplaneperioden	10
Nämndernas ekonomi.....	37
Kommunstyrelsen.....	37
Samhällsbyggnadsnämnden	39
Tekniska nämnden.....	40
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	41
Kultur- och fritidsnämnden	42
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	44
Utbildningsnämnden	45
Socialnämnden.....	48
Vård- och omsorgsnämnden	49

Majoritetens text

*Denna text lyfts in i den slutliga versionen till
kommunstyrelsen/kommunfullmäktige*

Flerårsplanens delar

Majoritetens text beskriver den politiska majoritetens inriktning i flerårsplanen.

Ett hållbart Botkyrka - utvecklingen i ett 30-årsperspektiv.

Tanken med avsnittet är att lyfta blicken inför framtiden i ett längre perspektiv för att på så sätt se vad som är kommunens långsiktiga utmaningar.

Omvärldsanalysen är den årliga analysen som presenterades i november förra året och som behandlar den påverkan från omvärlden som kommunen inte kan styra över.

Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av

möjligheter beskriver kommunens vision, uppdrag med mera.

Våra mål för Botkyrka under flerårsplaneperioden redovisar förslag till ambitioner och mål för perioden.

Ekonomisk plan 2015-2018 innehåller förslag till driframar för nämnderna de närmaste två åren och en inriktning för de därpå följande två åren. Avsnittet innehåller också en investeringsplan med ramar och objekt för hela flerårsplaneperioden. Avsikten är att fortsätta utvecklingen med bättre långsiktighet i förutsättningarna för nämndernas verksamheter, där viktiga vägvalsfrågor kan lyftas fram både när det gäller investeringar och i den löpande verksamheten.

Avsikten med flerårsplaneringen är att nå en metodik för bättre framförhållning och beredskap för verksamhetsförändringar som kommer att bli nödvändiga, samtidigt som mål och ambitioner på ett tydligare sätt ska samspela med de resurser som kommunen förfogar över.

Ett hållbart Botkyrka - utvecklingen i ett 30-årsperspektiv

I Botkyrka har vi bestämt oss för att vrida samhällsutvecklingen i en hållbar riktning. För att klara detta gäller det att lyfta blicken och se vad som är önskvärt i ett mycket långt perspektiv. I flerårsplanen omvandlas sedan det långa generationsperspektivet så att målen för de närmaste fyra åren ger en tydlig signal till var fokus ligger i närtid. Uppföljningen av målen ska visa på resultat – att utvecklingen faktiskt går åt rätt håll.

Att styra starka drivkrafter och bryta trender tar tid. Det är viktigt att vi i vårt arbete fokuserar på rätt saker, är konsekventa och har tålamod. För att underlätta arbetet har vi i Botkyrka pekat ut sex utmaningar som är absolut avgörande för kommunens hållbara utveckling. För att göra rätt saker på rätt plats har vi också inlett arbetet med att översätta kommunens sex hållbarhetsutmaningar till ett områdesperspektiv.

Sex avgörande utmaningar

Ett hållbart Botkyrka innebär samhällsutveckling i ett helhetsperspektiv. Kommunen anslöt sig 2004 till deklARATIONEN Ålborg+10, som innehåller åtaganden utformade för hur städer och kommuner i Europa ska utvecklas på ett hållbart sätt. I ”Ett hållbart Botkyrka” har kommunen formulerat sex avgörande utmaningar att hantera i ett generationsperspektiv.

Inom sex områden måste en nuvarande svag eller dålig utveckling först bromsas och sedan vändas till en hållbar utveckling. Den generation som föds nu måste kunna växa upp i ett Botkyrka som kännetecknas av att:

- Botkyrkaborna har arbete
- Botkyrkaborna känner sig hemma
- Botkyrka har de bästa skolorna
- Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna
- Botkyrkaborna är friska och mår bra
- Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin

Genom ”Ett hållbart Botkyrka” har Botkyrka visat vägen för andra kommuner och städer i Europa genom att vara först med att koncentrerat formulera sina långsiktiga åtaganden och översätta dem till styrande mål i flerårsplaneringen.

Botkyrkaborna har arbete

Den lokala arbetsmarknaden behöver förbättras med fler arbetstillfällena. Botkyrkaborna behöver också bli bättre rustade för att klara kraven på arbetsmarknaden. Den kompetens som Botkyrkas mångkulturella befolkning har behöver utnyttjas bättre om Stockholmsregionen även fortsättningsvis ska klara den internationella konkurrensen.

Kommunen behöver i samverkan med näringslivet klara av att söka upp arbetssökande kvinnor och män, svara för kompetensutveckling och validering av kunskap och kompetens, utveckla företagens för- måga och förutsättningar för en bredare rekrytering och slutligen sammankoppla arbetskraft med arbetsgivare.

Botkyrkaborna känner sig hemma

Storstadsregionerna växer över hela världen och Stockholms- regionen är inget undantag. Våra bostadsområden är kommundelar i Botkyrka och samtidigt stadsdelar i Stockholmsregionen. För en bra utveckling behöver fler känna att det är bättre att bo i Botkyrka än på andra platser i storstaden.

Det innebär att vi i Botkyrka måste arbeta med bostadsområdenas attraktivitet. Eftersom nästan alla intressanta tillskott av bostäder styrs till redan attraktiva områden i regionen behöver vi också lyfta diskussionen och arbeta för att fler kommuner tar sitt ansvar i ett regionalt perspektiv.

Botkyrka har de bästa skolorna

Botkyrka är sedan länge en port till Sveriges huvudstadsregion och samtidigt en port till en av Europas konkurrenskraftigaste storstads- regioner. Skolorna i Botkyrka är bra och klarar sin uppgift bättre än förväntat, men ännu räcker inte detta för att fullt ut ge likvärdiga levnadsförutsättningar för olika grupper av flickor och pojkar. Boendesegregation i kombination med ökad valfrihet och profile- ring har lett till ökad uppdelning mellan resursstarka och resurs- svaga elever.

I Botkyrka måste skolorna bli bättre på att ta tillvara de kunskaper som nyinflyttade till kommunen redan har. Vi måste samtidigt kunna utveckla elevernas svenska språk och fortsätta kunskaps- inhämtning på modersmålet.

Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna

Klimatförändringar har uppstått till följd av mänsklig påverkan. I första hand behöver utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser minskas men vi behöver också förbereda oss på konsekvenser av de klimatförändringar som redan inletts.

Våren 2009 fattade kommunstyrelsen beslut om en ny klimat- strategi. I den riktas fokus de närmaste åren på att skapa en koldioxidneutral organisation. Att genomföra klimatstrategin kommer att kräva en beslutsam styrning av verksamheter inom nämnder och bolag i hela kommunkoncernen och dessutom ekonomiska resurser för omställning av bilpark med mera.

Botkyrkaborna är friska och mår bra

Vår hälsa har stor betydelse för förankring på arbetsmarknaden och för inkomster och ekonomiska resurser. Omvänt har brist på meningsfull sysselsättning, dålig ekonomi och utanförskap stor betydelse för hur vi mår både fysiskt och psykiskt. Många barn i Botkyrka växer upp under fattiga förhållanden.

Att arbeta för att barn och unga trots ekonomiskt svåra förhållanden får en bra uppväxt är därför en viktig uppgift. En av kommunens viktigaste uppgifter är att arbeta aktivt med att Botkyrkaborna har arbete. Dessutom behöver våra skolor ge unga en trygghet och goda förutsättningar att klara sig själva i framtiden. Vi måste också skapa framtidstro hos Botkyrkaborna.

Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin

Botkyrka har växt fort och 60- och 70-talens extrema expansion sätter fortfarande spår i form av svagare sociala nätverk. För hållbar utveckling krävs det att många agerar tillsammans. Det behövs mer samarbete mellan medborgarna, mellan medborgarna och näringslivet, mellan medborgarna och kommunen och mellan kommunen och andra offentliga organ och näringsliv.

Kommunen med alla sina verksamheter har en nyckelroll och behöver bli bättre på att utnyttja sina verktyg för ökat deltagande för olika grupper av kvinnor och män och ökad samverkan. Diskrimineringen på bostadsmarknad och arbetsmarknad måste motarbetas. Våra stadsdelar behöver planeras i högre utsträckning tillsammans med medborgarna och med sikte på fler möten mellan människor.

Planeringsförutsättningar

Omvärldsanalys

I november varje år presenterar kommunledningsförvaltningen en omvärldsanalys. Syftet med analysen är att skapa en gemensam bild av de omvärldsförändringar som kommunen blir styrd av eller på ett eller annat sätt måste ta hänsyn till i sin planering. Genom att bevaka samhällsutvecklingen förbättras möjligheterna att fatta mer strategiskt långsiktiga beslut.

Med utgångspunkt från den genomförda omvärldsanalysen är medskicken kommunledningsförvaltningens samlade rekommendation inför flerårsplanen. I medskicken sammanfattar vi de viktigaste trenderna och deras konsekvenser för kommunen. Avsikten är att peka på de omvärldsfaktorer som kommunen främst behöver hantera i flerårsplan 2015-2018.

Bättre svensk ekonomi men kommunens ekonomi släpar efter
De senaste årens upprepade kriser och nedgång i världsekonomin stannar av och svensk ekonomi vänder uppåt igen. Vi får räkna med en långsam återhämtning under flerårsplanepreioden. Kommunernas ekonomiska förutsättningar släpar efter i uppgången och Botkyrkas ekonomi ser kärvare ut med bland annat förändringar i skatteutjämningsystemet. Samtidigt blir barn, unga och gamla allt fler, med behov av både investeringar och utökad verksamhet. Tuffa prioriteringar kommer att krävas i kommande flerårsplaner.

Långsam uppgång på arbetsmarknaden de närmaste åren
Efterfrågan på arbetskraft ökar, men bara långsamt de allra närmaste åren. Stockholms arbetsmarknad fortsätter att vara bättre än i resten av landet, men de enklare och lågbetalda jobben blir allt färre. Lokalt anpassade insatser för utbildning och kompetenshöjning blir viktigt för att unga och lågutbildade Botkyrkabor ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden. Chanserna att lämna arbetslöshet och låga, osäkra inkomster är som bäst i ekonomisk uppgång.

Förtroendet för kommunen och för demokratin blir försvagat
Ute i världen har förtroendet minskat för de politiska systemens förmåga att hantera utvecklingen. Tecken på det är bland annat effekterna av den ekonomiska krisen och den arabiska våren. I Botkyrka blir vi påverkade av världen. De närmaste åren blir vi också påverkade, av polariseringen i samhället, av oro inför förnyelsen av miljon-programmet, av sociala mediers roll i opinionsbildningen och av kommunledningsfrågan. Vi behöver utveckla förmågan att möta nya krav från medborgarna för att utveckla sammanhållningen i Botkyrka.

Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter

Vår vision är en beskrivning av en önskad framtid. Syftet med en vision är att ge energi, handlingskraft och vägleda oss när vi fattar beslut om vår framtida utveckling. Våra långsiktiga strategier och mål för flerårsplanepérioden syftar till att uppnå Botkyrkas vision: *”Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid.”*

Ett starkt varumärke

Ett starkt varumärke bidrar till att skapa ett attraktivt Botkyrka. Varumärket ska också skapa stolthet, samhörighet och en tydlig profil. Vårt varumärke bygger på medborgarnas, näringslivets och medarbetarnas berättelser och drömmar om Botkyrka.

Botkyrka vill uppfattas som en kreativ upplevelsekommun med fokus på kultur, natur och idrott och som en hållbar boendekommun med närhet till naturen. En plats och organisation som lever upp till devisen ”långt ifrån lagom” – som betyder att vi är en kontrastrikt och kreativ mötesplats.

Långt ifrån lagom – en kontrastrikt och kreativ mötesplats

Det är viktigt för oss att definiera vad vår devis, långt ifrån lagom, står för. Vi sammanfattar vår definition i tre ord, en kontrastrikt, kreativ mötesplats, men den längre beskrivningen låter så här: ”Botkyrka kännetecknas av mängder av kontraster. Här finns allt från täta förortscentrum, vackra boendemiljöer med intressant arkitektur, till landsbygd med vacker natur med skog, ängar, sjöar och havskust. Här frodas entreprenörskap, små företag blandas med internationella storföretag. Här talas över 100 språk.

I Botkyrka är vi kreativa och stimulerar nyfikenhet. Botkyrka är en inspirerande och nytänkande kommun med breda och unika kultur- och upplevelsesatsningar. Här finns stolthet, ungdomlighet, eldsjälur och kraft.

I Botkyrka uppstår intressanta och oväntade möten. I Botkyrka möts olika internationella perspektiv, kulturer, språk och religioner på ett spännande sätt.”

Vår arbetsplats ska vara öppen, orädd och energisk

Internt har vi ledorden öppen, orädd och energisk som ska präglar vårt dagliga arbete och vår kultur på jobbet. Så här förklarar vi våra ledord:

- I Botkyrka har vi medborgarnas fokus – vi erbjuder god service och ett gott bemötande.
- I Botkyrka är vi öppna - vi samarbetar och bjuder in till dialog och är öppna för förändringar.
- I Botkyrka är vi orädda – vi är kreativa och har mod att pröva nya idéer.
- I Botkyrka är vi energiska – vi har kraft och kompetens att nå våra mål och visa resultat.

Våra mål för Botkyrka under flerårsplaneperioden

Hållbarhetsperspektivet ska avspeglas i kommunens alla verksamheter och därmed vara styrande för kommunen. En långsiktigt hållbar utveckling kräver att alla beslut tar hänsyn till såväl sociala behov som miljömässiga och ekonomiska förutsättningar. Verksamheten ska bidra till att förverkliga de sex hållbarhetsutmaningarna i dokumentet ”Ett hållbart Botkyrka”.

Flerårsplanens ambitioner och mål för Botkyrka som plats och samhälle utgår från sex målområden:

- Medborgarnas Botkyrka,
- Framtidens jobb,
- Välfärd med kvalitet för alla,
- Grön stad i rörelse,
- Kultur och kreativitet ger kraft
- En effektiv och kreativ kommunal organisation.

Inom respektive målområde anges ett antal mål samt indikatorer. I uppföljningen ska samtliga individbaserade indikatorer anges per kommunedel med kön som övergripande indelningsgrund.

Nämnderna ska i sina ettårsplaner ange hur de bidrar till att uppnå flerårsplanens mål genom att ange sina åtaganden gentemot de angivna målen och indikatorerna. De ska även ange sina egna nämndmål kopplade till flerårsplanens mål.

Kommunens verksamheter kan inte ses isolerade från varandra. De måste samverka och förstärka varandra. Samtliga de mål som flerårsplanen ställer upp syftar till att förverkliga Botkyrka kommuns vision.

Målområde - Medborgarnas Botkyrka

Demokratin är grunden och utgångspunkten för all kommunal verksamhet. Kommunen är medborgarnas verktyg för att ta ett gemensamt ansvar för gemensamma angelägenheter i lokalsamhället. Engagerade, informerade och aktiva kommuninvånare, med lika rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget, är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling.

Men skillnaderna i inflytande och levnadsvillkor är stora och diskriminering inskränker människors rättigheter. Det begränsar demokratin. Därför är det ett centralt kommunalt uppdrag att verka för jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män och lika rättigheter och möjligheter för alla.

Den representativa demokratin lägger ytterst den politiska makten i folkets händer. Genom sitt deltagande i valen tar medborgarna ansvar för sitt samhälle. Därför är ett högt valdeltagande både en mätare av demokratin förankring och ett värde i sig självt. Men den representativa demokratin kräver också ett ständigt pågående offentligt samtal och ett myller av arenor för dialog och påverkan på samhällsutvecklingen. Genom kultur, föreningsliv och folkbildning hålls demokratin levande.

Botkyrka är ett interkulturellt samhälle rikt på erfarenheter och kunskaper. Vår kulturella och språkliga mångfald är en oerhörd tillgång i en alltmer gränslös värld – en tillgång som bara delvis är utnyttjad. Det handlar om att skapa förutsättningar för att individer och grupper inte bara ska samexistera, utan också samspela för att nå gemensamma mål. Så kan vi skapa en positiv spiral som ger kommunens invånare ökad framtidstro, fler arbetstillfällen och bättre levnadsvillkor.

Mål 1. Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen.

Indikatorer

- Andelen invånare som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem
- Invånare som har vänner i en annan kommunedel

Mål 2. Botkyrkaborna har mer jämställda¹ och jämlika förutsättningar och möjligheter.

Indikatorer

- Invånare som upplever att de utsätts för diskriminering
- Ekonomisk utsatthet bland barn (Rädda barnen)
- Andel invånare som upplever att kommunens anställda ger dem ett bra bemötande
- Uppmätt tillgänglighet till den fysiska miljön i de lokaler där kommunen bedriver verksamhet

¹ I uppföljningen av samtliga individbaserade indikatorer redovisas per område med kön som övergripande indelningsgrund – ger sammantaget en bild av utvecklingen när det gäller jämställda och jämlika levnadsvillkor

- Andel mål och åtaganden med jämställdhetsperspektiv per nämnd, samt andel indikatorer och nyckeltal per nämnd som följs upp med kön som övergripande indelningsgrund

Mål 3. Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Indikatorer

- Ohälsotalet
- Självskattad hälsa
- Livslängd

Berörda nämnder:

Målområde - Medborgarnas Botkyrka - samtliga

Mål 1 - samtliga

Mål 2 – samtliga

Mål 3 – samtliga

Målområde - Framtidens jobb

Botkyrka är en kommun som växer och utvecklas. Här finns språkkunskaper och internationella erfarenheter som är ovärderliga för näringslivet i en globaliserad ekonomi. Vi befinner oss i en expansiv storstadsregion med allt vad det innebär av dynamik och nytänkande, men också påfrestningar på människor och miljö.

Allas möjlighet till arbete och egen försörjning är avgörande för att åstadkomma en samhällsutveckling som kännetecknas av demokrati, social sammanhållning och långsiktig hållbarhet. Arbetslösheten måste pressas tillbaka.

Klimathotet och nödvändigheten av en långsiktigt hållbar samhällsutveckling ställer allt högre krav på energisnålt boende, klimatsmarta transporter och genomtänkt samhällsplanering. Det är investeringar som ger utveckling och arbetstillfällen. Botkyrka ska gå i spetsen och ge utrymme för grön teknik och gröna arbeten.

I den regionala kärnan Flemingsberg växer ett av norra Europas viktigaste centra för högre utbildning, medicinsk forskning och bioteknik fram.

Botkyrka ska vara en aktiv partner i utvecklingsarbetet.

Botkyrkas strategiska satsning på de kreativa näringarna binder samman kultur, utbildning och näringsliv. Kreativitet och entreprenörskap skapar nya arbeten, nya möjligheter och nya tankar. Botkyrka ska vara en intressant plats för nya företag.

Mål 4. Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande.

Indikatorer

- Förvärvsfrekvensen i Botkyrka
- Sammanräknad förvärvsinkomst
- Andel ungdomar 16-24 år som arbetar eller studerar

Mål 5. Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar.

Indikatorer

- Antal tillkommande företag
- Antal arbetstillfällen i kommunen
- Antal företag inom berörda branscher
- Antal sysselsatta (dagbefolkning) inom berörda branscher
- Andel företag som uppger att de fått ett gott bemötande från kommunen

Berörda nämnder:

Målområde – Framtidens jobb - samtliga

Mål 4 - Kommunstyrelsen, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, socialnämnden.

Mål 5 – Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Upplev Botkyrka AB

Målområde - Välfärd med kvalitet för alla

Genom kommunen organiserar och betalar Botkyrkaborna en stor del av den gemensamma välfärden. Utbildning, fritidsverksamhet och kultur, vård, omsorg och social trygghet, samhällsplanering och miljöskydd, vägar och vatten osv. är nödvändiga delar av den samhällsservice som ett modernt samhälle kräver och medborgarna förväntar sig. Verksamheten ska organiseras så att vi når högsta möjliga kvalitet för alla och så att fördelningen styrs solidariskt av behoven.

Utbildning – från förskola, via grundskola och gymnasium till högskola och vuxenutbildning – är en mänsklig rättighet och en förutsättning för samhällsutvecklingen. Alla Botkyrkas barn och ungdomar har rätt att kräva en utbildning som ger dem de kunskaper och färdigheter de behöver och som ger dem valmöjligheter både vad gäller arbete och fortsatta studier.

Botkyrkabor av alla åldrar ska ha goda förutsättningar att med kultur, idrott, föreningsliv och samhällsengagemang ha ett aktivt och utvecklande liv. Våra medborgare ska ha möjlighet att kunna förverkliga sina drömmar och ambitioner oavsett ålder eller fysiska förutsättningar

Trygghet är att veta att det finns ett skyddsnät om något händer och att man får den hjälp man behöver när de egna krafterna avtar. Trygghet ger frihet och kraft att delta i samhällslivet fullt ut. Vi ska ha en vård och omsorg som utgår

från behoven och respekterar individen. Kommunen ska ge människor möjlighet att komma tillbaka till hälsa, arbete och ett gott liv.

Mål 6. Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar.

Indikatorer

- Andel av kommunens grundskoleungdomar med behörighet till gymnasieskolan
- Andel av kommunens gymnasieungdomar som fullföljt sin gymnasieutbildning vid 20 års ålder.
- Andel av kommunens gymnasieungdomar som övergått till högskolestudier inom 3 år.

Mål 7. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver.

Indikatorer

- Andel invånarna över 65 år som upplever att det är tryggt att åldras i Botkyrka
- Andel 80+ som klarar sig utan hemtjänst eller särskilt boende

Berörda nämnder:

Målområde – Välfärd med kvalitet för alla - samtliga

Mål 6 – Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden

Mål 7 – Kommunstyrelsen, Vård och omsorgsnämnden,

Samhällsbyggnadsnämnden, Tekniska nämnden, Kultur- och fritidsnämnden.

Målområde - Grön stad i rörelse

Botkyrka har goda förutsättningar att bygga den moderna, gröna staden där miljöer med boende, offentliga rum och verksamheter ger utrymme för kreativitet och utveckling samtidigt som våra naturområden värnas och görs tillgängliga för fler. En hållbar utveckling förutsätter rörelse och förändring. Attraktiva och tillgängliga offentliga miljöer bidrar till en bättre folkhälsa.

Vi måste säkra en ekologiskt hållbar utveckling som minskar miljöbelastningen och gynnar biologisk mångfald. Botkyrka ska bli fossilbränslefritt och klimatneutralt. Med den utgångspunkten ska vi utveckla levande stadsdelar och ge Botkyrkaborna förutsättningar att göra klimatsmarta val. Energisparande och hållbara transportsystem ska stimuleras.

Genom strategiska utvecklingsprogram i varje stadsdel, som innefattar såväl sociala som fysiska faktorer, engageras medborgarna i samhällsutvecklingen och kommundelarnas förutsättningar tas tillvara. Vi ska verka för en varierad struktur, såväl inom stadsdelarna som i kommunen som helhet, och för närmare kontakter mellan kommunens alla delar.

Mål 8. Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva.

Indikatorer

- Utsläpp av koldioxid per invånare
- Totala elinköp i Botkyrka per invånare

Mål 9. I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer.

Indikatorer

- Antal färdigställda nya bostäder i Botkyrka
- Andel invånare som uppger att de kan rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde
- Andel invånare som upplever att det är tryggt i deras närområde

Berörda nämnder:

Målområde – Grön stad i rörelse - samtliga

Mål 8 – Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden

Mål 9 - Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Socialnämnden, Botkyrkabyggen

Målområde - Kultur och kreativitet ger kraft

Botkyrka ger kulturen utrymme. Kulturen är ett redskap för kreativitet, kommunikation och personlig utveckling. Kultur bidrar till att skapa identitet och hemkänsla. Den främjar demokrati och delaktighet, entreprenörskap och näringslivsutveckling. Den sociala ekonomin är ett viktigt verktyg.

Föreningslivet och folkbildningen spelar en särskilt viktig roll för utvecklandet av ett starkt, interkulturellt samhälle där alla invånares förmågor tas till vara. Att ge goda förutsättningar för kultur- och föreningslivet är därför en viktig kommunal uppgift.

Mål 10. Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap.

Indikatorer

- Andel invånare som upplever att kommunen satsar på kreativitet och entreprenörskap.

Mål 11: Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur.

Indikatorer

- Andel invånare som är nöjda med möjligheterna att ta del av kulturutbud och/ eller att själv vara med
- Andel invånare som deltagit i kulturaktiviteter i Botkyrka

Berörda nämnder:

Målområde – Kultur och kreativitet ger kraft - samtliga

Mål 10 – samtliga, exkl socialnämnden

Mål 11 – samtliga, exkl socialnämnden

Målområde - En effektiv och kreativ kommunal organisation

Kommunens förvaltningar och verksamheter är inga självändamål utan Botkyrkabornas redskap för att organisera sina gemensamma angelägenheter. Den kommunala verksamheten ska bedrivas effektivt så att vi på både kort och lång sikt uppnår bästa möjliga kvalitet med tillgängliga resurser. Resurser ska fördelas efter behov.

Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och tar tillvara personalens kunskaper och kreativitet. Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Kommunen ska erbjuda heltidsanställning till alla som önskar det. Antalet timanställningar och andra visstidsanställningar ska minimeras.

För att behålla handlingsfriheten är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad.

Kommuninvånarna ska få ett bra bemötande i kontakten med de anställda i kommunen. Alla ska bemötas med respekt, få sakkunnig information, stöd och hjälp. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

För att vi ska kunna fullgöra våra uppgifter på ett bra sätt måste kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet, spegla befolkningssammansättningen.

Mål 12: Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens.

Indikatorer

- Andel invånare som anser att kommunens anställda ger dem bra bemötande
- Anställda upplever att de har inflytande över sitt arbete
- Sjukfrånvaro för kommunens anställda

- Andel chefer med utländsk bakgrund
- Andel deltidsanställda som önskar arbeta heltid
- Andel medarbetare som har tillsvidareanställning
- Resultat av skatteintäkterna

Mål 13. Fossilbränslefri kommunal organisation senast 2015

Indikatorer

- Kommunens inköp av fossilbränsle
- Andel fordon för fossilbränslefria bränslen
- Bilpoolsandel av det totala antalet körda kilometer i tjänsten i kommunen
- Energiförbrukning per kvadratmeter i kommunens fastigheter och anläggningar

Berörda nämnder:

Målområde – En effektiv och kreativ kommunal organisation - samtliga

Mål 12 – samtliga

Mål 13 - samtliga

Ekonomisk plan 2015–2018

Stabila och långsiktiga ekonomiska planeringsförutsättningar underlättar verksamheternas anpassning till ändrade verksamhetsmässiga förutsättningar. Behoven förändras till följd av bland annat befolkningsutvecklingen. Statliga regelförändringar och invånarnas krav och förväntningar påverkar tjänsternas innehåll. Den ekonomiska planeringen bör därför ha ett långsiktigt perspektiv och undvika allt för snabba förändringar av verksamheternas ekonomiska förutsättningar. En successiv anpassning till nya ekonomiska villkor är att föredra. Problemet är att de ekonomiska förutsättningarna är mycket svårbedömda på några års sikt. Det går helt enkelt inte att förutse kommunens ekonomiska förutsättningar särskilt bra under en så lång period som flerårsplaneprodukten. Att bedöma konjunktursvängningarna som är en del av våra förutsättningar är svårt redan på kort sikt. På längre sikt än 1-2 år är de ekonomiska prognoserna mer att betrakta som framskrivningar. Ett särskilt problem för kommuner är att en väsentlig del av finansieringen utgörs av generella statsbidrag. Sett över en längre period har dessa stadigt ökat, men oftast är framförhållningen kort och vi vet därför inte nu när de kommer att höjas och med hur mycket. Mot denna bakgrund bör de sista två åren av perioden mer betraktas som en framskrivning vad gäller såväl kommunens resultat som utrymmet för nämndernas ramar.

Delar av verksamheternas förutsättningar är lättare att förutse. Befolkningsutvecklingen är för flera av de största verksamhetsområdena helt avgörande för behovsutvecklingen. Även på så lång sikt som fyra år går befolkningsutvecklingen för berörda åldersgrupper att förutse med tillräcklig säkerhet för att de ska kunna vara en väsentlig del av planeringen. Här kan tydlighet i kommunens resursfördelning också bidra till bättre ekonomisk förutsägbarhet.

Även investeringarna kräver en långsiktighet i planeringen. Processerna är oftast långa och beslut om finansiering behöver därför fattas i god tid innan en ny anläggning eller fastighet ska tas i bruk. Det är skälet till att flerårsplanen innehåller en investeringsbudget som sträcker sig över hela perioden.

Utgångsläget – flera år med mycket starka resultat, men betydligt tuffare redan i år

Kommunens resultat uppgick förra året till 194 miljoner kronor. Det är inte bara väsentligt bättre än budgeterat utan också betydligt bättre än prognoserna under året. Den främsta orsaken är att nämnderna, efter att ha prognosticerat ett underskott på 30 miljoner kronor i delårsrapport 2, sammantaget redovisade ett överskott på 64 miljoner. Kommunen har nu flera år i rad redovisat mycket starka resultat.

Resultatet i ettårsplanen för 2014 uppgår endast till 43 miljoner kronor, trots effektiviseringskrav på nämnderna med sammantaget 34 miljoner. Hur kan det skilja så mycket från ett år till ett annat?

Några förklaringar till det betydligt sämre förväntade resultatet är specifika för Botkyrka, andra påverkar alla kommuner. I jämförelse med utfallet för 2013 innebär budgeten för 2014 per definition att nämnderna gör ett nollresultat. Det är helt enkelt meningen att nämnderna ska använda tilldelade resurser till verksamhet i syfte att uppnå fullmäktiges och nämndens mål. Andra specifika förklaringar för Botkyrka rör intäktssidan. Förändringarna i det kommunala utjämningsystemet som genomfördes 2014 innebär minskade intäkter med 22,5 miljoner detta år. Nästan lika mycket minskar intäkterna från den särskilda kompensationen för snabb befolkningstillväxt till följd av att befolkningsökningen bromsade in under 2013.

Under de senaste åren har alla kommuner erhållit stora återbetalningar av tidigare inbetalda premier från AFA Försäkring. För Botkyrkas del uppgick återbetalningen till 60 miljoner kronor 2013. Även en återbetalning under 2014 har diskuterats, men inget är beslutat och det är därför inte medräknat i budgeten för 2014. Det skulle i så fall också röra sig om ett väsentligt mindre belopp än under 2013. År 2014 är dessutom ytterligare ett år utan höjning av de generella statsbidragen. Det innebär en urholkning av kommunernas intäkter när priser och löner samtidigt ökar. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gör bedömningen att kommunernas resultat sammantaget minskar från knappt 16 miljarder 2013 till 5,5 miljarder 2014.

En annan central del av utgångsläget är den finansiella situationen. Trots att kommunen till skillnad från flera andra kommuner själv äger merparten av anläggningarna och verksamhetslokalerna är låneskulden låg, om man exkluderar vidareutlåningen till de kommunala bolagen. Vid årsskiftet uppgick den del av upplåningen som avser den kommunala verksamheten till 310 miljoner kronor. Det är en jämförelsevis låg upplåning.

Det är dock viktigt att påpeka att resultaten inte varit tillräckliga för att finansiera investeringarna med egna medel, trots mycket starka resultat. Genom de goda resultaten har upplåningen visserligen ökat mindre än befarat, men det är ändå så att investeringstakten inte har kunnat finansieras fullt ut av avskrivningar och årets resultat. Med andra ord innebär inte de starka resultaten att kommunen sparar i ladorna. Överskotten går till att finansiera kommunens investeringsutgifter.

Problemet är att vi nu står inför stora upprustningsbehov. Det icke planerade, så kallade avhjälpande underhållet, spräckte budgeten förra året och uppgick till 41 miljoner, vilket motsvarar 93 kronor per kvadratmeter. Det är mycket höga tal och bara marginellt mindre än det planerade underhållet. Det är en effekt av kommunens kraftiga utbyggnad under 70-talet. De äldre lokalerna och anläggningarna är i dåligt skick och underhållsinsatserna har historiskt varit otillräckliga. Det kommer under en tid att krävas stora reinvesteringar i kommunala verksamhetslokaler och anläggningar. Investeringsbudgeten i denna flerårsplan är därför rekordhög. Det är också den stora ekonomiska utmaningen för framtiden.

Investeringar som vi inte kan finansiera med egna medel kommer att öka kommunens kapitalkostnader och minska verksamhetsutrymmet, alldeles oavsett om vi i utgångsläget har låga skulder eller inte.

Intäkterna under flerårsplaneperioden – bra konjunktur, men svag intäktsutveckling

Tillväxten väntas ta fart de närmaste åren

Tillväxten har inte riktigt velat ta fart de senaste åren och arbetslösheten har bitit sig fast på en hög nivå. Den svaga utvecklingen i vår omvärld är huvudskälet. Vi befinner oss fortfarande i en lågkonjunktur, vilket också återspeglas i relativt låga löne- och prisökningar. Även 2013 präglades av låg tillväxt. Exporten minskade, bland annat på grund av en svag utveckling i våra nordiska grannländer.

Mot slutet av förra året verkar det dock som att svensk tillväxt fick bättre fart igen och den positiva utvecklingen har fortsatt i början av året. Konjunkturindikatorerna som speglar företagens och hushållens förväntningar om framtiden pekar uppåt. Tillväxten i omvärlden stärks. Läget i den amerikanska ekonomin förbättras successivt och inom euroområdet ser förutsättningarna allt ljusare ut. Läget på de finansiella marknaderna har också stabiliserats, vilket bland annat märks i att ränteskillnaderna blir allt mindre mellan länderna i euroområdet.

Som framgår av tabell 1 väntas tillväxten ta ordentlig fart 2015. Det är framförallt en snabb ökning av hushållens konsumtion tillsammans med ökade investeringar som väntas leda till en stark tillväxt de närmaste åren. Åren 2012 och 2013 nådde hushållens sparkvot den högsta nivån i modern tid. En betydande del av årets inkomst sparas varje år. Paradoxen är att hushållens skuldsättning samtidigt ökar. Värdet på hushållens tillgångar som bostäder har dock ökat ännu snabbare. Risker ligger därför främst i ett större prisfall på bostadsmarknaden. Det finns som alltid olika bedömningar av framtiden, men det finns också en del som talar för att en prisnedgång inte skulle få alltför allvarliga konsekvenser. Det är framförallt hushåll med höga inkomster som har stora skulder.

Tabell 1 Nyckeltal för svensk ekonomi, SKL april (procentuell förändring)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BNP	1,3	1,5	3,0	3,1	3,4	2,5
Sysselsättning, timmar	0,6	0,4	0,8	1,3	1,6	0,9
Öppen arbetslöshet, nivå	8,0	8,0	7,8	7,2	6,7	6,6
Timlön	3,0	2,4	2,8	3,2	3,4	3,7
Konsumentpriser, KPIX	1,1	0,5	0,2	1,5	1,8	1,8

Sysselsättningen har hållits uppe 2012 och 2013 trots en svag produktionsökning. Det innebär sannolikt att sysselsättningsuppgången kommer att släpa efter konjunkturuppgången. SKL:s bedömning är att sysselsättningen ökar snabbare först mot slutet av 2014. Som framgår av tabellen kommer återhämtningen på arbetsmarknaden att ta tid. Först mot mitten av år 2016 är arbetslösheten

nera på mer långsiktigt normala nivåer i SKL:s prognos. De sista åren av perioden ska dock mer ses som en framskrivning än en prognos. Det går inte att förutse konjunktursvängningar och sysselsättningsutveckling på så lång sikt.

Den förväntade sysselsättningsuppgången innebär också en snabbare skatteunderlagsökning från 2015. Effekten av sysselsättningsökningen på skatteunderlaget är dubbel. Dels ger sysselsättningen ökat skatteunderlag i sig, dels leder uppgången på arbetsmarknaden som framgår av tabell 1 till högre löneökningar. Det senare innebär även att lönerna för kommunanställda förväntas öka i snabbare takt, vilket reducerar den reala ökningen av skatteunderlaget.

Tabell 2 Skatteunderlagstillväxt 2012–2017, SKL april (procentuell ökning)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prognos april 2014	4,0	3,5	3,4	4,7	5,3	4,9
Prognos april 2013	4,1	3,4	3,2	4,0	4,7	

I jämförelse med föregående flerårsplan utvecklas skatteunderlaget väsentligt starkare 2015 och 2016. Den reala skillnaden, dvs. med hänsyn tagen till pris- och löneökningar, är något mindre. Men det är ändå två år med stark tillväxt i kommunernas skatteintäkter och också en betydligt bättre utveckling än i föregående flerårsplan. Den samhällsekonomiska utvecklingen bidrar därför positivt till de ekonomiska förutsättningarna de närmaste åren.

Oförändrade statsbidrag motverkar konjunkturuppgången

Kommunsektorn är starkt beroende av generella statsbidrag för sin finansiering. Huvuddelen av finansieringen består visserligen av skatteintäkter som i normalfallet kan förväntas öka i minst samma takt som löner och priser. Men de generella statsbidragen utgör en så pass stor del av finansieringen att utvecklingen har stor betydelse för kommunernas ekonomiska förutsättningar. I ett historiskt perspektiv har de generella statsbidragen också höjts i ungefär samma takt som skatteintäkterna ökat. Utvecklingen är dock ryckig och förändringar sker ofta med kort varsel i förhållande till den kommunala budgetprocessen.

De senaste åren har de generella statsbidragen varit oförändrade. Inga höjningar har heller aviserats från regeringen för de närmaste åren. Det begränsar den sammantagna intäktsökningen för kommunerna. Om kommunerna ska kunna möta ökade behov av verksamhet till följd av befolkningsökning och andra ökade behov eller krav från invånarna måste även statsbidragen höjas kontinuerligt. Kommunerna får helt enkelt svårt att långsiktigt klara sitt välfärdsuppdrag om inte alla större intäktskällor ökar i takt med löner- och priser.

Förändringarna i utjämningsystemet fortsätter att drabba Botkyrka. I år infördes förändringar i det kommunala utjämningsystemet som missgynnar Botkyrka. Det innebär en intäktsminskning på 22,5

miljoner kronor 2014, vilket är en viktig orsak till det relativt låga budgeterade resultatet. De slutliga beräkningarna i samband med införandet kom att missgynna Botkyrka ytterligare jämfört med de preliminära beräkningarna i samband med förra flerårsplanen. Intäkterna minskar med ytterligare 22,5 miljoner 2015 och med ytterligare 14 miljoner 2016. Det innebär att när förändringarna är helt införda så förlorar kommunen årligen närmare 60 miljoner jämfört med det tidigare systemet. Det bidrar starkt till att den goda konjunkturen får begränsat genomslag i kommunens intäktsutveckling från skatter och statsbidrag under 2015 och 2016.

Att Botkyrka får lägre intäkter med utredningens förslag förklaras helt av den stora försämring som kommunen drabbas av i utjämnningen för individ- och familjeomsorg. Förklaringen är införandet av variabeln ”Andel av befolkningen med ekonomiskt bistånd längre än sex månader”. Variabeln innebär ett grundläggande avsteg från principen om att utjämnningen ska vara opåverkbar för den enskilda kommunen och endast kompensera för strukturella skillnader. Dessutom missgynnas kommuner som bedrivit ett framgångsrikt arbete med att begränsa antalet hushåll med långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd.

Svag ökning av verksamhetsutrymmet

Det så kallade verksamhetsutrymmet ökar med 92 miljoner kronor 2015 och med endast 45 miljoner 2016. Med verksamhetsutrymme menas hur mycket verksamheternas kostnader kan öka vid oförändrat resultat, utöver den kostnadsökning som följer av pris- och löneökningar. Ökar kostnaderna mer än utrymmet försämras resultatet, ökar kostnaderna mindre än utrymmet stärks istället resultatet. I utgångsläget är det budgeterade resultatet för 2014 svagt. Resultatet uppgår till 43 miljoner kronor, motsvarande en procent av skatter och generella statsbidrag. En del av utrymmet för 2015 bör därför användas till att stärka resultatet mot bakgrund av de investeringsplaner som redovisas nedan.

De sista åren av perioden ska mer betraktas som en framskrivning. Men som framgår av tabell 3 finns det för närvarande inget som säger att vi befinner oss i en tillfällig ekonomisk svacka som innebär att vi kan skjuta nödvändiga anpassningar till det ekonomiska läget på framtiden.

Ökningen av verksamhetsutrymmet de närmaste åren är väsentligt mindre än den historiska ökningen av verksamhetens kostnader i kommunen. Orsaken är som framgått ovan att oförändrade generella statsbidrag till kommunsektorn urholkar intäkterna när priser och löner stiger, samt att kommunens intäkter från det kommunala utjämnningssystemet till följd av förändringarna fortsätter att minska både 2015 och 2016.

Tabell 3 Ökat verksamhetsutrymme 2015-2018 (mnkr)

	2015	2016	2017	2018
Ökade skatteintäkter	192	193	217	209
Pris- och löneökningar	-119	-133	-152	-153
Övrigt (avskrivningar, finansnetto m.m.)	19	-15	-10	-5
Ökat verksamhetsutrymme	92	45	55	51

Under rubriken övrigt i tabellen återfinns bland annat en årlig minskning av utrymmet på cirka 20 miljoner per år som förklaras av ökade avskrivningar och försämrat finansnetto till följd av den höga investeringsnivån. Under 2015 ger dock posten övrigt ett positivt bidrag till verksamhetsutrymmet. Det beror på korrigeringar av vissa interna poster som gjorts utifrån bokslutet för 2013, bland annat avseende differensen mellan faktiska och kalkylerade arbetsgivaravgifter.

Verksamhetsutrymmets ökning är bortsett från 2015 inte tillräckliga för att klara de behovsökningar som följer av framförallt befolkningsutvecklingen (se nedan). Det innebär att de ekonomiska förutsättningarna är fortsatt svåra. Om nämnderna ska ges rimlig kompensation för stigande löner och priser samt ökade volymer krävs det med nuvarande förutsättningar fortsatta effektiviseringar för att inte resultatet ska försämrats.

Effekten av pris- och löneökningarna i tabellen ovan är baserade på SKL:s prognoser (se tabell 1) för löneökningarna på arbetsmarknaden i stort samt över prisökningarna (exkl. effekten av ränteförändringar - KPIX). Fördelen med att använda SKL:s bedömning av pris- och löneökningarna är att den är konsistent med skatteintäktsprognoisen. Kompensationen till nämnderna för löneökningar bygger således på prognosen över löneökningarna för hela arbetsmarknaden. Mot bakgrund av den konkurrens som råder för vissa för kommunen viktiga yrkesgrupper finns det en risk för att denna kompensation inte fullt ut täcker kommande löneökningar. Det skulle ytterligare begränsa utrymmet för utökad verksamhet.

Följande generella förutsättningar ingår i beräkningen av nämndernas ramar för 2015:

- Lönerna räknas upp med 3,2 procent.
- Andra kostnader som domineras av personalinsatser, framförallt köp av verksamhet, räknas upp med 2,7 procent. Uppräkningen är framräknad utifrån 70 procent av löneutvecklingen och 30 procent av prisutvecklingen.
- Kompensationen för prisökningar uppgår till 1,5 procent.
- Hyrorna höjs med 0,8 procent. Nämnderna kompenseras med motsvarande uppräknings av sina hyreskostnader.
- Verksamhetens intäkter räknas upp med 2 procent.
- Internräntan och den internt kalkylerade arbetsgivaravgiften uppgår oförändrat till 3,0 respektive 38,46 procent.

Befolkningsökningen har bromsat in, men fortsatt snabb behovstillväxt

Under 2013 ökade antalet invånare i Botkyrka med 1306 personer, motsvarande 1,5 procent. Ökningen är knappt 300 respektive cirka 760 personer mindre än 2012 respektive 2011. Dessa två år hade kommunen dock de två största befolkningsökningarna sedan slutet av 70-talet. Särskilt snabbt ökade befolkningen förra året i de äldre åldersgrupperna och i grundskoleåldrarna.

I tabell 4 redovisas kommunens befolkningsprognos från i maj 2014. I prognosen beräknas befolkningen öka med cirka 1600 invånare per år under flerårsplaneperioden, dvs. i något snabbare takt än under 2013. Sett över perioden är det fortsatt de äldre och grundskolebarnen som ökar i snabbast takt. Att det är just dessa åldersgrupper innebär också att behoven av skola och äldreomsorg fortsätter att öka i snabb takt.

De volymkompensationer som beräknats för framförallt utbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden 2015 utgår från befolkningsutvecklingen i tabellen.

Tabell 4 Befolkningsprognos 2013-2018

Ålder	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0	1 255	1 300	1 320	1 350	1 360	1 380
1–5	6 331	6 410	6 530	6 620	6 790	6 910
6–15	11 214	11 520	11 890	12 190	12 430	12 690
16–18	3 390	3 340	3 290	3 380	3 420	3 560
19–24	7 504	7 560	7 540	7 490	7 480	7 450
25–44	25 439	25 980	26 540	26 950	27 400	27 870
45–64	20 636	20 920	21 240	21 680	22 100	22 540
65–79	9 477	9 710	9 940	10 080	10 220	10 260
80–w	2 334	2 400	2 480	2 570	2 680	2 820
Summa	87 580	89 160	90 770	92 320	93 890	95 490

För prognosen över kommunens intäkter från inkomstskatt och statsbidrag är befolkningsökningen central. I denna prognos har vi valt att räkna med en ökning på 1350 personer per år, d.v.s. något mindre än i befolkningsprognosen ovan. Antagandet görs för att minska risken för nedjusteringar av intäkterna inför ettårsplanen. Men det är alltså inte helt konsekvent med befolkningsprognosen ovan.

Nämndernas ramar – ny resursfördelningsmodell från 2016

Fullmäktiges beslut om nämndernas ekonomiska ramar är ett av de allra mest centrala politiska besluten. Det utgår från en rad överväganden kring verksamheternas behov, utvecklingen i omvärlden och kommunens prioriteringar för framtiden. I många kommuner tar rambesluten sin utgångspunkt i en resursfördelningsmodell. Det gör det i viss mån även i Botkyrka, även om det inte är så tydligt uttalat.

Syftet med en resursfördelningsmodell är att så objektivt som möjligt försöka jämställa förutsättningarna i förhållande till föregående års budget. Hur mycket mer eller mindre resurser krävs för att verksamheten på grund av framförallt befolkningsförändringar ska ha

samma förutsättningar som föregående år? Det ger ett utgångsläge inför ställningstaganden om ett verksamhetsområde bör ha mer eller mindre resurser (per brukare) än föregående år.

En resursfördelningsmodell är ett underlag för det politiska beslutet om nämndernas ramar. Det ersätter på inget sätt de politiska avvägningarna. En tydlig och accepterad resursfördelningsmodell kan istället bidra till att tydliggöra vad som är de politiska prioriteringarna i ramtilldelningen. Ett starkt motiv för en resursfördelningsmodell är transparens. Medborgarna bör ha en möjlighet att ta del av hur och på vilka grunder resurserna fördelas i kommunen. Det blir även en tydligare koppling mellan invånare/brukare och verksamhetens resurser, vilket ökar fokus på medborgarna istället för på den kommunala organisationen. En resursfördelningsmodell kan även bidra till en mindre detaljfokuserad ramdiskussion och istället ge mer utrymme för de långsiktiga strategiska frågeställningarna.

Kommunledningsförvaltningen gav i slutet av förra året PwC i uppdrag att ta fram en modell för hur verksamheternas behov av resurser påverkas av befolkningsutvecklingen. Denna modell har översiktligt presenterats för budgetberedningen. En ny resursfördelningsmodell behöver dock diskuteras och förankras med nämnder och förvaltningar innan den implementeras. Förslaget är därför att en ny resursfördelningsmodell som underlag för ramtilldelningen ska införas till år 2016.

Inför införandet av en ny modell är det också viktigt att ta del av andra kommuners erfarenheter. Alla resursfördelningsmodeller innebär förenklingar av verkligheten. En viktig fråga som kommit att diskuteras i många kommuner med resursfördelningsmodell är marginalkostnader. Hur mycket är det egentligen rimligt att kostnaderna ökar när brukare och invånare blir fler? En annan viktig fråga är vilka kostnader som ska anses inrymmas i modellens beräknade ramökning. Ingår t.ex. höjda hyreskostnader?

Mot bakgrund av en ny modell för 2016 är driftsramarna i denna flerårsplan endast fördelade mellan nämnderna år 2015. Det ska inte tolkas som att en ny resursfördelningsmodell som underlag för ramtilldelningen kommer att ge ett markant annorlunda utfall. De stora behovsökningarna till följd av befolkningsutvecklingen inom förskolan, grundskolan och äldreomsorgen kommer att få ett fortsatt dominerande genomslag.

Volymkompensation och andra ramjusteringar 2015

Kompensation för volymökningar och andra ramjusteringar framgår av nämndavsnitten i denna flerårsplan. Sammantaget uppgår dessa till 91 miljoner kronor 2015.

Den sammantagna ramökningen förklaras till en del av ambitionshöjningar och nya satsningar. Men det är fortsatt befolkningsökningen för barn, ungdomar och äldre som tillsammans med ökade behov för funktionsnedsatta ger upphov till merparten av nämndernas ökade ramar:

- Utbildningsnämndens ram utökas med 43,5 miljoner, varav 28,7 miljoner avser volymökning grundskolan.
- Vård- och omsorgsnämndens ram utökas med 17,1 miljoner, varav 10,7 miljoner avser volymökning äldreomsorg och resterande del volymökning LSS-verksamhet.
- Arbetsmarknad och vuxenutbildningsnämnden ram utökas med 7,8 miljoner, varav 5 miljoner avser volymökning daglig verksamhet.

Nämndernas framåtsikter inför flerårsplanen innehåller mycket stora äskanden. De omfattar bedömda volymökningar, andra kostnadsökningar som upplevs som oundvikliga och ambitionshöjningar. Mycket är svårbedömt på förhand och en del är beroende av omvärlden. T.ex. skulle kommunens statsbidrag för vuxenutbildning minska med mycket stora belopp nästa år utifrån de förutsättningar som hittills är kända. Men detta är ytterligare ett område där besked om nästa års förutsättningar brukar presenteras sent av regeringen och som behöver bevakas inför kommunens ettårsplan.

En annan osäkerhet rör utvecklingen av sommarjobben. Kommunens garanti innebär att antalet platser och därmed kostnaderna beror av hur många ungdomar som efterfrågar sommarjobb. Det finns en möjlighet att antalet platser ökar framöver när den kommunala garantin blir ännu mer känd bland ungdomarna. En utökning av antalet platser kan också innebära att tillkommande platser blir dyrare än de befintliga eftersom de kräver ett utökat samarbete med föreningar och näringsliv.

Försörjningsstödet har fortsatt öka och utvecklingen inför 2015 är osäker. I nuläget tillförs inga ytterligare medel, utan frågan om eventuell ramjustering får tas upp och hanteras under höstens ettårsplanearbete.

Styrelsen för Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem har till ägarparterna lämnat ett äskande om utökat bidrag till förbundet. För Botkyrkas del uppgår den föreslagna ökningen till 0,4 miljoner. Under förutsättning att staten ökar sitt bidrag till förbundet kommer frågan om kompensation för ökningen att hanteras under höstens ettårsplanearbete.

I driftsammandraget för 2015 finns 10 miljoner kronor avsatta som volymreserv. Av medlen avser 5 miljoner 2014. Dessa medel är ännu inte fördelade till någon nämnd, men vi bedömer att det kommer att göras under året. Resterande 5 miljoner avser volymreserv för 2015.

Fortsatta effektiviseringar nödvändiga för att upprätthålla resultatnivån

I den förra flerårsplanen uppgick effektiviseringskravet 2014 och 2015 till 34 respektive 54 miljoner kronor. Det fördelades år 2015 med 1,6 procent av ramen per nämnd, förutom utbildningsnämnden där kravet reducerats till 0,8 procent av ramen. Trots detta uppgick det budgeterade resultatet till endast 41 miljoner.

I denna flerårsplan är som redovisats tidigare de budgeterade intäkterna 2015 väsentligt högre än i förra årets beräkning. Det så kallade verksamhetsutrymmet för 2015 uppgår nu till 92 miljoner kronor, att jämföra med 9 miljoner i föregående flerårsplan. Det ökade utrymmet fördelas i detta förslag mellan minskat effektiviseringskrav, högre kompensation till nämnderna för volymökningar och andra kostnadsökningar, samt stärkt resultat.

Effektiviseringskravet har minskats till 10 miljoner, vilket motsvarar 0,3 procent av ramen för alla nämnder utom utbildningsnämnden, vars effektiviseringskrav är reducerat till hälften räknat i procent av ramen. Ramökningar till följd av volymkompensation och andra kostnadsökningar uppgår sammantaget till 91 miljoner. Det ger ett budgeterat resultat år 2015 på 54 miljoner kronor, vilket är en resultatförstärkning med 11 miljoner jämfört med det budgeterade resultatet för 2014. Det innebär ett resultat 2015 motsvarande 1,2 procent av skatter och statsbidrag.

Tabell 5 Kommunens resultat mm 2015-2018 (mnkr)

	2015	2016	2017	2018
Budgeterat resultat föregående år	43	54	69	74
Verksamhetsutrymme	+92	+45	+55	+51
Volymkompensation m.m.	-91	-65	-50	-50
Effektiviseringskrav	+10	+35	0	0
Resultatförändring	+11	+15	+5	+1
Balanskravsresultat, (1,5% 2016-2018)	54	69	74	75

För 2016 har vi utgått från en mindre resultatförstärkning som innebär ett resultat motsvarande 1,5 procent av skatter och statsbidrag. Ramökningar till följd av volymökningar m.m. har antagits till 65 miljoner. Det innebär i princip endast kompensation för volymökningar och vissa ökade hyror och kapitalkostnader. Dessa är alltså inte utfördelade på nämnderna detta år i flerårsplanen. Med dessa förutsättningar skulle effektiviseringskravet behöva uppgå till 35 miljoner 2016.

År 2017 och 2018 ska mer ses som en framskrivning. Resultatet har antagits till 1,5 procent av skatter och statsbidrag även dessa år. Med nuvarande förutsättningar skulle det finnas 50 miljoner per år till volymkompensation eller andra kostnadsökningar om nya effektiviseringskrav ska undvikas. Det är historiskt sett en mycket låg kostnadsökning.

God ekonomisk hushållning – varför räcker det inte med ett nollresultat?

Det kommunala balanskravet innebär att kommunerna måste budgetera och också nå ett positivt ekonomiskt resultat. Lagstiftningen

innehåller också skrivningar om att en kommun ska ha god ekonomisk hushållning vilket i praktiken innebär väsentligt högre resultatkrav. God ekonomisk hushållning kan beskrivas som att varje generation ska finansiera den kommunala verksamhet som de beslutar om och tar del av. Finansieringen ska således inte skjutas på framtiden.

Som ett grovt riktmärke brukar det anges att ett resultat motsvarande två procent av kommunens intäkter av skatter och statsbidrag (ungefär lika mycket i förhållande till kommunens nettokostnader) är förenligt med god ekonomisk hushållning. Det brukar dock också framhållas att god ekonomisk hushållning kan innebära olika resultatnivåer i olika kommuner.

Det viktigaste motivet för ett positivt resultat är att en kommuns investeringar i normalfallet är högre än de avskrivningar som belastar resultatet. Det innebär att kommunen behöver ett positivt resultat för att inte låneskulden ska öka kontinuerligt. Vilket resultat som är förenligt med god ekonomisk hushållning eller annorlunda uttryckt, är långsiktigt hållbart, beror därför främst på framtida investeringsbehov. I år beräknas kommunens avskrivningar uppgå till drygt 220 miljoner kronor. Avskrivningar är ingen utbetalning utan belastar endast resultatet. Motsvarande belopp kan därför användas till att finansiera kommunens investeringar. Något förenklat kan man uttrycka det som att vi kan egenfinansiera investeringar med avskrivningarna plus kommunens resultat (se tabell 6 nedan). Därutöver krävs ökad upplåning. Det är således det långsiktiga investeringsbehovet för den skattefinansierade kommunala verksamheten som vi bör ta hänsyn till när vi diskuterar vad som är en långsiktigt hållbar resultatnivå för Botkyrka kommun.

Finansiella mål för flerårsplaneprodukten

Som beskrivits ovan behövs ett finansiellt mål för det årliga ekonomiska resultatet som tar hänsyn till kommunens investeringsbehov. Ju mer investeringar desto högre resultatmål. I nuvarande flerårsplan är resultatmålet uttryckt som att vi under perioden ska sträva efter att nå ett resultat som ligger mellan 2 och 3 procent av kommunens skatteintäkter. Detta är en bedömning som vi för framtiden behöver analysera ytterligare genom en mer långsiktig bild av kommunens upprustnings- och nyinvesteringsbehov. Utöver resultatmålet bör även något eller några ytterligare mål läggas fast kopplade till investeringar och kommunens upplåning.

De finansiella målen bör ha ett långsiktigt perspektiv kopplat till god ekonomisk hushållning. Det är inte orimligt att låta t.ex. resultatmålen variera mellan åren eftersom de ekonomiska förutsättningarna ser olika ut olika år. Att vara allt för rigid med att varje år uppnå ett visst resultat kan innebära onödigt ryckiga förutsättningar för verksamheterna. Det är åtminstone i teorin bättre om resultaten överstiger det långsiktiga målet under goda år och att resultaten tillåts vara lägre än målet under år med sämre ekonomiska förutsättningar. Problemet är dock att man inte alltid vet vad som är ett bra eller dåligt år i ett längre perspektiv. Det kan också vara svårt att budgetera stora överskott i goda tider.

Som framgick av tabell 5 är det ekonomiska läget tufft de närmaste åren. Det skulle krävas mycket stora effektiviseringskrav på nämnderna för att nå resultatnivåer mellan 2 och 3 procent. Mot den bakgrunden har resultatmålet för 2015 och 2016 fastställts till 1,2 respektive 1,5 procent av intäkterna från skatter och statsbidrag, motsvarande 54 respektive 69 miljoner kronor.

Det är en resultatnivå som inte är långsiktigt hållbar mot bakgrund av den höga investeringsnivån. Eventuella förbättringar av de ekonomiska förutsättningarna inför 2015 och 2016 måste därför i största möjliga utsträckning användas för att stärka det ekonomiska resultatet.

År 2017 och 2018 har vi räknat med oförändrad resultatnivå, räknat i procent av skatter och statsbidrag. Även om dessa år i nuläget främst ska betraktas som räkneexempel behöver vi utgå från ett resultat för att kunna uppskatta upplåningsbehovet för perioden (se nedan).

Självfinansieringsgraden av kommunens investeringar bör under flerårsplanepérioden sammantaget uppgå till minst 60 procent.

Låga resultat medverkar till ökad upplåning

Utrymmet för hur mycket investeringar som kan finansieras utan ökad upplåning bestäms av storleken på årets avskrivningar och resultatet. Långsiktigt bör en kommun sträva efter att investeringarna finansieras med egna medel. Att under en lång period kontinuerligt öka låneskulden är inte ekonomiskt hållbart. Under särskilt investeringstunga perioder kan det vara rimligt att en del av finansieringen sker via ökad upplåning. Detta förutsätter dock att det finns möjligheter att öka kostnaderna för räntor och avskrivningar på bekostnad av övriga driftkostnader. Annars kan kommunen hamna i en ond spiral med sjunkande resultat och som en konsekvens av detta ännu mindre utrymme för egenfinansiering av investeringar.

De senaste åren har kommunen haft en sjunkande låneskuld. Vid det senaste årsskiftet uppgick kommunens egen låneskuld (totala lån minus vidareutlåning) endast till drygt 300 miljoner kronor. Vi har nu under flera år haft en mycket hög investeringsnivå. Att vi trots detta haft en gynnsam utveckling av låneskulden hänger samman med att Södertörns Energi AB löst ett lån på 675 miljoner och att vi genom goda resultat under de senaste åren kunna hålla nere upplåningen.

Vi är nu inne i en period med historiskt mycket höga investeringsnivåer. Detta hänger samman med att vi har ett stort upprustningsbehov av våra lokaler som byggdes under kommunens starka expansion under 1970-talet. Dessutom är vi i en ny period med relativt snabb befolkningstillväxt. Detta förstärker ytterligare behovet av kommunala investeringar. Ska vi förhindra att hamna i den onda spiral som beskrivits ovan behöver vi antingen hålla upp resultaten eller försöka begränsa investeringsambitionerna. I annat

fall riskerar de ökade kostnaderna för räntor och avskrivningar att ta en allt större del av kommunens framtida verksamhetsutrymme.

Tabell 6 Utrymme för investeringar utan ökad upplåning 2015–2018 (mnr)

	2015	2016	2017	2018
Avskrivningar	237	246	255	264
Beräknat resultat	54	69	74	75
Utrymme investeringar	291	315	329	339

Flerårsplanens driftbudget ger sammantaget ett utrymme för att finansiera investeringar på 1 288 miljoner kronor för åren 2015 till 2018 under förutsättning att vi når de resultat som är beräknade i flerårsplanen.

Investeringsramar för 2015–2018

I investeringsplanen har vi i de flesta fall lagt ut större investeringar som enskilda objekt. Planen anger därmed ramarna för nämnderna för de olika investeringsobjekten. Men i vissa delar har nämnderna möjlighet att själva göra prioriteringar inom sin totalram. Det senare gäller framför allt tekniska nämnden, samhällsbyggnadsnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden där endast ett totalbelopp angetts. Även när det gäller investeringsramarna ges vissa övergripande kommentarer om innehållet i de beskrivningar som görs för respektive nämnd.

Som vi tidigare framhållit finns ett stort upprustningsbehov för de verksamhetslokaler som byggdes under miljonprogramsutbyggnaden i början av 1970-talet. Under våren har kommunens fastighetsenhet fått i uppdrag att göra en inventering av kommunens skolor och förskolor för att bedöma vilket behov av upprustning som finns för dessa lokaler. För att möta detta behov har vi i investeringsplanen avsatt ett ospecificerat belopp på sammanlagt 500 miljoner. Detta ska även inrymma en del av en planerad nybyggnation av en skola som ska ersätta nuvarande Borg- och Brunnaskolan som bedöms bli aktuell i slutet av planperioden.

När det gäller Tumba vård- och omsorgsboende så planeras en upprustning och omstrukturering. Avsikten är att minska antalet platser på detta boende och i stället bygga två nya vård- och omsorgsboenden som kan ersätta drygt 100 av nuvarande 165 boendeplatser. I samband med detta kommer också förutsättningarna för en ny finansieringsmodell att prövas som innebär att någon utomstående förvärvar nuvarande fastighet och även bygger de två nya boendena.

Ett ytterligare vård- och omsorgsboende planeras till Vårsta där även en förskola ska ingå i en sådan upphandling. Med hänsyn till att kommunen inte själv avser göra investeringen kan kostnaderna för boendet i Vårsta räknas bort i beräkningen av kommunens upplåning.

Utbyggnaden av Rikstens skola är uppdelad i två etapper. Den andra etappen är budgeterad med 100 miljoner kronor 2015. Då en del av

kostnaderna för etapp 2 har belastat den första etappen ska anslaget ses tillsammans. För att hålla den totala budgeten för skolan inklusive idrottshallen på 270 miljoner kronor har utbildningsförvaltningen minskat ytorna i etapp 2.

I investeringsplanen ligger upprustning av förskolorna Lysmasken och Granen under 2015. Dessa har nu ersatt förskolorna Opalen och Myran som fanns med i flerårsplanens remissförslag. Någon beräkning har inte gjorts för dessa förskolor varför de tidigare beloppen ligger kvar som baserades på de två andra förskolorna.

Ombyggnad av Björkhaga skola finns med i flerårsplanen med 60 miljoner och ytterligare 40 miljoner finns upptagna i ettårsplanen för 2014. Den senaste kalkylen visade på en kostnad på drygt 160 miljoner kronor. I utbildningsnämndens yttrande har nya bedömningar gjorts kring dimensioneringen av skolan på lång sikt som skulle innebära ännu högre investeringskostnader. Här bör utbildningsnämnden snarast återkomma med underbyggda bedömningar kring framtida elevutveckling och alternativa kalkyler för ett slutligt ställningstagande kring projektet under hösten 2014. I kommunens planering ingår även uppförande av en ny skola i Brunnaområdet. Pengar för detta finns avsatta i slutet av flerårsplaneperioden. Även här behöver utbildningsnämnden ta fram ett beslutsunderlag som redovisar det långsiktiga behovet av skollokaler i området så att man kan ta ställning till dimensioneringen av skolan.

Under planperioden finns ett konstaterat upprustningsbehov av kommunhuset i Tumba. Utredningar pågår som studerar två olika alternativ, nybyggnation eller ombyggnad av befintlig byggnad. Ett ställningstagande kring vilket alternativ som är mest fördelaktigt kommer att ske inom en snar framtid. Vi har för närvarande inte något underlag för att lyfta in ett belopp i flerårsplanen, men det kommer sannolikt att påverka såväl investeringsvolym som upplåningsbehov under den senare delen av planperioden.

Sammantaget uppgår de beräknade investeringarna i flerårsplanen till nästan 2,4 miljarder kronor. Av detta belopp ligger drygt 1 500 miljoner kronor på de två första åren och nästan 900 miljoner på år 3 och 4. Detta är investeringsnivåer som vi inte har varit i närheten av tidigare, vilket gör att det kommer att påverka kommunens totala ekonomi. Det finns dessutom anledning att tro att det kommer att tillkomma ytterligare behov av investeringsmedel under framförallt periodens sista år.

Tabell 7 Investeringar 2015 -2018 (mnkr)

	2015	2016	2017	2018
Investeringar	957	544	512	369

Ett generellt problem är möjligheterna att i detta skede beräkna kostnaderna för enskilda projekt. I många fall är de underlag som finns från nämnder och förvaltningar inte tillräckliga för att kunna göra säkra kostnadskalkyler. Det pågående arbetet med att utveckla

lokalanskaffningsprocessen ska bidra till ett tydligare arbetssätt kring nya investeringar. Samtidigt finns dock ett behov av att förbättra framförhållningen kring behovet av nya investeringar. Här behöver framförallt nämnderna utveckla sin planering utifrån de befolkningsprognoser som kommunen tar fram så att vi kan påbörja planering och projektering av nya investeringsprojekt i god tid innan de behöver vara färdiga.

Upplåningen kommer att öka i snabb takt fram till 2018

Som tidigare påpekats har vi under de senaste åren haft en relativt hög nivå på kommunens investeringar. Trots att resultaten under dessa år legat över det långsiktiga målet om ett resultat mellan 2 och 3 procent, har detta inte räckt för att finansiera samtliga investeringar.

Utifrån investeringsbudgeten i denna flerårsplan beräknas upplåningen för kommunens egna investeringar att fram till 2018 öka med 1 108 miljoner kronor. Till detta kommer också tidigare beslutade investeringars påverkan på upplåningsbehovet. De investeringar som finns upptagna i 2014 års ettårsplan bidrar till att öka upplåningen med cirka 100 miljoner. Därutöver finns eftersläpande investeringar som beslutats före 2014 som beräknas påverka upplåningen med ytterligare cirka 250 miljoner kronor. Det gör att vi med nu planerade investeringar får räkna med en ökad upplåning på drygt 1,4 miljarder kronor. Tillsammans med nuvarande lån på 300 miljoner leder det till att låneskulden på sikt skulle öka till cirka 1,7 miljarder.

Totalt sett skulle nuvarande investeringsplaner medföra cirka 42 miljoner i ökade räntekostnader (vid en ränta på 3 procent) och nya avskrivningskostnader på cirka 70 miljoner kronor. Samtidigt sjunker dock avskrivningarna på äldre investeringar vilket medför att avskrivningarna i resultaträkningen inte ökar riktigt lika mycket. När det gäller de ökade räntekostnaderna ska också framhållas att en del av dessa kommer att täckas genom ökade intäkter. Till exempel kommer avskrivningar och räntekostnader som uppstår med anledning av investeringar inom kommunens va-verksamhet att täckas genom va-avgifter. Detta gäller även till en del investeringar i olika typer av boenden och fastigheter där kommunen kan ta ut hyror från externa hyresgäster.

Tabell 8 Ökad upplåning (mnkr)

	2014	2015	2016	2017	2018
Investeringsutrymme	259	291	315	329	339
Planerade investeringar	361	957	544	512	369
Ökad upplåning	102	666	229	183	30

Uppdrag till nämnderna inför ettårsplanen

- Utbildningsnämnden ska senast under september 2014 återkomma med en utredning som visar på det långsiktiga

behovet av skollokaler i Tumbaområdet som kan ligga till grund för dimensioneringen av Björkhaga skola.

- Utbildningsnämnden ska senast under september 2014 redovisa ett underlag kring utvecklingen av antalet elever i Hallunda/Norsborg som kan ligga till grund för dimensioneringen av en ny skola i Brunnaområdet.
- Kultur- och fritidsnämnden ska tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden utreda alternativa placeringar och kostnader för en 11-manna konstgräsplan i Tullinge. Uppdraget ska redovisas senast under september 2014.

Uppdrag till nämnderna på längre sikt

- Kommunstyrelsen ska utreda och redovisa förutsättningarna för egen, av kommunen ägd, vindkraft. Uppdraget ska redovisas senast 2015-10-01.
- Kommunstyrelsen ska utreda och redovisa förutsättningarna för elproduktion genom solcellspark i Botkyrka. Inriktningen bör vara en anläggning som ska ägas och drivas i samarbete med privata aktörer och enskilda privatpersoner. Uppdraget ska redovisas senast 2015-12-31.
- Utbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att öka andelen ekologiskt livsmedel. Till utgången av 2018 ska andelen uppgå till minst 50 procent för utbildningsnämndens verksamheter och minst 30 procent i vård- och omsorgsnämndens verksamheter. Under samma period bör andelen kött minska med 20 procent och matsvinnet halveras i bägge nämndernas verksamheter. Utvecklingen av uppdragen ska kontinuerligt återrapporteras i respektive nämnds årsredovisning.
- Tekniska nämnden ska i samarbete med kultur- och fritidsnämnden utreda och redovisa förutsättningarna för en ny lokallösning för föreningslivet i Fittja. Uppdraget ska redovisas senast 2015-06-30.

Resultaträkning

Miljoner kronor	Utfall 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Beräkn 2016	Beräkn 2017	Beräkn 2018
Nämndernas verksamhet	-4 251,1	-4 395,3	-4 595,5	-4 758,9	-4 960,9	-5 163,9
Interna och gemensamma poster	410,5	283,5	322,9	325,9	330,9	340,9
Avskrivningar	-214,2	-222,7	-237,0	-246,0	-255,0	-264,0
S:a verksamhetens nettokostnad	-4 054,8	-4 334,5	-4 509,6	-4 679,0	-4 885,0	-5 087,0
Skattenetto	4 236,2	4 339,8	4 531,9	4 724,9	4 941,5	5 150,9
Finansiella kostnader	-228,1	-118,8	-73,5	-84,0	-94,0	-104,0
Finansiella intäkter	244,8	134,0	80,0	81,0	82,0	83,0
Res. efter skatt och finansnetto	198,1	20,5	28,8	42,9	44,5	42,9
Pensionskostnader från avsättning		22,5	25,0	26,0	29,4	32,3
Balanskravsresultat	198,1	43,0	53,8	68,9	73,9	75,2
Utrymme för investeringar	412,3	265,7	290,8	314,9	328,9	339,2
Utlagd ökning driftkostnader		-144,2	-200,2	-163,4	-202,0	-203,0
Resultat i % av skatteintäkter	4,7	0,5	0,6	0,9	0,9	0,8
Balanskravsresultat i %	4,7	1,0	1,2	1,5	1,5	1,5
Resultat = 2,5 procent	105,9	108,5	113,3	118,1	123,5	128,8

Skatteintäktsberäkning

Miljoner kronor	Utfall 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Beräkn 2016	Beräkn 2017	Beräkn 2018
Skatteintäkter	2 867,1	2 957,8	3 106,1	3 277,0	3 444,2	3 602,5
Slutavräkningar	-19,0	-6,7				
Inkomstutjämningsbidrag	939,5	964,0	1 030,4	1 095,5	1 161,9	1 231,8
Kostnadsutjämningsbidrag	211,6	166,9	177,4	185,3	193,6	201,7
Befolkningsförändringar	30,3	10,6	13,9	13,4	13,1	12,7
Införandebidrag		58,5	25,0	0,0		
Strukturbidrag		9,1	9,2	9,3	9,5	9,6
Regleringsbidrag/ avgift	39,2	19,0	8,1	-17,9	-43,7	-70,8
Utjämnings LSS	46,2	39,5	34,4	34,9	35,5	36,0
Kostnadsutjämningsbidrag, volym						
Fastighetsavgift	121,3	121,1	127,4	127,4	127,4	127,4
Summa	4 236,2	4 339,8	4 531,9	4 724,9	4 941,5	5 150,9
Ökning per år			192,1	193,0	216,6	209,4

Driftsammandrag

Miljoner kronor	Budget 2014	Ram 2015			Summa 2015
		Löner/ priser	Verksamh förändr	Effektivi- sering	
Kommunstyrelsen	-271,9	-7,4	-0,4	0,5	-279,2
Exploateringsverksamhet	10,0				10,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-143,8	-3,4	-1,0	0,4	-147,8
Teknisk nämnd	-0,5			0,0	-0,5
Miljö- och hälsoskydds-nämnd	-10,7	-0,3	-0,7	0,0	-11,6
Kultur- och fritidsnämnd	-206,3	-4,3	-5,7	0,6	-215,7
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	-208,3	-6,2	-7,8	0,7	-221,7
Utbildningsnämnd	-2 127,6	-61,1	-43,5	3,3	-2 228,8
Socialnämnd	-518,8	-14,7	-4,6	1,6	-536,5
Vård- och omsorgsnämnd	-900,7	-25,8	-17,1	2,8	-940,8
Revision	-3,7	-0,1	-0,1	0,0	-3,9
Volymreserv	-5,0		-5,0		-10,0
Effektiviseringar	9,7				9,7
KS/KF förfogande	-9,9				-9,9
Särskilda ändamål	-7,7	3,9	-5,0		-8,8
Summa totalt	-4 395,3	-119,4	-90,9	10,0	-4 595,5

Investeringssammandrag

Miljoner kronor	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
Kommunstyrelsen	-16,7	-46,3	-40,8	-23,8	-23,8
Samhällsbyggnadsnämnd	-28,9	-35,0	-34,5	-30,0	-28,0
Teknisk nämnd	-92,0	-105,0	-101,5	-71,5	-57,0
Kultur- och fritidsnämnd	-6,0	-101,8	-19,1	-1,8	-1,8
Arbetsmarknads- och vuxentutbild- ningsnämnd	-2,5	-5,0	-2,0	-2,0	-2,0
Utbildningsnämnd	-167,5	-500,0	-104,0	-38,0	-35,0
Socialnämnd	-11,0	-4,0	-28,0	-3,0	-15,0
Vård- och omsorgsnämnd	-4,0	-50,2	-44,0	-142,2	-4,2
Avsatt för särskilda ändamål	-30,0	-10,0	-70,0	-50,0	-50,0
Upprustning av skolor och förskolor		-100,0	-100,0	-150,0	-150,0
Summa totalt	-358,6	-957,3	-543,9	-512,3	-366,8

Interna och gemensamma poster

Miljoner kronor	Utfall 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Beräkn 2016	Beräkn 2017	Beräkn 2018
Kapitaltjänst	358,8	321,4	347,0	362,0	377,0	392,0
Pensionsutbetalningar	-71,5	-72,0	-75,0	-79,0	-84,0	-89,0
Fastighetsskatt	-0,8	-1,8	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Försäkringar	-6,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
Ersättning, fastighet		2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Överskott arbetsgivaravgift	168,1	148,0	158,0	161,0	164,0	167,0
Återbetalning från AFA mm	58,2					
Semesterlöneskuld	13,0					
Timplöner mm	1,1					
Övriga finansiella poster	-0,2					
Pensionskostnad	-122,7	-127,5	-123,0	-132,0	-138,0	-141,0
Schablonbidrag	18,9	16,0	18,0	16,0	14,0	14,0
Summa	416,4	283,5	322,9	325,9	330,9	340,9

Finansiella poster

Miljoner kronor	Utfall 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Beräkn 2016	Beräkn 2017	Beräkn 2018
<i>Finansiella kostnader</i>						
Räntor lån	-200,1	-121,8	-72,5	-79,0	-87,0	-96,0
Avgår ränta under byggtid	16,2	10,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Räntor pensionsskuld	-9,2	-7,0	-12,0	-16,0	-18,0	-19,0
Uppräkning pensionsskuld	-33,0					
Realiserad kursförlust	-1,3					
Orealiserad kursförlust	-0,4					
Bankavgifter	-0,3					
Summa finansiella kostnad	-228,1	-118,8	-73,5	-84,0	-94,0	-104,0
<i>Finansiella intäkter</i>						
Aktieutdelning, egna bolag	6,0	11,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Borgensavgifter	18,1	16,0	14,0	15,0	16,0	17,0
Realiserad kursvinst	22,8					
Återförd nedskr, plac medel	3,8					
Fondutdeln, placerade medel	6,2					
Ränteintäkter	187,9	107,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Summa finansiella intäkter	244,8	134,0	80,0	81,0	82,0	83,0
Finansnetto	16,7	15,2	6,5	-3,0	-12,0	-21,0

Nämndernas ekonomi

Kommunstyrelsen

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-271,3	-261,9	-269,2	
Nettoinvesteringar	-25,4	-16,7	-46,3	-40,8

Verksamhetsområde

Kommunstyrelsen är kommunens högsta verkställande organ. Den bereder ärenden till kommunfullmäktige och föreslår beslut. Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och följa upp kommunens övergripande styrning av verksamheten och ekonomin. Den har också ansvar för att samordna, styra, utveckla och följa upp både kommunövergripande strategiska processer och stödprocesser.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2015
Ökad sponsring	0,5
Bemannings- och schemaläggningssystem	1,9
Dokument- och ärendehanteringssystem	0,5
Beslutsstödssystem	0,5
Omstrukturering, ny förvaltning	2,4
Val till EU-parlamentet och allmänna val 2014	-3,5
Valinsatser 2014	-1,2
Avtackning avgående fullmäktige, introduktionsinsatser av nya fullmäktige	0,3
Utredning kommunhuset 2014	-1,0
Effektiviseringskrav	-0,5
Löneöversyn 2014	0,2
Pris- och löneuppräknings	7,2
Summa	7,3

Kommentar driftramar:

Kommunstyrelsen tillförs 0,5 miljoner kronor för ökad sponsring.

I syfte att stödja förvaltningarna i arbetet med att ge möjlighet till ökad sysselsättningsgrad för ofrivilligt deltidsanställda kommer ett nytt systemstöd för schemaplanering,

bemanningsoptimering och vikariehantering att införskaffas. Driftskonsekvenserna för 2015 beräknas till 1,9 miljoner.

Avtalstiden för dokument- och ärendehanteringssystemet samt beslutsstödssystemet kommer att gå ut 2015/2016. För upphandling och införande av nya system avsätts för 2015 0,5 miljoner för respektive system.

I och med att teknik och logistik samt städverksamheten förs över till den nya tekniska förvaltningen förlorar kommunledningsförvaltningen de intäkter dessa verksamheter betalat för den gemensamma administrationen. För att anpassa och ställa om till de ändrade förutsättningarna avsätts 2,4 miljoner som en engångsinsats under 2015.

Ramen reduceras med 4,7 miljoner för medel avsedda för 2014-års val och valinsatser. 0,3 miljoner tillförs för avtackning av avgående kommunfullmäktige samt introduktionsinsatser riktade till den nya mandatperiodens ledamöter.

Därutöver avgår 1,0 miljon kronor som avsattes för utredning av kommunhuset 2014.

Ramen för exploateringsverksamheten förutsätter ett överskott på 10 miljoner, vilket är oförändrat mot 2014.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
IT-investeringar	6,0	6,0	6,0	6,0
IT-investeringar IT-stöd	4,5	3,0	2,5	2,5
Kommunportal	1,5	1,5		
Dokument- och ärendehanteringssystem	4,5			
Beslutsstödssystem	2,0			
Hågelby	22,5	20,0	10,0	10,0
Kommunhuset				
Förfart Tullinge		5,0		
Inventarier och ombyggnader	0,3	0,3	0,3	0,3
Inköp av fordon m.m.	5,0	5,0	5,0	5,0
Summa	46,3	40,8	23,8	23,8

Kommentarer investeringsram:

De medel som finns avsatta för IT-investeringar avser fortsatt arbete med att utveckla kommunens IT-miljö. Medlen för kommunportalen är till för den fortsatta utvecklingen av portalen.

Avtalstiden för dokument- och ärendehanteringssystemet samt beslutsstödssystemet kommer att gå ut 2015/2016. För licenser, införande mm av nya system avsätts 4,5 respektive 2,0 miljoner kronor.

Investeringsutgiften för Hågelby 2015 avser tekniska anläggningar. För 2016-2018 avser investeringen restaurering av centrala Hågelby.

För medfinansiering av förbifart Tullinge finns 5 miljoner kronor avsatt år 2016.

Inventarier m.m. ska användas dels till inventarier och dels till mindre ombyggnader/upprustningar. Avsatta medel för fordon avser inköp av fossilfria fordon.

Under planperioden finns ett konstaterat upprustningsbehov av kommunhuset i Tumba. Utredningar pågår som studerar två olika alternativ: nybyggnation eller ombyggnad av befintlig byggnad. I avvaktan på ställningstagande och ekonomiska underlag finns inget investeringsbelopp upptaget.

Samhällsbyggnadsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-145,1	-143,8	-147,8	
Nettoinvesteringar		-28,9	-35,0	-34,5

Verksamhetsområde

Samhällsbyggnadsnämnden svarar genom samhällsbyggnadsförvaltningen för kommunens förvaltning och underhåll av gator, parker och mark, samt förädling och förvaltning av kommunens markinnehav. Inom nämndens verksamhetsområde ingår enheterna gata och park, plan- och bygglov, mark och exploatering och kart- och mätenheten. Även förvaltningens gemensamma förvaltningsledning och stödfunktioner ligger organisatoriskt under samhällsbyggnadsnämnden.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2015
Kapitalkostnader inkl volymökning	3,0
Underhåll i ansl till T banan i Alby	- 2,0
Effektiviseringskrav	- 0,4
Pris- och löneuppräknings	3,2
Löneöversyn 2014	0,2
Summa	4,0

Kommentar driftram:

För att kompensera för ökade kapitalkostnader till följd av investeringar tillförs nämnden 3 miljoner per år.

Enligt avtal med SL åligger det kommunen att bidra till underhållet av rulltrappor, belysning m m i anslutning till tunnelbanestationerna i Alby och Hallunda/Norsborg. Enligt avtalet

tillkommer ytterligare kostnader åren 2015-17. Av den anledningen har 5 miljoner tillsvidare avsatts till kommunstyrelsens förfogande 2015 medan de 2 miljoner som avsatts 2014 avgår.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
Mindre kompletteringsåtgärder				
Framtid, Alby				
Upprustning bro, Tullinge				
Tillgänglighet				
Miljöåtgärder				
Belysningsprogram				
Lek o rekreation				
Trafiksäkerhet				
Gång- och cykelvägar				
Tullingel Idéhus, mark utanför plan				
Övriga investeringar				
Summa	35,0	34,5	30,0	28,0

Kommentarer investeringar:

Nämnden har möjlighet att prioritera inom sin totalram för investeringar. Markarbeten utanför plan i anslutning till Tullinge Idéhus ingår med 3,5 miljoner 2016.

Tekniska nämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-5,7	-0,5	-0,5	
Nettoinvesteringar		-92,0	-105,0	-101,5

Verksamhetsområde

Tekniska nämnden svarar genom samhällsbyggnadsförvaltningen för kommunens fastighetsförvaltning samt vatten- och avloppshantering. Kommunens lokaler finansieras huvudsakligen genom interna och externa hyror. VA-verksamheten finansieras genom avgifter som debiteras kommunens VA-abonnenter.

Från och med 2015 sker en organisationsförändring som innebär att nämnden kommer att ha en egen förvaltning som även omfattar delar av nuvarande kommunledningsförvaltning.

Ekonomiska förutsättningar

Kommentar driffram:

Såväl VA-verksamheten som lokalhanteringen förutsätts kunna finansieras genom intäkter och därmed täcka sina kostnader fullt ut. De kostnader som inte täcks med intäkter utgörs av nämndkostnader.

Investeringsprojekt, miljoner Kronor	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
<i>Fastighetsinvesteringar</i>				
Diverse ombyggnader lokaler				
Förvärv av bostadsrätter mm för social- o vård- o omsorg				
Fastighetsnät skolor				
Utbyte av larm				
Normanpassning ventilation				
Tillgänglighetsanpassning				
Brandskyddsåtgärder				
Energisparåtgärder				
Övriga fastighetsinvesteringar				
Summa fastighet	35,5	36,5	36,5	36,5
<i>VA investeringar</i>				
Servisledningar	2,0	2,0	2,0	2,0
Uppgradering pumpstationer	1,5			
Mindre investeringar Va	4,0	4,0	4,0	4,5
Reinvesteringar ledningar	12,0	14,0	14,0	14,0
Dagvattenhantering	20,0	15,0	10,0	
VA utbyggnad Grödinge	30,0	30,0	5,0	
Summa VA	69,5	65,0	35,0	20,5

Kommentarer investeringar:

Vid beslut om genomförande av de fastighetsinvesteringar som avser övriga nämnder överförs aktuellt belopp till tekniska nämnden. Dessa investeringar redovisas i flerårsplanen under respektive nämnd.

Nämnden prioriterar inom en totalram när det gäller fastighetsinvesteringar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-13,1	-10,7	-11,6	
Nettoinvesteringar				

Verksamhetsområde

Miljö- och hälsoskyddsnämndens kärnverksamhet består av tillsyn och offentlig kontroll enligt lagar och förordningar inom områdena miljö, natur, hälsoskydd, livsmedel, dricksvatten samt folköl-, tobak och nikotinläkemedel. Intentionerna i de olika lagstiftningarna är att i första hand förebygga ohälsa och att skydda naturen och miljön.

Nämnden har också ett ansvar för att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling, arbeta för att bidra till att de nationella miljö kvalitetsmålen uppfylls samt att kartlägga miljö tillståndet i kommunen. Av de 16 miljömålen prioriteras arbetet mot målen:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Levande sjöar och vattendrag
- Giftfri miljö
- God bebyggd miljö
- Ingen övergödning
- Ett rikt växt- och djurliv

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2015
Vattenplan	0,65
Effektiviseringskrav	-0,1
Pris- och löneuppräknig	0,3
Summa	0,85

Kommentar driftramar:

Medel avsätts för att ta fram en vattenplan till en kostnad av 650 tusen kronor 2015. Samma belopp beräknas för 2016, totalt 1,3 miljoner.

Kultur- och fritidsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-205,1	-206,3	-215,7	
Nettoinvesteringar		-6,0	-101,8	-19,1

Verksamhetsområde

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen. Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Att barn och unga i Botkyrka ska ha möjlighet till en varierad fritid som de kan påverka är centralt. Våra verksamheter ska stärka ungas trygghet, självständighet och positiva utveckling. Verksamheterna ska uppmuntra till att pröva nya saker och ge goda möjligheter till fysiska, sociala och kulturella utmaningar. Barn och ungdomar ska vara stolta över att bo i Botkyrka.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2015
Fritidsaktiviteter, Hallunda/ Norsborg	1,0
Alby fritidsgård, hyra	0,6
Verksamhet bland unga vuxna, Alby	1,5
Maxihallen och rackethallen, hyra	1,9
Rikstenshallen, ökad hyra	0,5
Konstgräs, Kårsby,	0,2
Effektiviseringskrav	-0,6
Pris- och löneuppräknig	4,3
Summa	9,4

Kommentar driftramar:

Fritidsaktiviteter i Hallunda Norsborg avser fortsatt drift av fritidsklubben Stjärnan. En ökad hyra för Alby fritidsgård ingår med 0,6 miljoner. För verksamhet bland unga vuxna i Alby föreslås ytterligare 1,5 miljoner.

Hyresökningen på grund av ökat underhåll på Maxihallen och Rackethallen beräknas till 1,9 miljoner utöver kapitaltjänstkostnader. För driftkostnader avseende konstgräsplan i Kårsby tillkommer 0,2 miljoner motsvarande halva årskostnaden. Ökade hyreskostnader för Rikstenshallen ingår med 0,5 miljoner.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
Mindre investeringar	1,6	1,7	1,8	1,8
Kårsby, konstgräs	3,2			
Brunna IP, konstgräs		3,2		
Alby fritidsgård, inventarier	1,0			
Tullinge idéhus,	88,0			
Tullinge idéhus, inventarier		-5,2		
Fittja sporthall	8,0			
Tumba bibliotek o konsthall, inv		1,0		
Kårsby sporthall		8,0		
Summa	101,8	19,1	1,8	1,8

Kommentarer investeringsram:

Medel avsätts för uppförande av Tullinge Idéhus med 92 miljoner. Av beloppet har 4,0 miljoner kronor medgivits år 2014. För inventarier till idéhuset avsätts 5,2 miljoner 2016.

För konstgräs på Kårsby (2015) och Brunna IP (2016) avsätts 3,2 miljoner vardera.

Utöver tidigare medgivna 1,5 miljon avsätts ytterligare 1,0 miljon för inventarier på Alby fritidsgård.

För upprustning av Fittja sporthall beräknas 8 miljoner 2015.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-189,5	-208,3	-221,7	
Nettoinvesteringar	-3,1	-2,5	-5,0	-2,0

Verksamhetsområde

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens uppgift är att vara huvudman för vuxenutbildningen inkluderande svenska för invandrare samt yrkeshögskoleutbildningar, kvalificerade yrkesutbildningar, annan eftergymnasial utbildning och för anläggningen Xenter. Nämnden har även ansvar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder samt för samhällsorientering enligt lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Nämnden är också utförare av daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning och av vissa insatser på uppdrag av utbildningsnämnden.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2015
Volymökning daglig verksamhet	5,0
Volymökning SFI	1,0
Vägledning	1,0
Ökad habiliteringsersättning	0,8
Effektiviseringskrav	-0,7
Löneöversyn 2014	0,2
Pris- och löneuppräknings	6,0
Summa	13,4

Kommentar driftramar:

För ökade volymökningar inom daglig verksamhet och SFI (svenska för invandrare) tillförs 5 respektive 1 miljon kronor.

För att utveckla den arbetsmarknadsinriktade vägledningen och utöka det uppsökande arbetet avsätts 1 miljon till vägledningsverksamheten.

Habiliteringsersättningen, som betalas till personer som har insatsen daglig verksamhet, höjs och för ändamålet avsätts 0,8 miljoner.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
Inventarier, lokaler mm	5,0	2,0	2,0	2,0
Summa	5,0	2,0	2,0	2,0

Avsatt medel avser att täcka nämndens investeringbehov av inventarier och i lokaler.

Utbildningsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-2 067,7	-2 127,6	-2 228,8	
Nettoinvesteringar		167,5	-500,0	-104,0

Verksamhetsområde

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, skolbarnsomsorg, grundskola, särskola och för gymnasieskola. I ansvarsområdet ingår även gymnasiesärskola och det kommunala uppföljningsansvaret. Utbildningsnämndens verksamhet omfattar 48 förskolor, 20 grundskolor och fyra gymnasieskolor med sammanlagt 28 utbildningar inom den nya gymnasieskolan. Samtliga barn och elever i de egna enheterna uppgår till ungefär 15 000.

Inom Botkyrka finns 22 fristående förskolor inklusive pedagogisk omsorg. Härutöver finns sex fristående grundskolor, tre fristående gymnasieskolor och en gymnasiesärskola.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2015
Förskola, volymförändring	7,9
Fritidshem, volymförändring	1,2
Förskoleklass, volymförändring	1,7
Grundskola, volymförändring	27,5
Grundsärskola, volymförändring	1,2
Gymnasieskola, volymförändring	-1,5
Elevhälsa	2,0
Lokalersättning, externa enheter	0,5
Tallidsskolan och Brunnaskolan, hyresökning paviljonger	3,0
Effektiviseringskrav	-3,3

Löneöversyn 2014	3,3
Pris- och löneuppräknings	57,8
Summa	101,2

Kommentar driftramar:

Volymförändringarna inklusive volymbaserade lokalresurser uppgår totalt till 38,5 miljoner för 2015. De största ökningarna beräknas ske inom grundskolan men även förskolan ökar i volym. Antalet gymnasieelever beräknas fortsätta minska något även 2015.

För ambitionsökning inom elevhälsa och studie- och yrkesorientering tillkommer 2 miljoner 2015.

För ökade hyreskostnader till följd av att förskolelokaler temporärt ersätts med paviljonger avsätts 3 miljoner.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
Förskola, Alby	92,0			
Förskola Alby, inventarier		6,0		
Rikstens skola, etapp 2	100,0			
Rikstens skola, inventarier		7,0		
Förskola, Riksten	55,0			
Förskola Riksten, inventarier		3,0		
Björkhaga, upprustning	100,0			
Björkhaga, inventarier		5,0		
Storvretsskolan, inventarier	4,0			
Förskola Vårsta, inventarier				
Sörgården, inventarier	1,0			
Måsen, upprustning		35,0		
Måsen, inventarier			4,0	
Lysmasken, upprustning	35,0			
Lysmasken, inventarier		4,0		
Prästkragen, upprustning	15,0			
Prästkragen, inventarier				
Granen, upprustning	35,0			
Granen, inventarier		4,0		
Falkbergsskolan, upprustning	30,0			
Falkbergsskolan, inventarier		6,0		
Gymnasieskolan, inventarier mm	3,0	3,0	3,0	3,0
Ombyggnader, kök	22,0	23,0	23,0	24,0
Lokalanpassn, arbetsmiljöätg	5,0	5,0	5,0	5,0
Övervakningskameror	1,0	1,0	1,0	1,0
Inventarier mm	2,0	2,0	2,0	2,0

Summa	500,0	104,0	38,0	35,0

Kommentarer investeringsram:

Flerårsplanen innehåller medel för nya förskolor i Alby och i Riksten samt upprustning av ytterligare fyra förskolor. Investeringsplanen innehåller upprustning av Björkhaga skola och Falkbergsskolan.

För upprustning av skolor och förskolor ingår sammanlagt ytterligare 500 miljoner under 2015-2018 i investeringsplanen.

För etapp 2 av Rikstens skola avsätts 100 miljoner 2015 och inventarier med 7 miljoner 2016.

Ombyggnader av kök i skolor och förskolor fortsätter med 22-24 miljoner per år under hela perioden.

I övrigt omfattar investeringsplanen inventarier till skolor och förskolor samt anpassnings- och arbetsmiljöåtgärder.

Socialnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-495,4	-518,8	-536,5	
Nettoinvesteringar	-3,2	-5,0	-4,0	-28,0

Verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg inklusive ansvaret för personer med psykisk funktionsnedsättning. Socialnämnden ansvarar också för de öppna förskolorna som bedrivs i Alby, Hallunda, Fittja, Storvreten och Tullinge. Socialförvaltningen har processansvaret och samordningsansvar för folkhälsoarbetet inklusive det alkohol- och drogförebyggande arbetet.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2015
Volymökning barn och unga	1,4
Boende för personer med komplexa vårdbehov	3,2
Effektiveringskrav	-1,6
Pris- och löneuppräknings	14,7
Summa	17,7

Kommentar driftramar:

Som en följd av befolkningsökningen tillförs 1,4 miljoner kronor för ökade volymer inom verksamhet barn och unga.

Ett boende för personer med komplexa vårdbehov (samsjuklighet) med 6 – 8 platser beräknas starta i juni 2015. För ändamålet avsätts 3,2 miljoner kronor.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
Lokaler, inventarier och arbetsmiljöförbättring	2,0	2,0	2,0	2,0
Ersättning Silverkronan 8 platser		12,0		

Boende, komplexa vårdbehov		12,0		12,0
Larm och inventarier boende	2,0	2,0	1,0	1,0
Summa	4,0	28,0	3,0	15,0

Kommentarer investeringsram:

2016 avsätts 12 miljoner kronor för ersättningsboende för Silverkronan med 8 platser.

För åren 2016 och 2018 avsätts 12 miljoner till boende för personer med komplexa vårdbehov.

För att hålla en beredskap för projektering, köp av lägenheter m.m. eller när det dyker upp möjliga objekt för enklare boendelösningar finns medel avsatta hos tekniska nämnden. Dessa ska användas för socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens behov.

Vård- och omsorgsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015	Förslag 2016
Driftkostnader netto	-868,8	-900,7	-940,8	
Nettoinvesteringar	-1,3	-4,0	-50,2	-44,0

Verksamhetsområde

Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde omfattar omsorg för äldre och funktionsnedsatta. Verksamheten äldreomsorg rymmer kommunens samlade utbud av service, vård och omsorg i eget boende (hemtjänst) och särskilda boendeformer för äldre.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning omfattar verksamheter och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Inom verksamheten finns boende med särskild service, personlig assistans, ledsagning och avlösning.

Kommunen har en sammanhållen utrednings- och bedömningsgrupp, bedömareheten. Inom nämndens ansvarsområde finns kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS), sjuksköterskeenhet och rehabenhet inkluderande bostadsanpassning.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2015
Volymökning äldreomsorgen och	17,1

LSS-verksamheten	
Effektivisering/besparingsuppdrag	-2,8
Pris- och löneuppräknig	25,8
Summa	40,1

Kommentar driftramar:

För volymökning inom äldreomsorgen tillförs 10,7 miljoner och för LSS-verksamheten tillförs 6,4 miljoner.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2015	Förslag 2016	Förslag 2017	Förslag 2018
Gruppboende OPFN	20,0	20,0		
Gruppboende, ersätta ej fullvärdiga	20,0	20,0		
Gruppboende, inventarier	0,2		0,2	0,2
Servicebostäder LSS	6,0		6,0	
Vård- och omsorgsboende 50 platser			125,0	
Vård- och omsorgsboende, inventarier			7,0	
Inventarier, ombyggnader mm	4,0	4,0	4,0	4,0
Summa	50,2	44,0	142,2	4,2

Kommentarer investeringsram:

Flerårsplanen innehåller fyra nya gruppboenden varav två är nya och två ersätter befintliga som inte är fullvärdiga. Dessutom innehåller investeringsplanen nya servicebostäder för personer med funktionsnedsättning.

Ett nytt vård- och omsorgsboende planeras till 2017.

Investeringsplanen innehåller inga medel för ombyggnad av Tumba vård- och omsorgsboende och ersättningsboenden till följd av att Tumba förändras.

För att hålla en beredskap för projektering, köp av lägenheter m.m. eller när det dyker upp möjliga objekt för enklare boendelösningar finns medel avsatta hos tekniska nämnden. Dessa ska användas för vård- och omsorgsnämndens och socialnämndens behov.

Delårsrapport 1 2014 (KS/2014:328)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar överlämna delårsrapport för perioden januari-april 2014 till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar om tilläggsanslag och omfördelningar i ettårsplan 2014 enligt de förslag som framgår i ärendet.

Kommunfullmäktige uppmanar socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden att vidta åtgärder i syfte att begränsa prognostiserade underskott i årets budget.

Kommunfullmäktige uppmanar utbildningsnämnden vidta åtgärder i syfte att begränsa prognostiserade underskott till högst det som kan förklaras av volymförändringar i förhållande till beräkningarna i 2014 års budget.

Sammanfattning

Resultatet på driftbudgeten för perioden januari-april är positivt med 40 miljoner.

Prognosen för helåret 2014 pekar i dagsläget mot ett resultat på minus 13 miljoner vilket är 19 miljoner sämre än budget. Resultatet enligt balanskravsavstämningen uppgår till plus 10,6 miljoner.

Prognosen över utfallet för verksamheternas nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 39 miljoner. Sett enbart till utfallet för nämnderna uppgår underskottet till 30 miljoner medan de gemensamma posterna inklusive avskrivningar pekar mot minus 9 miljoner.

Utbildningsnämndens prognos innebär ett underskott med 13 miljoner. Även tekniska nämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden räknar med underskott med 4-5 miljoner.

2014-06-09

Dnr KS/2014:328

Skatteunderlagsprognosen för 2014 är uppskriven i förhållande till ettårsplanen vilket medför ett bättre utfall för avräkningen mot de preliminära skatteintäkterna. Sammanlagt beräknas skatteintäkterna överstiga budget med 16 miljoner.

Vi räknar med att investeringarna kommer att uppgå till omkring 450 miljoner för året 2014. Baserat på investeringsvolymen bedömer vi att kommunens egen upplåning under resten av året kommer att öka med 150 – 200 miljoner kronor.

I samband med delårsrapporten föreslår den politiska majoriteten att kultur- och fritidsnämnden medges tilläggsanslag med sammanlagt 1,9 miljoner för spontanidrott och för verksamhet bland ungdomar i Alby. Finansiering föreslås ske ur anslaget till kommunstyrelsens förfogande 2014.

I sammanhanget föreslås även att utbildningsnämnden medges tilläggsanslag med 3 miljoner för elevvårdsteam och för arbetskläder till personal inom förskola och förskoleklass samt att kommunledningsförvaltningen medges 2 miljoner för att stärka trygghetsarbetet i kommunen. För tillägg på utbildningsnämnden och kommunledningsförvaltningen föreslås finansiering ske genom att skatteintäkterna 2014 budgeteras upp med 5 miljoner. Denna finansiering påverkar inte det budgeterade resultatet, däremot påverkas prognosen över bokslutsresultatet. Den prognos över resultatet för året 2014 som upprättats i delårsrapporten försämras i motsvarande grad, det vill säga med 5 miljoner.

Kommunledningsförvaltningen räknar i dagsläget med att IT stöd lämnar ett överskott med omkring 3 miljoner. Förvaltningen räknar med att överskottet delas ut till förvaltningarna i form av minskade kostnader varför utfallet inte räknats med i prognosen över årets budgetutfall. Eftersom övriga förvaltningar inte har haft kännedom om återbetalningen kan nämndernas prognoser förväntas förbättras i samma storleksordning.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2014-05-28.

2014-05-28

Dnr KS/2014:328

Referens
Monica Blommark

Mottagare
Kommunstyrelsen

Delårsrapport 1 - 2014

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar överlämna delårsrapport för perioden januari-april 2014 till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar om tilläggsanslag och omfördelningar i ettårsplan 2014 enligt de förslag som framgår i ärendet.

Kommunfullmäktige uppmanar socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden att vidta åtgärder i syfte att begränsa prognostiserade underskott i årets budget.

Kommunfullmäktige uppmanar utbildningsnämnden vidta åtgärder i syfte att begränsa prognostiserade underskott till högst det som kan förklaras av volymförändringar i förhållande till beräkningarna i 2014 års budget.

Sammanfattning

Resultatet på driftbudgeten för perioden januari-april är positivt med 40 miljoner.

Prognosen för helåret 2014 pekar i dagsläget mot ett resultat på minus 13 miljoner vilket är 19 miljoner sämre än budget. Resultatet enligt balanskravsavstämningen uppgår till plus 10,6 miljoner.

Prognosen över utfallet för verksamheternas nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 39 miljoner. Sett enbart till utfallet för nämnderna uppgår underskottet till 30 miljoner medan de gemensamma posterna inklusive avskrivningar pekar mot minus 9 miljoner.

Utbildningsnämndens prognos innebär ett underskott med 13 miljoner. Även tekniska nämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden räknar med underskott med 4-5 miljoner.

2014-05-28

Dnr KS/2014:328

Skatteunderlagsprognosen för 2014 är uppskriven i förhållande till ettårsplanen vilket medför ett bättre utfall för avräkningen mot de preliminära skatteintäkterna. Sammanlagt beräknas skatteintäkterna överstiga budget med 16 miljoner.

Vi räknar med att investeringarna kommer att uppgå till omkring 450 miljoner för helåret 2014. Baserat på investeringsvolymen bedömer vi att kommunens egen upplåning under resten av året kommer att öka med 150 – 200 miljoner kronor.

I samband med delårsrapporten föreslår den politiska majoriteten att kultur- och fritidsnämnden medges tilläggsanslag med sammanlagt 1,9 miljoner för spontanidrott och för verksamhet bland ungdomar i Alby. Finansiering föreslås ske ur anslaget till kommunstyrelsens förfogande 2014.

I sammanhanget föreslås även att utbildningsnämnden medges tilläggsanslag med 3 miljoner för elevvårdsteam och för arbetskläder till personal inom förskola och förskoleklass samt att kommunledningsförvaltningen medges 2 miljoner för att stärka trygghetsarbetet i kommunen. För tilläggen på utbildningsnämnden och kommunledningsförvaltningen föreslås finansiering ske genom att skatteintäkterna 2014 budgeteras upp med 5 miljoner. Denna finansiering påverkar inte det budgeterade resultatet, däremot påverkas prognosen över bokslutsresultatet. Den prognos över resultatet för helåret 2014 som upprättats i delårsrapporten försämras i motsvarande grad, det vill säga med 5 miljoner.

Kommunledningsförvaltningen räknar i dagsläget med att IT stöd lämnar ett överskott med omkring 3 miljoner. Förvaltningen räknar med att överskottet delas ut till förvaltningarna i form av minskade kostnader varför utfallet inte räknats med i prognosen över årets budgetutfall. Eftersom övriga förvaltningar inte har haft kännedom om återbetalningen kan nämndernas prognoser förväntas förbättras i samma storleksordning.

Ärende i samband med delårsrapporten

Löneöversyn 2014

Inför varje löneöversyn görs en sammantagen bedömning av vilka grupper som ska prioriteras. Bedömningen bygger på genomförda omvärlds- och invärldsanalyser. Syftet är främst att kommunen ska ha konkurrenskraftiga löner med jämförbara kommuner i regionen. I 2014 års löneöversyn har följande grupper prioriterats:

- Lärare och förskollärare inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.
- Ingenjörer inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

2014-05-28

Dnr KS/2014:328

- Rektorer inom utbildningsförvaltningen.
- Chefer inom kommunledningsförvaltningen.
- Höjning av lägstalönerna.

Sammantaget uppgår den extra satsningen till 3, 8 miljoner kronor som finansieras genom de för ändamålet särskilt avsatta medlen till kommunstyrelsens förfogande.

Fördelning per nämnd i tusentals kronor	
Kommunstyrelsen	191
Samhällsbyggnadsnämnden	177
Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden	152
Utbildningsnämnden	3 297
Socialnämnden	19
Vård- och omsorgsnämnden	7
Summa	3 843

Botkyrkaapplikation för smarta telefoner

Kommunledningsförvaltningen har tidigare fått i uppdrag av kommunstyrelsen att införa en mobilapplikation för att underlätta medborgardialog samt processerna för felanmälan och synpunktshantering (Dnr KS/2013:539). I ett första steg kommer applikationen ge användaren möjlighet att göra felanmälan, lämna synpunkter eller lämna ett medborgarförslag. Kostnaden för införandet av applikationen har beräknats till maximalt 250 000 kronor. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker och att anslaget finansieras genom avsatta medel till kommunstyrelsens förfogande.

Hyresuppställning Alby folkhögskola

Föreningen Alby folkhögskola har haft kommunens uppdrag att försöka starta folkhögskoleverksamhet i kommunen. Som ett led i detta arbete har föreningen i samverkan med andra folkhögskolor startat upp vissa kurser i lokaler som hyrts ut av Upplev Botkyrka AB (UBAB). Föreningen avser nu att avveckla sin verksamhet då man bedömer att det för närvarande inte

2014-05-28

Dnr KS/2014:328

finns förutsättningar för att få tillstånd till att bedriva folkhögskoleverksamhet enligt de intentioner som fanns när föreningen startades. Föreningen har ett gällande hyreskontrakt med UBAB som löper fram till januari 2015. Eftersom föreningen inte begärt något nytt bidrag för 2014 har man inte möjlighet att betala hyran på 90 000 kronor till UBAB för 2014. Kommunen har tillsammans med föreningen fört diskussioner med UBAB och kommit fram till en överenskommelse där kommunen betalar 55 000 kronor av hyran och att UBAB avstår från resterande 35 000 kronor.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att kostnaden kan täckas inom ramen för befintligt anslag för 2014 avseende ersättning till UBAB.

Maxi- och rackethallen

Förvaltningen av Maxihallen och Rackethallen i Hallunda överfördes från årsskiftet från kultur- och fritidsnämnden till tekniska nämnden. Överflyttningen motiveras av att fastighetsenheten har bättre kompetens att förvalta fastigheterna. Diskussioner om hyreskonsekvenserna av förändringen har förts mellan förvaltningarna under året och resulterat i att hyra utgår med 300 kronor per kvadratmeter exklusive faktiska kapitaltjänstkostnader. På helår motsvarar denna princip en total hyreskostnad med 2,1 miljoner. Kultur- och fritidsnämndens kostnader beräknas därmed öka med 1,9 miljoner räknat på helår. Kommunledningsförvaltningen föreslår att hyresprinciperna tillämpas från halvårsskiftet 2014 och att kultur- och fritidsnämnden medges tilläggsanslag med 950 tusen kronor finansierat ur anslaget till kommunstyrelsens förfogande 2014.

Kompetensfonden

Personalutskottet har fördelat medel för 2014 ur kommunens kompetensfond. Beloppen tillförs respektive nämnd och fördelas enligt följande:

Fördelning per nämnd i tusentals

kronor

Kommunstyrelsen	480
Kultur- och fritidsnämnden	808
Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden	180
Utbildningsnämnden	4 575

2014-05-28

Dnr KS/2014:328

Socialnämnden	650
Vård- och omsorgsnämnden	4 302
Summa	10 995

Evakueringspaviljonger förskolan

Utbildningsnämnden har i ett beslut 2014-02-19 äskat 4 miljoner kronor för ökade lokalkostnader till följd av etablering av tillfälliga evakueringspaviljonger för förskoleverksamhet vid Tallidsskolan och Brunnaskolan som ersättning för förskolorna Lysmasken, Prästkragen och Granen. Tekniska nämnden erhöll investeringsmedel med 7,3 miljoner genom beslut i kommunfullmäktige i mars.

I förhållande till utbildningsnämndens förslag har etableringen av paviljongerna försenats vilket minskar hyreskostnaden för de nya paviljongerna 2014. Vidare utgick nämndens beräkningar från dubbla hyreskostnader för dels de nya lokalerna och dels för de gamla som kommer att rivas. Under förutsättningen att hyra inte betalas för de förskolor som rivs reduceras kostnadsökningen för 2014 därmed till 2 miljoner. Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden medges tilläggsanslag med 2 miljoner för ökade lokalkostnader 2014 och att finansiering sker ur anslaget till kommunstyrelsens förfogande 2014.

Utbildningsnämnden, projekt

Utbildningsnämnden har i beslut i samband med nämndens årsredovisning för 2013 äskat tilläggsanslag för 2014 med 487 tusen kronor för särskilt riktade statsbidrag. Bakgrunden är den att utbildningsnämnden fick bidragen för något år sedan till insatser inom vissa specificerade områden. De genomförda insatserna gjordes till en lägre kostnad än de statsbidrag som erhöles. Staten har inte något krav på återbetalning av den del av bidragen som inte använts. Därför är det enligt redovisningslagstiftningen inte möjligt att föra över pengarna mellan åren genom en uppbokning.

Kostnaderna för de ändamål tilläggsanslaget avser är en gång finansierade genom statsbidrag. På grund av att genomförandet senarelagts betydligt har överskottet tagits in i nämndens bokslut 2013. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kostnaderna för de ändamål som framförs får prioriteras inom nämndens ordinarie anslag 2014.

2014-05-28

Dnr KS/2014:328

Utbildningsnämnden, tilläggsanslag m m

Utbildningsnämnden har i sitt beslut i samband med delårsrapporten i maj 2014 föreslagit att kommunstyrelsen godkänner ett budgetöverskridande med 6,9 miljoner kronor avseende volymökningar 2014. I samma ärende äskar nämnden tilläggsanslag med 4 miljoner kronor. Av beloppet avser 2,2 miljoner ökade lokalhyror i Riksten och 1,8 miljoner avser fler särskoleelever med myndighetsbeslut enligt LSS.

När det gäller utbildningsnämndens volymavvikelser föreslår kommunledningsförvaltningen att dessa, i likhet med vad som tillämpats under senare år, undantas från kravet på budgetbalans. En avstämning av antalet barn och elever i verksamheterna jämfört med de volymer som är angivna i ettårsplanen föreslås ske i samband med delårsrapport 2.

Under loppet av ett verksamhetsår förändras förutsättningarna löpande, exempelvis när hyreskostnader faller ut. De ändrade förutsättningarna påverkar verksamheternas ekonomi både positivt och negativt. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att tilläggsanslag inte medges för konstaterade negativa avvikelser för hyror och elever i särskolan.

Infartsparkering i Tullinge

Samhällbyggnadsnämnden hemställer i sitt beslut i maj 2014 om tilläggsanslag med 450 tusen kronor för att finansiera åtkomst till en byggnad på Sunnavägen i Tullinge. Bakgrunden är att befintlig infartsparkering föreslås utökas för att tillgodose ett ökat behov av infartsparkeringsplatser i centrala Tullinge.

Aktuellt belopp avser i första hand rivningskostnader för den byggnad som finns på tomten. Iordningsställandet av parkeringen utförs av kommunen men finansieras av SL. Kommunledningsförvaltningen föreslår att samhällsbyggnadsnämnden medges tilläggsanslag på investeringsbudgeten med 350 tusen kronor och med 100 tusen på driftbudgeten. Finansiering föreslås ske genom ökad upplåning för investeringen och ur anslaget till kommunstyrelsens förfogande för driftändamålet.

Systemstöd för schemaplanering mm

I syfte att stödja förvaltningarna i arbetet med att ge möjlighet till ökad sysselsättningsgrad för ofrivilligt deltidsanställda behövs ett systemstöd för schemaplanering, bemanningsoptimering och vikariehantering. Investeringen beräknas ske efter sommaren och beräknas till 4,5 miljoner kronor. Utgifterna avser främst licenser och integrationskostnader. Anslaget finansieras genom ökad upplåning.

2014-05-28

Dnr KS/2014:328

Omfördelning av medel för annonsering

Kommunledningsförvaltningen har tidigare fakturerat förvaltningarna för gemensam annonsering i lokaltidningarna, den s k kommunannonsen. För att förenkla hanteringen och minska administrationen föreslås att annonserna betalas centralt och budgetmedel som motsvarar det som tidigare debiterats förvaltningarna istället omfördelas till kommunledningsförvaltningen.

Av denna anledning föreslås att 90 tusen kronor per förvaltning, totalt 540 tusen, omfördelas från förvaltningarna till kommunledningsförvaltningen. Berörda förvaltningar är utbildningsförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen, kultur- o fritidförvaltningen, samhällsbyggnads-förvaltningen, socialförvaltningen och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen

Mattias Jansson
Kommundirektör

Niclas Johansson
Ekonomichef

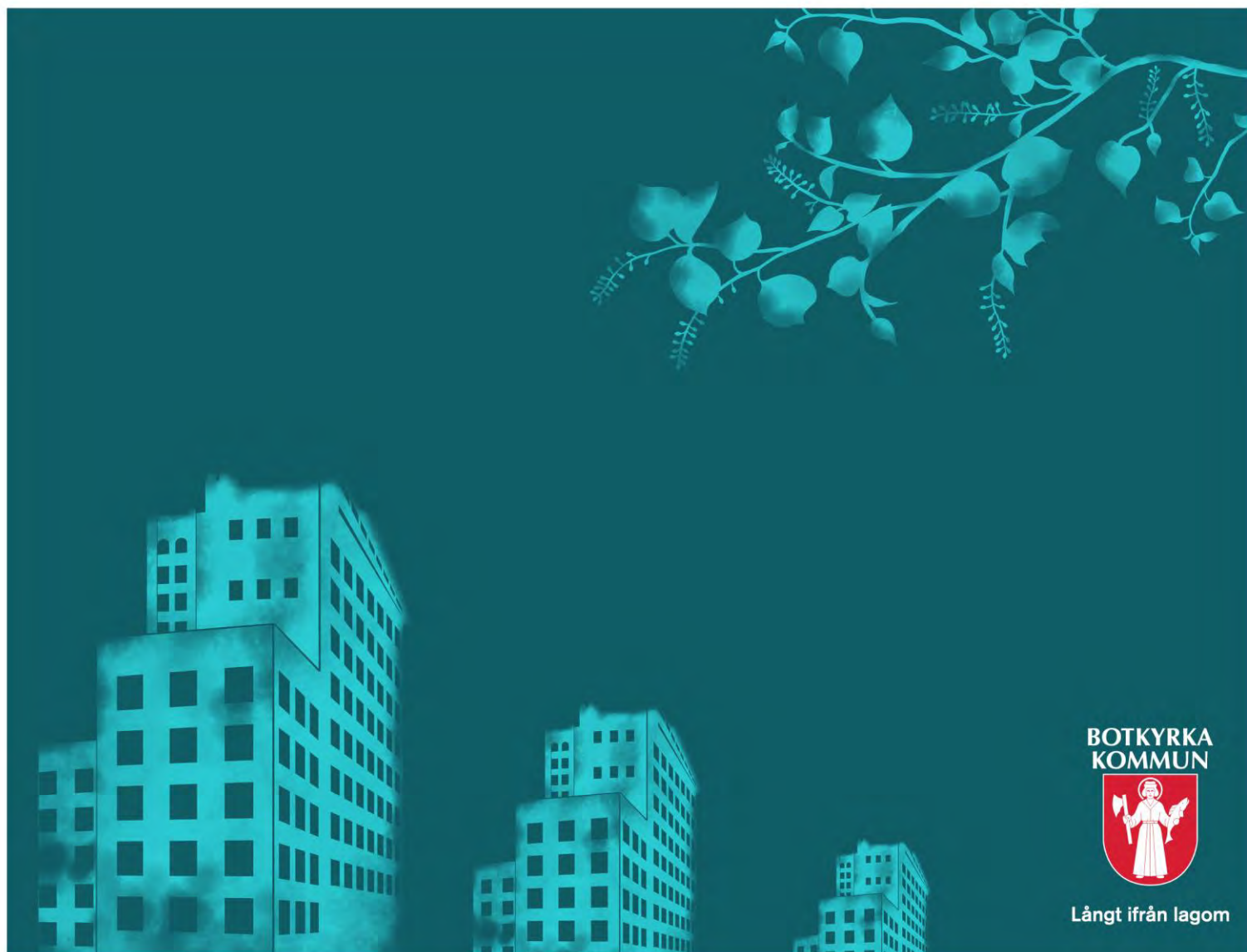
Expedieras till

Samtliga förvaltningar

LÅNGT IFRÅN LAGOM

Delårsrapport 2014:1

- perioden januari-april
- prognos för helåret

BOTKYRKA
KOMMUN

Långt ifrån lagom

SAMMANFATTNING

DELÅRSBOKSLUTET JANUARI-APRIL

Nettokostnaderna för kommunens verksamheter uppgick till 1 422 miljoner under årets första fyra månader. Ökningen jämfört med samma period förra året stannar vid 1,2 procent. Resultatet för perioden är därmed positivt med 40 miljoner.

Nämndernas nettokostnadsökning stannar vid 0,5 procent. Den låga ökningstakten har påverkats av att internräntan 2014 har sänkts från 4,5 till 3 procent vilket bland annat medfört sänkta internhyror.

Skatte- och statsbidragsintäkterna har ökat med 2,8 procent. Tillsammans med ett bättre finansnetto och en måttlig ökning av nettokostnaderna bidrar detta till att resultatet för perioden januari-april är positivt och bättre än förra året då periodens resultat var negativt med 10 miljoner.

Nettoinvesteringarna har hittills under året uppgått till 98 miljoner kronor och är därmed 18 miljoner lägre än vid motsvarande tid förra året.

Totalt uppgår kommunens upplåning till 2 300 miljoner vid utgången av april när man räknar med den utlåning som sker till Botkyrkabyggen, Södere Energi och Handelsbanken finans. Den totala upplåningen har därmed ökat med cirka 81 miljoner sedan årsskiftet. Av låneskulden är 278 miljoner kronor kopplat till kommunens eget upplåningsbehov.

I delårsrapporten lämnas en lägesredovisning över hur nämndernas verksamheter hittills i år har utvecklats inom flerårsplanens sex målområden.

PROGNOSEN FÖR HELÅRET 2014

Prognosen för 2014 pekar i dagsläget mot ett resultat på minus 12,8 miljoner vilket är 19,1 miljoner sämre än budget. Resultatet enligt balanskravavstämningen uppgår till plus 10,6 miljoner vilket enbart motsvarar 0,2 procent av skatte- och generella bidragsinkomster.

Prognosen över budgetutfallet för verksamheternas nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 39 miljoner. Sett enbart till utfallet för nämnderna uppgår underskottet till 30 miljoner medan de gemensamma posterna inklusive avskrivningar sammantaget pekar mot minus 9 miljoner.

Pensionskostnader avseende 2012 och 2013 har i prognosen beräknats belasta årets resultat med 15 miljoner. Orsaken är att det pensionsgrundande löneunderlag som producerats av lönesystemet och som lämnats till KPA avseende 2012 visat sig vara felaktigt. Detta har även medfört en för låg uppbokning av pensionskostnader i bokslutet för 2013

Skatteunderlagsprognosen för 2014 är uppskriven med 0,5 procent i förhållande till ettårsplanen 2014 vilket medför ett bättre utfall för avräkningen mot de preliminära skatteintäkterna. Sammanlagt beräknas skatteintäkterna överstiga budget med 16 miljoner.

Utbildningsnämndens prognos innebär ett underskott med 13 miljoner. Även tekniska nämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden räknar med underskott med mellan 4-6 miljoner. Obalanserna beskrivs närmare under rubriken ”nämndernas prognoser”.

Enligt prognosen för 2014 kommer nettokostnaderna inklusive avskrivningar att öka med 8,2 procent jämfört med 2013 medan ökningstakten för skatteinkomsterna stannar på 2,8 procent.

Vi räknar med att investeringarna kommer att uppgå till omkring 450 miljoner för hela 2014 vilket är något lägre än förra året då nettoinvesteringarna uppgick till 481 miljoner. Baserat på investeringsvolymen bedömer vi att kommunens egen upplåning under resten av året kommer att öka med 150 – 200 miljoner kronor.

DEN SAMHÄLLSEKONOMISKA UTVECKLINGEN

Den internationella konjunkturen präglas av en försiktig återhämtning. Arbetslösheten inom euroområdet stiger inte längre och en viss ljusning kan skönjas. Uppgången har kommit längre i USA och de stora tillväxtländernas ekonomier fortsätter att växa om än i något långsammare takt än de närmast föregående åren.

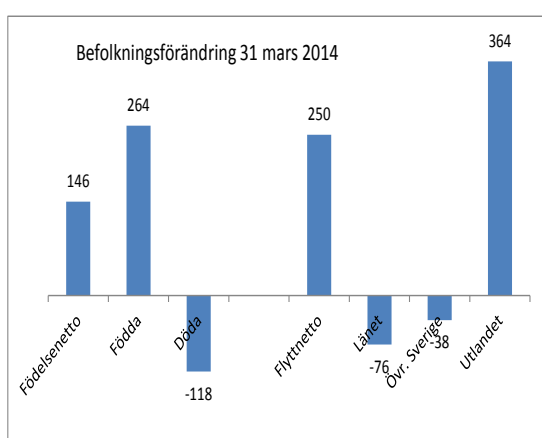
Sverige befinner sig fortfarande i lågkonjunktur men från slutet av 2013 syns tecken på en återhämtning. För att den ska ta fart behöver exporten draghjälp, särskilt från Europa, och den inhemska konsumtionen behöver ta fart.

Sveriges Kommuner och Landsting har reviderat upp sina prognoser över skatteunderlagets ökningstakt de närmaste åren. Från en låg nivå 2013 räknar man med att antalet arbetade timmar i Sverige ökar med 0,8 procent 2014 och med mer än 1 procent i årstakt under 2015-2016. Detta medför att skatteunderlaget i riket beräknas växa med omkring 5 procent per år. I takt med konjunkturuppgången får vi vara beredda på att även priser, löner och räntor stiger i snabbare takt än vi vant oss vid under de senaste åren.

PERIODEN JANUARI-APRIL 2014

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Botkyrkas befolkning har under årets första tre månader ökat med 416 personer och var den sista mars 87 996 personer. Ökningen förklaras av ett positivt flyttningsnetto (inflyttade minus utflyttade) på 250 personer och ett födelseöverskott (födda minus döda) på 146 personer. Det positiva flyttningsnettot förklaras uteslutande av inflyttning från utlandet. Flyttningsnettot mot kommuner i länet och övriga riket är däremot negativt. Befolkningsökningen är någon större än för samma period förra året, men lägre än 2011 och 2012. Under de senaste tolv månaderna har befolkningen ökat med 1 339 personer.

PERSONAL/MEDARBETARE

Antalet årsarbetare inom kommunens verksamheter var i mars 6 075. Det är en ökning med 93 årsarbetare jämfört med samma period 2013. Till stor del är det arbetsmarknadsåtgärder inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden som bidragit till ökningen, men det finns också en ökning av de tillsvidareanställda motsvarande 39 årsarbetare.

Minskningen av antalet årsarbetare inom kommunstyrelsen beror på ändrad organisationstillhörighet och motsvarande ökning finns inom tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Mars 2014 jämfört med mars 2013	Antal årsarbetare	Förändring
Kommunstyrelsen	415	-23
Samhällsbyggnad	79	3
Tekniska nämnden	44	12
Miljö och hälsoskydd	26	2
Kultur och fritid	164	20
Arbetsmarknad och vuxenutbildning	374	51
Utbildningsnämnden	3 100	9

Socialnämnden	457	6
Vård och omsorg	1 416	13
Kommunen totalt	6 075	93

Av de anställda är 77,5 procent kvinnor och 22,5 procent är män. Andelen män har ökat med 0,7 procentenheter under de senaste 12 månaderna. Tittar vi ytterligare ett år tillbaka är ökningen 1,1 procentenhet. Medelåldern bland kommunens anställda är 45 år och gäller både kvinnor och män.

I mars var den sammantagna sjukfrånvaron 7,07 procent, vilket är 0,21 procentenheter högre än samma period förra året. Det är sjukfrånvaron över 14 dagar som ökat.

DELÅRSRESULTATET

Delårsresultatet är plus 40 miljoner

Utfallet för perioden januari-april innebär ett positivt resultat med 40 miljoner. Resultatet i april ligger därmed på en nivå som kan betecknas som normalt efter första tertialet. Förra årets negativa resultat i april, minus 10 miljoner, påverkades av flera faktorer som betydligt påverkade delårsresultatet i negativ riktning.

Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar uppgår till 1 422 miljoner efter årets första fyra månader. Ökningen jämfört med april 2013 är därmed begränsad till 1,2 procent.

Nämndernas nettokostnadsökning stannar vid 0,5 procent. Den låga ökningstakten har påverkats av att internräntan 2014 har sänkts från 4,5 till 3 procent vilket bland annat medfört sänkta internhyror. Nämndernas kostnader kan av den anledningen beräknas ha blivit drygt 1 procent lägre jämfört med en oförändrad ränta.

Skatte- och statsbidragsintäkterna har ökat med 2,8 procent. Tillsammans med ett bättre finansnetto och en måttlig ökning av nettokostnaderna bidrar detta till att resultatet för perioden januari-april är positivt och väsentlig bättre än förra året.

Verksamheternas externa kostnader och intäkter har utvecklats på följande sätt. Här ingår inte skattemedel eller finansiella poster;

Verksamhetens intäkter	2013	2014
Taxor och avgifter	74,1	79,1
Externa bostad- o lokalhyror	27,3	26,9
Försäljning av verksamhet	38,4	38,5
Bidrag från staten med flera	87,8	101,5
Övriga verksamhetsintäkter	14,2	18,8
Summa intäkter	241,8	264,8

Verksamhetens kostnader	2013	2014
Personalkostnader	938,7	953,4
Varor	94,0	85,0
Entreprenad och köp av verksamhet	306,9	315,1
Externa lokalyror	32,7	30,9
Bidrag och transfereringar	73,6	80,5
Köp av tjänster och övriga verksamhetskostnader	133,6	146,9
Summa kostnader	-1 579,5	-1 611,8

Intäkterna har ökat med 9,5 procent medan kostnaderna ökat med 2 procent. En ökning av riktade statsbidrag och ersättningar från andra kommuner har liksom högre taxor och avgifter bidragit till intäktsökningen. Den relativt låga ökningen av kostnaderna hänger starkt ihop med att personalkostnaderna ökat i måttlig takt.

Nämnderna ligger i april sammantaget 45 miljoner bättre än budget vid en linjär fördelning av budgeten. De flesta nämnder redovisar positiva utfall i april, tekniska nämnden redovisar dock ett minusresultat. Socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens utfall i april ligger nära budget.

Jämfört med samma period förra året har nettokostnaderna för socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden ökat med mellan 6-9 procent. Utbildningsnämndens nettokostnader har ökat med måttliga 1,4 procent.

Finansiering

Skatte- och bidragsintäkterna som helhet ligger sammantaget 3,2 miljoner bättre än budget. Skatteunderlagsökningen 2014 har resulterat i mer positiva avräkningar än de prognoser budgeten byggde på.

Finansnettot för perioden är positivt med 12,7 miljoner och ligger även bättre än budget. Huvudorsaken är att en något lägre upplåning än beräknat också medfört lägre räntekostnader.

Investeringar

Nettoinvesteringarna har hittills under året uppgått till 98 miljoner och är därmed 18 miljoner lägre än vid motsvarande tid förra året. Av investeringarna ligger 63 miljoner på tekniska nämnden.

Blygsam ökning av kommunens upplåning

Totalt uppgår kommunens upplåning till 2 300 miljoner vid utgången av april när man räknar med den utlåning som sker till Botkyrkabyggen, Söderenergi och Handelsbanken finans. Den totala upplåningen har därmed ökat med cirka 81 miljoner sedan årsskiftet. Av låneskulden är 278 miljoner kronor kopplat till kommunens eget upplåningsbehov,

vilket är 148 miljoner högre än vid årsskiftet. Det innebär att utlåningen till kommunens bolag har sjunkit under de fyra första månaderna. För helåret räknar vi med att kommunens egen upplåning ska öka med 150 – 200 miljoner kronor p g a de planerade investeringarna under året.

Total upplåning miljoner kronor

Botkyrka kommun	278
Kraftvärmeprojekt/	
Handelsbanken	744
Söderenergi	395
Botkyrkabyggen	750
Botkyrka stadsnät	130
Övrigt	3
Summa	2 300

Värdet på kommunens pensionsplacering har fortsatt att öka under perioden

Kommunens pensionsskuld var vid utgången av perioden cirka 2,2 miljarder inklusive särskild löneskatt. Av detta belopp är 379 miljoner redovisat som en avsättning på balansräkningen och därmed återlånad för att täcka kommunens upplåningsbehov. Resterande del 1 823 miljoner är i enlighet med gällande redovisningsprinciper redovisat som ett åtagande utanför balansräkningen. Den senare skulden avser pensioner intjänade före 1998 då redovisningsprinciperna lades om.

För den pensionsskuld som avser åren före 1998 avsatte kommunen 400 miljoner kronor år 2000 i samband med försäljning av kommunens energibolag. Värdet på denna avsättning uppgick vid utgången av perioden till 667 miljoner kronor. I förhållande till årsskiftet innebär det en ökning med 20,2 miljoner eller 3,1 procent. Den positiva utvecklingen kan i första hand kopplas till den fortsatt positiva utvecklingen på börserna.

Placeringarna i svenska aktier och räntefonder har haft en bättre utveckling än respektive jämförelseindex. Däremot har placeringarna i utländska aktier och så kallade alternativa investeringar (hedgefond) haft en svagare utveckling än sina index. Totalt sett uppgår placeringens jämförelseindex till 3,3 procent, vilket är 0,2 procent högre än den faktiska värdestegringen i portföljen.

Nedan följer en sammanställning av de olika tillgångarna:

	Mnkr	Andel %
Svenska aktier	124,5	18,7
Globala aktier	131,7	19,7
Svenska räntor	286,9	43,0
Alternativa invest.	122,8	18,4
Likvida medel mm	0,9	0,1
Summa	666,8	100

För närvarande har vi en lägre andel aktier och alternativa placering än vad som finns angivet som en normalportfölj samtidigt som ränteplaceringarna ligger 3 procentenheter högre än i normalportföljen.

FLERÅRSPLANENS MÅLOMRÅDEN - UPPFÖLJNING

För att svara upp mot kommunfullmäktiges uppdrag har nämnderna i ettårsplanen 2014 formulerat egna mål med tillhörande mätbara mål, indikatorer och åtaganden. Utöver de mått som redovisats i årsredovisningen för 2013 finns det i detta skede av året bara i undantagsfall några nya mätningar. Här redovisas istället en lägesbeskrivning med exempel på hur nämndernas arbete fortskrider för att nå målen 2014.

Medborgarnas Botkyrka

Norra Europas första Unesco-center LUCS ligger i Fittja och invigdes i maj. Målet för arbetet inom LUCS är att skapa förutsättningar för att levandegöra de mänskliga rättigheterna i lokala sammanhang genom insatser för social jämlikhet och sammanhållning, interreligiös och interkulturell dialog. LUCS ska vara en plattform för aktörer från kommuner, civilsamhället och lärosäten.

Hemtjänsten har haft ett brukar- och anhörigmöte. På mötet fick deltagarna bland annat en återkoppling av resultatet av den senaste brukarundersökningen.

70 procent av kommunens skolor är representerade i Botkyrka ungdomsfullmäktige. Målet är 75 procent.

Framtidens jobb

Projektet NKI 75 syftar till att förbättra kommunens information, bemötande och effektivitet gentemot företagen i kommunen. I projektet samarbetar flera förvaltningar.

I mars invigdes Botkyrkas näringslivcenter. Tanken med centret är att det ska vara en mötesplats för entreprenörer och företagare av alla slag. Här får företagare kontakt med nyckelpersoner i kommunen och kan delta i starta-egget-kurser, spännande frukostmöten och mycket mer. Näringslivscentret ligger på bottenplan i kommunhuset i Tumba.

Genom jobbpaketet är målet att 580 Botkyrkabor ska gå till arbete eller vidare studier sex månader efter avslutad insats/utbildning. Av de som slutade under perioden juli till september 2013 har 61 personer (86 %) som gått gymnasial vuxenutbildning (teoretiska kurser) och 2 personer (17 %) som deltagit i kommijobb gått vidare till egen försörjning efter sex månader.

Alla ungdomar som sökt sommarjobb har erbjudits en plats i sommar. Totalt har 1 369 sökt och vi beräknar att cirka 1 200 kommer att ta ett jobb.

750 hushåll har fått ekonomiskt bistånd under 10-12 månader mellan maj 2013 och april 2014. Målet för 2014 är att antalet hushåll ska minska till 695, vilket motsvarar en minskning med tre procent jämfört med 2013.

Välfärd med kvalitet för alla

Fritidgårdarnas förbättringsarbete med fokus på jämställdhet har resulterat i en jämnare könsfördelning. Mål med samma inriktning gäller även för idrottsaktiviteter där andelen tjejer som idrottar viker och ligger under riksnivån.

Hela skolväsendet inklusive förskola och särskola har idag fokus på att förbättra undervisningen så att fler barn/elever når kunskapsmålen. Grunden för detta är ett väl fungerande och ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete, där man utifrån analyser av resultaten identifierar de viktigaste utvecklingsområdena. Utvärderingen av en-till-en-projektet som ryms inom satsningen på digitaliseringen av undervisningen, pekar på en rad positiva effekter i undervisningen. Det visar sig dock att det finns stora skillnader mellan olika skolenheter i hur väl man lyckats.

I syfte att förbättra kvalitén inom kommunens vård- och omsorgboenden samt inom hemtjänsten kommer en socionomstuderande att genomföra djupintervjuer med brukarna. Intervjuerna kommer att genomföras under sommaren.

En ny BUS-överenskommelse (Barn och Unga i behov av särskilt Stöd från kommun och landsting) mellan socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och landstinget har tagits fram. En av huvudinriktningarna är att Samordnade Individuella Planer (SIP) ska användas för samordning av insatser för barn och ungdomar.

Grön stad i rörelse

Årets Earth Hour genomfördes tillsammans med en bredd av aktörer inom det lokala förenings- och näringslivet. I år låg ett särskilt fokus på lanseringen av handlingsplanen för ett fossilbränslefritt Botkyrka 2030.

Den kartläggning som skett av fossilbränsleanvändningen inom kommunen pekar på att trafiken och transporter är de stora användarna av fossila bränslen. För att uppnå målet om att Botkyrka som plats ska vara fossilbränslefritt 2030 behöver vi arbeta med att minska transporter, föra över resande från bil till gång, cykel och kollektivtrafik, samt fasa ut fossilt bränsle.

Kultur och kreativitet ger kraft

Botkyrka ligger i topp i Sverige när det gäller bidrag från Statens kulturråd till det så kallade Skapande skola-projektet. Det innebär att grundskole-eleverna i kommunen får unika möjligheter att ta del av den kulturella allemansrätten

En effektiv och kreativ kommunal organisation

Fastighetsenheten har mätt hur nöjda hyresgästerna är med sin service. Resultatet låg på samma nivå som 2012 och en bit under genomsnittet för söder-törnskommunerna. En handlingsplan för att nå bättre resultat kommer att arbetas fram i höst.

Med målet att ytterligare minska energiförbrukningen har 200 belysningsarmaturer i Tumba bytts ut och ersatts av armaturer av LED- typ.

Utbildningsnämnden beslutar i maj om en ny organisation för sin centrala förvaltning. Översynen har skett i flera steg, och förvaltningsledningen har under våren arbetat intensivt med att ta fram ett slutligt förslag till ny organisation som ska vara på plats den 12 augusti.

Socialnämnden har som mål att kötiden till ett första besök för budget och skuldrådgivning är högst 4 veckor. Hittills i år har detta klarats på 2 veckor. Utfallet 2013 var 8 veckor.

Utredningstiden för barn och ungdomsärenden inom socialtjänsten ligger på i genomsnitt 104 dagar och klarar därmed målet på 105 dagar.

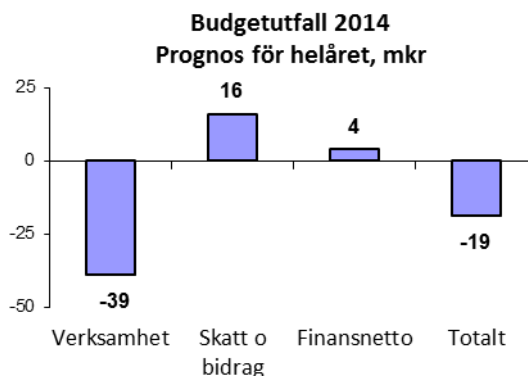
PROGNOS FÖR 2014

Budgeterat resultat 2014

Årets budgeterade resultat uppgår till 6,3 miljoner inklusive de ombudgeteringar som kommunfullmäktige beslutade om i april. Vid avstämning mot balanskravet utgår vi från att 22,5 miljoner disponeras ur kommunens avsättning för pensioner. Budgeterat balanskravsresultat är därmed 28,8 miljoner. I samband med delårsrapporten föreslås 11 miljoner fördelas till nämnderna ur kompetensfonden. Använda medel ur fonden undantas i balanskravsavstämningen och belastar därmed inte resultatet i förhållande till balanskravet.

UTFALL FÖR HELÅRET 2014

Prognosen för 2014 pekar i dagsläget mot ett resultat på minus 13 miljoner vilket är 19 miljoner sämre än budget.

Prognosen över budgetutfallet för verksamheternas nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 39 miljoner. Sett enbart till utfallet för nämnderna uppgår underskottet till 30 miljoner.

Pensionskostnader avseende 2012 och 2013 har i prognosen beräknats belasta årets resultat med 15 miljoner. Orsaken är att det pensionsgrundande löneunderlag som producerats av lönesystemet och som lämnats till KPA avseende 2012 visat sig vara felaktigt. Detta har även medfört en för låg uppbokning av pensionskostnader i bokslutet för 2013.

Balanskravet klaras med liten marginal

Enligt kommunallagens balanskrav ska det finnas balans mellan kostnader och intäkter. För detta ändamål ska en särskild balanskravsavstämning upprättas. Vid tillämpningen ska undantag göras för eventuella realisationsvinster vid försäljning av fast egendom. Undantag kan även göras för kostnader för vilka kommunen tidigare gjort avsättningar.

Beräkning av balanskravet, Mnkr

Beräknat resultat	-12,8
Avkastning pensionsmedel	- 0,1
Resultat va-verksamheten	1,0
Disposition av medel avsatta för pensioner	<u>22,5</u>
Resultat enligt balanskravet	10,6

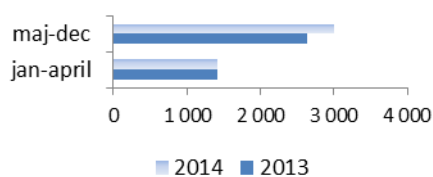
Utan justeringar pekar prognosen för 2014 i dagsläget på ett resultat på minus 12,8 miljoner. En avstämning mot balanskravet indikerar dock ett positivt resultat även 2014 men med liten marginal. Balanskravsresultatet motsvarar 0,2 procent av skatte- och generella statsbidragsintäkter.

Utbildningsnämndens prognos innebär ett underskott med 13 miljoner. Även tekniska nämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden räknar med underskott med mellan 4-6 miljoner. Obalanserna beskrivs närmare under rubriken ”nämndernas prognoser”.

Enligt prognosen kommer nettokostnaderna inklusive avskrivningar att öka med 8,2 procent jämfört med 2013 medan ökningstakten för skatteinkomsterna stannar på 2,8 procent.

I april 2014 har nämndernas nettokostnader ökat med 1,2 procent jämfört med samma period 2013. Som framgår av tabellen beräknas ökningstakten bli betydligt snabbare under resten av året.

Nettokostnader 2013 och 2014 (prognos), mkr

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens kostnader ökar med 11 procent i förhållande till bokslut 2013. Prognoserna för utbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden pekar mot öknings med 4-6 procent jämfört med 2013.

Sett enbart till nämndernas nettokostnader pekar prognosen på en ökning med 4 procent jämför med 2013.

Skatteintäkterna något högre än beräknat

Kommunen använder Sveriges Kommuner och Landstings prognos över skatteunderlagets utveckling. Nuvarande prognoser över skatteunderlaget i riket pekar mot en ökning med 3,4 procent för 2014 vilket är 0,5 procent högre än prognoserna från i höstas. Kommunens skatteintäkter 2014 bygger på antalet invånare den 1 november 2013. Den antagna befolkningen avviker endast marginellt från det faktiska invånarantalet i november. Kommunen får under 2014 12 miljoner i kompensation för snabb befolkningsökning via det statliga utjämningsssystemet.

Sammanlagt beräknas skatteintäkterna överstiga budget med 16 miljoner.

Investeringarna – prognos 450 miljoner

Vi räknar med att investeringarna kommer att uppgå till omkring 450 miljoner för hela 2014 vilket är något lägre än förra året då nettoinvesteringarna uppgick till 481 miljoner. Nämndernas prognoser slutar på 470 miljoner, men vi bedömer att vissa investeringsutgifter kommer att skjutas något framåt i tiden.

Beloppsmässigt dominerar bygginvesteringarna under tekniska nämnden. Bland de större aktuella projekten för året återfinns;

- Storstretsskolan, upprustning
- Falkbergsskolan, upprustning
- Alby fritidsgård
- Förskolorna Albydalen och Violen
- Tornet, äldreboende i Norsborg

Ökad upplåning under resten av året

Baserat på prognosen kring investeringsutvecklingen bedömer vi att kommunens egen upplåning under resten av året kommer att öka med 150 – 200 miljoner kronor.

NÄMNDERNAS PROGNOSE

Utbildningsnämnden

Nämndens prognos över helårsutfallet anger ett underskott med 13,4 miljoner. Planerade åtgärder beräknas kunna förbättra utfallet med 2,5 miljoner.

Totalt sett ligger antalet barn och elever i verksamheterna högre än beräknat inom grundskola, fritidhem och i någon mån inom gymnasieskolan medan förskolan beräknas ha något färre barn än beräknat. I gymnasieskolan består ökningen av elever i språkintroduktion.

Prognosen för grundskolan beräknas sammataget innebära ett underskott med 8,7 miljoner. Utfallet beräknas till en del kunna reduceras genom åtgärder.

Obalanser inom gymnasieskolan beräknas medföra ett underskott på 3,9 miljoner.

Inom förskolan beräknas föräldrantäkterna inte nå upp till beräknad nivå vilket reducerar effekten av att antalet barn är lägre än planerat. Budgetutfallet totalt beräknas till plus 1,9 miljoner.

Högre hyreskostnader för Rikstens skola befaras medföra kostnader som överstiger budget med 2,2 miljoner.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott på 2,3 miljoner. Av överskottet avser 1,1 miljoner lägre hyreskostnader för det nya arkivet än beräknat och 1,2 miljoner beror på ökad försäljning och lägre kostnader för resultatenheten teknik och logistik. Kommunens IT stöd redovisar ett överskott på drygt 3 miljoner, men här kommer en återbetalning ske till förvaltningarna därför har överskottet värderats till 0 i prognosen.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden räknar med ett överskott med 0,6 miljoner i prognosen för helåret 2014. Verksamheten "idrott och anläggningar" bidrar positivt med 0,8 miljoner.

Intäkterna från baden och från racketshallen har ökat och bidrar till det positiva utfallet.

Det ekonomiska utfallet för nämndens övriga verksamheter ligger nära budget.

Socialnämnden

Nämnden prognostiserar ett underskott på 4,4 miljoner jämfört med budget. Prognosen tyder inte på någon minskning av det direktutbetalda ekonomiska biståndet och innebär ett underskott mot budget på 10,8 miljoner, som till stor del beror på att antalet bidragshushåll ökar. Jämfört med 2013 ökar nettokostnaderna med närmare 6 procent. Att det sammantagna underskottet inte blir större beror på överskott inom verksamhet sociala beredskapsarbeten och inom verksamhet för barn och unga.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämndens prognos innebär ett underskott mot budget på 5,4 miljoner kronor.

Det sammantagna underskottet inom äldreomsorgen uppgår till 10 miljoner och beror uteslutande på fler platser inom vård- och omsorgboende. För de externa platserna redovisas ett underskott på 8 miljoner som beror på fler köpta platser än budgeterat. Kommunens egna vård- och omsorgsboenden redovisar också underskott med 2 miljoner. Det förklaras av att det under hösten kommer att öppna fler avdelningar i det nya boendet Tornet än vad som var planerat. Den tidigare lagda inflyttningen görs för att minska antalet köpta platser. Prognosen bygger på att man klarar att växla antalet köpta mot egna platser till en lägre kostnad.

För verksamhetsområdet omsorg om funktionsnedsatta prognostiseras ett budgetöverskott på 1,8 miljoner. Bostad med särskild service redovisar ett överskott på 10 miljoner som beror på att det finns avsatta medel för nytt boende som inte startat. Som en konsekvens av bristen på platser i egna boenden bedöms antalet externa placeringar bli nio fler än budget och innebära ett underskott på 8 miljoner.

Central ledning och administration redovisar ett positivt utfall mot budget på 2,8 miljoner. Anledningen är att det finns en ofördelad buffert.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden redovisar i sin prognos ett överskott mot budget på 150 tusen kronor, vilket beror på vakanser och ökade konferensintäkter på Xenter. Övriga verksamheter inom nämndens ansvar redovisar prognostiserade utfall som är i nivå med budget.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens prognos visar på ett positivt ekonomiskt resultat på 1,1 miljoner vid årets slut. Intäkter från bygglov och för arrenden

beräknas medföra ett plus med 1,3 miljoner. I övrigt räknar nämnden bara med mindre budgetavvikelser.

Tekniska nämnden

Prognosen för tekniska nämnden ligger i dagsläget på minus 4,1 miljoner kronor. På fastighetssidan ligger prognosen på minus 3,1 miljoner. Oplanerat underhåll på bland annat Humlans förskola har medfört kostnadsökningar utöver budget.

VA verksamheten räknar med ett minus på 1 miljon på grund av lägre intäkter än beräknat.

BOLAGENS RESULTAT

Någon koncernsammanställning görs inte i samband med tertialuppföljningarna. Vi tar dock in delårsresultat och prognos för hela verksamhetsåret.

Botkyrkabyggen redovisar för perioden januari-april ett överskott på 36,5 miljoner. Detta är något lägre än föregående år på grund av försäljningen av lägenheter i Alby och ökade driftkostnader i Fittja. För helåret har bolaget prognostiserat ett överskott på 45 miljoner, vilket är i enlighet med bolagets budget för 2014.

Upplöv Botkyrka AB redovisar för perioden januari-april ett resultat på -0,4 miljoner, vilket är 0,2 miljoner kronor bättre än föregående års resultat för samma period. För helåret 2014 bedömer man att man ska nå ett nollresultat.

Hågelbyparken AB redovisar ett resultat på -0,4 miljoner för perioden januari-april och en prognos för helåret på plus 0,2 miljoner. Den aktuella perioden brukar ge ett mindre underskott medan resterande delen av året normalt ger ett överskott.

Botkyrka stadsnät köptes vid årsskiftet av kommunen från Botkyrkabyggen. Bolaget redovisar ett resultat för perioden på minus 2,4 miljoner, vilket är cirka 0,5 miljoner bättre än budget. För helåret räknar bolaget med en ökad försäljning vilket ska leda till ett positivt helårsresultat på cirka 0,4 miljoner.

Södertörns Fjärrvärme AB redovisar för perioden januari-mars ett resultat på 40 miljoner och en prognos för helåret på 87 miljoner. Såväl utfallet som prognos är något sämre än budget, vilket hänger samman med en mindre försäljning p g a den varma vintern.

Söderenergi redovisar ett resultat för perioden januari-april på 132 miljoner. Bolagets leveranser av värme har varit något lägre än budgeterat under perioden på grund av det varma vädret. Resultatet är sämre än budget men är på liknande nivå som för motsvarande period under 2013. Helårsresultatet är

beräknat till 64 miljoner vilket är cirka 10 miljoner sämre än budget.

SRV AB redovisar för perioden januari-mars ett resultat på plus 1 miljon. Prognosen för 2014 är ett resultat på plus 1,3 miljoner. Delårsresultatet är betydligt bättre än föregående år då man drabbades av en del extraordinära kostnader.

Resultat mnkr	Utfall	Prognos
	<u>jan-april</u>	<u>helår 2014</u>
AB Botkyrkabyggen	36,5	45,0
Botkyrka stadsnät	-2,4	0,4
Upplev Botkyrka AB	-0,4	0
Hågelbyparken AB	-0,4	0,2
Södertörns fjärrvärme*	40,0	87,0
Söderenergi	132,4	64,2
SRV AB*	1,0	1,3

*avser perioden jan – mars

BUDGETUTFALL I APRIL/ HELÅRSPROGNOS 2014

DRIFTREDOVISNING

Mnkr	April 2013	April 2014	förändr 13/14	Budget 2014 helår	Prognos 2014 helår	Avvikelse helår
Kommunstyrelsen						
Kommunledningsförvaltning	-109,0	-87,3	-19,9%	-276,5	-274,2	2,3
Exploatering	0,0	-0,3		10,0	3,3	-6,7
Revision	-1,0	-1,0	0,0%	-3,7	-3,7	
Samhällsbyggnadsnämnd	-46,2	-34,4	-25,5%	-144,1	-142,9	1,2
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-1,7	-0,1	-94,1%	-10,9	-10,9	
Teknisk nämnd	0,6	-9,2		-1,8	-5,9	-4,1
Kultur- och fritidsnämnd	-64,8	-62,7	-3,2%	-206,3	-205,7	0,6
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	-64,2	-54,9	-14,5%	-210,5	-210,4	0,1
Utbildningsnämnd	-683,6	-693,4	1,4%	-2 130,0	-2 143,4	-13,4
Socialnämnd	-165,4	-175,5	6,1%	-521,7	-526,1	-4,4
Vård- och omsorgsnämnd	-278,7	-302,6	8,6%	-903,0	-908,4	-5,4
Summa nämndernas verksamheter	-1 414,0	-1 421,4	0,5%	-4 398,5	-4 428,3	-29,8
Gemensamma poster (not 2)	76,3	74,4	-2,5%	272,5	270,8	-1,7
Summa	-1 337,7	-1 347,0	0,7%	-4 126,0	-4 157,5	-31,5
Periodens budget	-1 326,0	-1 375,3	3,7%			

INVESTERINGSREDOVISNING

Mnkr	April 2013	April 2014	Budget 2014 helår	Prognos 2014 helår
Kommunstyrelse				
Kommunledningsförvaltning	6,0	3,0	20,8	19,8
Samhällsbyggnadsnämnd	5,1	24,8	61,3	72,7
Teknisk nämnd	96,2	62,5	224,6	302,6
Varav långa byggprojekt	78,2	45,7		215,7
Varav korta projekt	18,0	16,8	224,6	86,9
Kultur- och fritidsnämnd	1,7	0,7	10,7	6,5
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	0,2	0,8	2,5	2,8
Utbildningsnämnd	4,1	4,7	47,5	28,4
Socialnämnd	2,3	0,1	7,0	3,5
Vård- och omsorgsnämnd	0,1	1,2	15,5	13,7
Avsatta för speciella ändamål			62,0	20,0
Summa	115,7	97,8	451,9	470,0

RESULTATRÄKNING

Mnkr	Not	April 2013 utfall	April 2014 utfall	helår 2014 budget	helår 2014 prognos
Verksamhetens intäkter	3	241,8	264,8		
Verksamhetens kostnader	4	-1 579,5	-1 611,8	-4 126,0	-4 157,5
Avskrivningar	5	-66,8	-74,8	-222,7	-230,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 404,5	-1 421,8	-4 348,7	-4 387,5
Skatteintäkter	6	954,2	984,3	2 951,1	2 959,4
Generella statsbidragsintäkter och utjämning	7	462,6	465,5	1 388,7	1 396,4
Finansiella intäkter	8	81,8	69,8	134,0	168,3
Finansiella kostnader	9	-104,1	-57,1	-118,8	-149,4
Resultat	1	-10,0	40,7	6,3	-12,8

BALANSRÄKNING

Tillgångar, Mnkr		April 2013	April 2014	Bokslut 2013
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		3 633,1	3 884,8	3 852,8
Maskiner och inventarier		146,1	163,0	167,3
Summa materiella anläggningstillgångar		3 779,2	4 047,8	4 020,1
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar i dotter- och intressebolag	11	520,4	523,1	520,4
Långfristiga fordringar	12	2 805,7	1 995,6	2 063,1
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 326,1	2 518,7	2 583,5
Summa anläggningstillgångar		7 105,3	6 566,5	6 603,6
Omsättningstillgångar				
Exploateringsmark		15,5	14,7	11,1
Förråd		1,3	1,1	1,1
Fordringar	13	294,9	265,2	361,6
Kortfristiga placeringar	14	567,7	590,8	588,1
Kassa och bank		0,7	56,9	185,4
Summa omsättningstillgångar		880,1	928,7	1 147,3
SUMMA TILLGÅNGAR		7 985,4	7 495,2	7 750,9
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Eget kapital		3 740,8	3 985,3	3 944,6
därav periodens/ årets resultat		-10,0	40,7	193,8
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	326,6	379,3	369,5
Andra avsättningar	16	1,2	1,1	1,1
Summa avsättningar		327,8	380,4	370,6
Skulder				
Långfristiga skulder	17	2 240,0	1 642,5	1 641,2
Kortfristiga skulder	18	1 676,8	1 487,0	1 794,5
Summa skulder		3 916,8	3 129,5	3 435,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER		7 985,4	7 495,2	7 750,9

KASSAFLÖDESANALYS

Mnkr	Not	April 2013	April 2014	Bokslut 2013
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster		-10,0	40,7	193,8
Just för poster som inte ingår i kassaflödet	10	78,5	84,6	268,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital				
		68,5	125,3	462,6
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet				
Ökning(-)/ minskning(+) av förråd o expl mark		0,9	-3,6	5,5
Ökning(-)/ minskning(+) av kortfristiga fordringar		84,6	96,4	9,7
Ökning(-)/ minskning(+) av kortfristiga placeringar		-10,6	-2,7	-31,0
Ökning(+)/ minskning(-) av kortfristiga skulder		-228,5	-207,5	-4,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-85,1	7,9	442,3
Investeringsverksamheten				
Nettoinvestering, materiella tillgångar		-116,1	-102,5	-504,4
Nettoinvestering, finansiella tillgångar		0,0	-2,7	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-116,1	-105,2	-504,4
Finansieringsverksamheten				
Upptagna lån		99,6	1,3	852,3
Amortering av skuld		0,0	-100,0	-1 451,5
Ökning (-)/ minskning (+) av långfristiga fordringar		98,7	67,5	841,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		198,3	-31,2	242,1
Årets/ periodens kassaflöde		-2,9	-128,5	180,0
Likvida medel vid året början		3,6	185,4	5,4
Likvida medel vid periodens/ årets slut		0,7	56,9	185,4

NOTER

Mnkr	April 2013	April 2014		April 2013	April 2014
Not 1 Budgeterat resultat			Not 5 Avskrivningar		
Kommunfullmäktige nov	55,0	20,5	Avskrivningar maskiner, inventarier och tekniska anläggningar	-11,8	-13,5
Ombudgeteringar	-15,2	-14,2	Avskrivningar fastigheter och tekniska anläggningar	-55,0	-61,3
Summa budgeterat resultat	39,8	6,3	Summa	-66,8	-74,8
Not 2 Gemensamma och interna poster			Not 6 Skatteintäkter		
<i>Intäkter</i>			Förskott	955,7	984,1
Kalkylerad kapitaltjänst	115,7	110,4	Avräkning 2012/2014	6,2	3,5
Schablonbidrag flyktingar	8,1	11,5	Avräkning 2013	-7,7	-3,3
Kalkylerad pension	43,4	41,9	Summa	954,2	984,3
Differens po pålägg	9,1	9,1			
Försäkringsersättning	0,0		Not 7 Generella statsbidragsintäkter		
Övriga intäkter	0,0	0,1	Inkomstutjämningsbidrag	313,2	322,9
Summa intäkter	176,3	173,0	Kostnadsutjämningsbidrag	80,6	58,4
<i>Kostnader</i>			Strukturbidrag	-	3,0
Fastighetsskatt o försäkringar	-5,5	-5,5	Införandebidrag	-	20,5
Pensionsutbetalningar	-29,0	-28,8	Kostnadsutjämningsbidrag, LSS	15,4	12,9
Pensioner, avsättning	-7,7	-7,5	Regleringsbidrag	13,1	6,8
Pensioner, avgiftsbestämd del	-31,4	-22,9	Fastighetsavgift	40,3	41,1
Finansiell leasing	-1,1	-1,7	Summa	462,6	465,6
Semesterlöneskuld, ökning	-25,3	-34,3	Not 8 Finansiella intäkter		
Timlöner med mera, ökning	2,3	2,2	Ränteintäkter	59,3	55,4
Internleasing	-0,1	-0,1	Utdelningar bolag	7,8	8,6
Återbetald moms	0,0		Återföring orealiserad förlust plac medel	3,3	0,0
Summa kostnader	-97,8	-98,6	Realiserad kursvinst placerade medel	5,7	0,4
Summa netto	78,5	74,4	Borgensavgift	5,3	5,1
Not 3 Verksamhetens intäkter			Summa	81,8	69,8
Taxor och avgifter	74,1	79,1	Not 9 Finansiella kostnader		
Externa bostad- o lokalhyror	27,3	26,9	Räntekostnader	-66,5	-56,6
Försäljning av verksamhet	38,4	38,5	Internränta under byggtid	4,5	2,2
Bidrag från staten med flera	87,8	101,5	Förvaltningsavgifter	0,0	0,0
Övriga verksamhetsintäkter	14,2	18,8	Finansiell kostnad, pensioner	-4,0	-2,3
Summa intäkter	241,8	264,8	Förändrad RIPS-ränta pensioner	-37,8	
Not 4 Verksamhetens kostnader			Realiserad förlust, placerade medel	-0,2	-0,3
Personalkostnader	-938,7	-953,4	Övriga finansiella kostnader		
Varor	-94,0	-85,0	Summa	-104,1	-57,1
Entreprenad och köp av verksamhet	-306,9	-315,1	Not 10 Justering för poster som ej ingår i kassaflödet		
Bidrag och transfereringar	-73,6	-80,5	Avskrivningar	66,8	74,8
Köp av tjänster och övriga		0,0	Avsättningar pensioner	11,8	9,8
Verksamhetskostnader	-133,6	-146,9	Andra avsättningar	-0,1	-
Summa kostnader	-1 579,5	-1 611,8	Summa	78,5	84,6

	April	April		April	April
	2013	2014		2013	2014
Not 11 Aktier och andelar					
AB Botkyrkabyggen	473,2	473,2			
Botkyrka Stadsnät AB	-	2,7	Not 15 Pensionsavsättningar		
Botkyrka etablering AB	0,1	0,1	Pensioner enligt blandad modell	257,6	294,6
Hågelbyparken AB	0,1	0,1	Garanti-, visstidspensioner mm	6,0	10,6
Upplev Botkyrka AB	3,1	3,1	Löneskatt	63,0	74,1
Södertörns Energi AB	5,0	5,0	Summa	326,6	379,3
SRV Återvinning AB	0,3	0,3			
Stockholmsregionens Försäkrings AB	7,7	7,7	Not 16 Andra avsättningar		
Kommuninvest	3,7	3,7	Anslutningsavgifter VA-verksamhet		
Vårlyjus AB	0,8	0,8	Övriga avsättningar	1,2	1,2
Övriga	0,1	0,1	Summa	1,2	1,2
Bostadsrätter	26,3	26,3			
Summa	520,4	523,1			
Not 12 Långfristiga fordringar					
Lån till kommunala bolag	2 055,4	1 278,0	Not 17 Långfristiga skulder		
Lån till VA-anlutningar	0,0	0,0	Handelsbanken	400,0	50,0
Lån till kreditinstitut (Handelsbanken Finans)	769,3	744,3	Nordea	250,0	350,0
Övrig utlåning	0,1	0,1	Kommuninvest	2 180,0	1 900,0
Avgår kortfristig del	-19,1	-26,8	Förinbetalda gatukostnadsersättningar	36,3	37,0
Summa	2 805,7	1 995,6	Förinbetalda anslutningsavgifter VA	46,1	54,5
			Finansiell leasing	7,6	11,0
			Avgår kortfristig del	-680,0	-760,0
			Summa	2 240,0	1 642,5
Not 13 Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar	22,6	22,9	Not 18 Kortfristiga skulder		
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	120,3	131,3	Upplupna arbetsgivaravgifter och preliminär skatt	83,3	85,7
Avräkning kommunalskatt	44,3	3,5	Kortfristig leaseingskuld	3,0	3,3
Upplupen fastighetsavgift	0,0	31,2	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	159,3	141,8
Momsfordran	26,2	15,1	Upplupen fastighetsavgift	11,1	-
Skattekonto	20,3	0,5	Kommande års amorteringar*	400,0	760,0
Skattefordran löneskatt	13,7	9,6	Leverantörsskuld	123,2	120,9
Kortfristiga fordringar koncern	1,5	1,5	Semesterlöneskuld	243,9	258,2
Kortfristig del av lång fordran	19,1	26,8	Upplupna löner	32,2	31,3
Övriga fordringar	26,9	22,8	Särskild löneskatt pensioner	19,7	6,8
Summa	294,9	265,2	Pensioner avgiftsbestämd del	-	28,2
			Kommuninvest	560,0	-
			Övriga kortfristiga skulder	41,1	50,8
Not 14 Kortfristiga placeringar					
Räntefonder	283,9	274,1	Summa	1 676,8	1 487,0
Aktiefonder	237,9	200,1	Redovisningsprinciper		
Hedgefonder	45,8	116,3	Kommunen använder samma redovisningsprinciper vid delårsbokslutet som i årsbokslutet och som redovisas för i årsredovisningen.		
Övriga placeringar	0,1	0,3			
Summa	567,7	590,8			

VERKSAMHETSMÅTT

	April 2013	Bokslut 2013	April 2014	Budget 2014	Prognos 2014
Utbildningsnämnden					
Antal årsplatser i förskola	5 647	5 539	5 308	5 740	5 690
Antal elever i grundskolan, kommunen	7 910	7 922	8 010	8 029	8 033
Botkyrka elever totalt, grundskolan	9 457	9 579	9 871	9 886	9 965
Antal elever gymnasium, kommunen	2 371	2 308	2 334	2 257	2 297
Botkyrka elever, totalt, gymnasieskolan	3 474	3 457	3 456	3 418	3 458
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden					
Gymnasial vuxenundervisning, elever	308	782	439	582	750
Grundläggande vuxenundervisning	145	255	225	320	320
SFI	858	928	1065	910	1065
Eftergymnasiala platser, Xenter	244	233	191	280	220
Arbetsmarknadsprogram, heltidsplatser	355	300	276	400	250
Feriepraktik/sommarjobb		1025		1 500	1215
Daglig verksamhet, årsplatser	290	299	301	309	305
Socialnämnden					
<i>Ekonomiskt bistånd</i>					
Månadshushåll i genomsnitt	1 087	1 109		1086	1 149
Antal bidragsmånader totalt	4 349	13 311		13032	13 791
<i>Individuella stöd, antal årsplatser*</i>					
Barn och unga**	195	190	149	181	146
Personer med psykisk funktionsnedsättning **	114	104	108	96	108
Personer med beroendeproblem**	60	54	66	65	61
*avser samtliga placeringstyper och boenden dock ej kontaktpersoner					
**viktat till helårsplatser					
Vård- o omsorgsnämnden					
Hemtjänst, utförda timmar	135 904	408 928	151 266	405 700	416 800
Somatiskt boende	206	202	196	236	197
Demensboende	120	125	154	143	184
Korttidsplatser	15	23	20	23	22
Externa platser äldreomsorg	102	98	104	64	78
Bostad med särskild service, LSS	137	137	141	144	141
Externa placeringar, LSS		51	56	53	59
Antal brukare assistansersättning, SFB51*	175	177	186	177	187
Timmar SFB51, LSS, ledsagar- och Avlösarservice	170 618	515 481	163 770	577 484	502 876
*SFB51, Socialförsäkringsbalken 51					

Översyn av nämndorganisation, politiska resurser m.m. inför kommande mandatperiod (KS/2013:349)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

En ny teknisk förvaltning inrättas under tekniska nämnden från 1 januari 2015. I den nya förvaltningen integreras fastighetsenheten och VA-enheten inom samhällsbyggnadsförvaltningen med fastighetservice och VA Drift inom Teknik och Logistik. Den nya förvaltningen ska omfatta verksamheterna lokalförsörjning/fastighet, städ, VA, transport samt utförarsidan inom gata/park.

Vård- och omsorgsnämndens utskott avvecklas.

Begreppet ”politisk resurs” avskaffas. Stödet till de politiskt förtroendevalda hanteras istället inom regelverket för arvodering av förtroendevald eller anställning som politisk sekreterare.

Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utreda om medborgarförslag kan kompletteras med e-förslag samt om det finns ett sätt för att bättre sortera de medborgarförslag som skickas in, så att förslag som i sitt innehåll är en felanmälan kan behandlas som en sådan.

Vidare föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige avslår motionerna Inför en likabehandlingskommitté (M) (KS/2013:677) samt Slå samman tekniska nämnden med miljö- och hälsoskyddsnämnden (M) (KS/2013:516).

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

Kommunledningsförvaltningen ges i uppdrag att genomföra en utvärdering av utbildningsnämndens verksamhet. Utredningen ska återredovisas till kommunstyrelsen senast 2015-06-30.

2014-06-09

Dnr KS/2013:349

Upphandlingsfrågorna läggs under arbets- och näringslivsberedningen.

Folkhälsokommittén får kommunledningsförvaltningen som ansvarig förvaltning.

Rådet för funktionshinderfrågor ersätts med en arbetsgrupp som utses och samordnas av demokratiberedningen.

Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram riktlinjer för kostnadsfritt nyttjande av lokaler i kommunalhuset för partier i kommunfullmäktige. Riktlinjerna ska vara framtagna senast 2014-12-31.

Nämndorganisationen

En ny teknisk nämnd

Kommunfullmäktige fattade 2014-01-30 ett inriktningsbeslut om inrättande av en ny teknisk förvaltning från 1 januari 2015 (KS/2013:605). I den nya förvaltningen integreras fastighet och VA inom samhällsbyggnadsförvaltningen med fastighetservice och VA Drift inom Teknik och Logistik. Den nya förvaltningen föreslås omfatta verksamheterna lokalförsörjning/fastighet, städ, VA, transport samt utförarsidan inom gata/park.

I den nya förvaltningen samlas verksamheter som kan sägas vara efterfrågestyrda och bolagsliknande. Den nya förvaltningen påverkar inte samhällsbyggnadsprocessen negativt. Samhällsbyggnadsförvaltningen kan idag uppfattas som splittrad och alltför bred. Att fastighetsprocessen bryts ut ur förvaltningen har mindre betydelse för samhällsbyggnadsprocessen. Den nya förvaltningen föreslås kopplas till den befintliga tekniska nämnden.

När det gäller tekniska nämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden finns en motion från Lennart Lundell och Jimmy Baker (M) (KS/2013:516) som föreslår kommunfullmäktige att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag (förslagsvis inom ramen för UNO) att, utreda förutsättningarna för att slå samman miljö- och hälsoskyddsnämnden med tekniska nämnden och bilda en ny nämnd.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden bör finnas kvar i sin nuvarande form. En utvärdering behöver dock göras där antalet ärenden, verksamhet, utmaningar m.m. framgår. Från 2011 och fram till idag har nämnden hanterat 333 ärenden varav 67 ärenden gått vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Övervägande delen av dessa ärenden har varit yttranden över motioner och medborgarförslag.

2014-06-09

Dnr KS/2013:349

Vård- och omsorgsnämndens utskott

När det gäller vård- och omsorgsnämndens utskott har dess roll förändrats under de senaste åren. Utskottets uppdrag har enligt reglementet varit att besluta i alla individärenden. I praktiken har dock beslutsfattandet successivt flyttats till handläggarna. Enligt vård- och omsorgsnämndens nuvarande delegationsordning fattar utskottet inte längre några beslut i individärenden.

Revisionen har uppmärksammat vård- och omsorgsnämnden på brister i återkopplingen från myndighet till nämnd. En mer direkt redovisning behövs av t.ex. icke verkställda beslut och kösituationer.

Förslaget innebär att vård- och omsorgsnämndens utskott avvecklas, vilket skulle innebära en effektivisering i form av både administration och mötestid.

Arbets- och näringslivsberedningen

I kommunen finns idag tre beredningar – arbets- och näringslivsberedningen (anb), demokratiberedningen (db) och klimat- och planeringsberedningen (kpb).

Arbets- och näringslivsberedningen är kommunstyrelsens beredande organ för frågor som rör näringsliv, företagsetablering och strategiska arbetsmarknadsfrågor. Beredningen består av nio ordinarie ledamöter och nio ersättare. Det dagliga tjänstemannaarbetet sköts av kommunledningsförvaltningen i samarbete med andra berörda förvaltningar. Under 2012 behandlades 29 ärenden i arbets- och näringslivsberedningen varav tre ärenden gått vidare för beslut i kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige har beslutat om en ny upphandlingspolicy där kommunen har ambitioner kring att ta hänsyn till miljö- och sociala perspektiv vid upphandlingar. Det finns ett behov av att politiken på ett tydligare sätt följer upp upphandlingsfrågorna än idag. Kommunstyrelsen föreslår att upphandlingsfrågorna läggs till som ett av arbets- och näringslivsberedningens ansvars- och uppföljningsområden.

De kommunala råden och folkhälsokommittén

I kommunen finns ett brottsförebyggande råd, ett kommunalt pensionärsråd samt ett kommunalt råd för funktionshinderfrågor. Råden har till uppgift att vara remissinstans och rådgivare till kommunala organ samt lämna synpunkter och förslag i aktuella frågor kopplade till rådets ansvarsområden. Rådets syfte är att förmedla ömsesidig information mellan representerade föreningar/organisationer och kommunen som helhet. Det är både politiker

2014-06-09

Dnr KS/2013:349

och tjänstemän som deltar i rådets verksamhet på så sätt att i rådet sitter politiker som representerar kommunen, men mötenas innehåll utgörs till stor del av att en tjänsteman bjuds in för att berätta om en kommunaktuell fråga eller ärende. Råden är rådgivande, inte beslutande.

När det gäller rådet för funktionshinderfrågor kan man konstatera att dessa frågor borde samlas tillsammans med övriga frågor som rör mänskliga rättigheter. Dessa ligger idag under demokratiberedningen. Kommunstyrelsen föreslår därför att rådet för funktionshinderfrågor ersätts av en arbetsgrupp för funktionshinderfrågor som utses och samordnas av demokratiberedningen. Dialogen med föreningslivet om funktionshinderfrågorna fortsätter i t.ex. dialogforumen för att säkra en bred förankring.

Kommunen har också en folkhälsokommitté som inrättades 2004. Kommittén är kommunens beredande organ för planeringsfrågor och frågor som rör kommunens folkhälsoarbete. Kommundirektören har delegerat ansvaret till socialchefen som är processansvarig för kommunens folkhälsoarbete vilket innebär att socialförvaltningen följer upp, samordnar och stödjer samtliga förvaltningars folkhälsoarbete. Eftersom kommittén är kommunövergripande är det rimligare att den ligger direkt under kommunstyrelsen istället för under en verksamhetsnämnd. Kommunstyrelsen föreslår att folkhälsokommittén framöver ska vara en del av kommunledningsförvaltningens ansvarsområden.

Utmaningen med kommittén (liksom i alla beredningar) är att samtliga ledamöter och ersättare ska kunna bära frågorna in i sina andra uppdrag. Om de då inte har andra uppdrag i nämnder kan det vara svårt att bära frågorna vidare till sina partimedlemmar så att dessa i sin tur kan bära frågorna vidare i "sina" nämnder. Därför är koppling till kommunstyrelsen genom folkhälsokommitténs ordförande mycket betydelsefull.

Likabehandlingskommitté

Jimmy Baker och Catarina Ekeståhl (M) lämnade 2013-12-17 en motion i vilken det föreslås att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att utreda hur vi (förslagsvis inom ramen för arbetet med översyn av nämndorganisation m.m.) skulle kunna inrätta en likabehandlingskommitté.

De frågor som skulle komma att behandlas i en likabehandlingskommitté ryms redan inom ramen för demokratiberedningens verksamhet. Det finns således inte något skäl att inrätta ytterligare en beredning eller kommitté för dessa frågor.

2014-06-09

Dnr KS/2013:349

Politisk ledning och politisk resurs

Under innevarande mandatperiod förfogar majoriteten över politiska resurser motsvarande sex förtroendevalda på heltid och oppositionen motsvarande 2,75 förtroendevalda på heltid. Detta är också förslaget för kommande mandatperiod.

När det gäller kommunalråd finns tydliga regelverk om vilka arvoden och förmåner i övrigt, t.ex. gällande pensionsbestämmelser, som ska tillämpas. Gällande förtroendevalda som inte har titeln kommunalråd eller kommunalråd i opposition men som uppstår ersättning som politisk resurs med motsvarande del av kommunalrådslön är regelverket dock inte helt tydligt. Normalt utgår månads-/årsarvode, pension och ersättning för resekostnader för förtroendevalda som har uppdrag på heltid eller betydande del av heltid. Avgränsningen i förhållande till "fritidspolitiker" är dock inte knivskarp. Problematiken uppstår främst i förhållande till de förtroendevalda som har sammanlagda uppdrag strax över eller under 40 procent. Vilka förmåner som ska gälla är svårt att bedöma i enskilda fall, särskilt då en förtroendevald har många "småuppdrag".

En konsekvens av att man ingår i gruppen är att rätten till ersättning för förlorad pensionsförmån och ersättning för andra förlorade ekonomiska förmåner bortfaller. Tanken är att man ska klara sig på arvodet och eventuell pension och resekostnadsersättning. I Botkyrka har man tidigare löst detta genom individuella avtal med de personer som berörs, men tolkningen har varit svår och risken för godtycklighet stor. Av detta skäl föreslås att begreppet "politisk resurs" tas bort till nästa mandatperiod samt att man i särskilt beslut (t.ex. reglemente) reglerar vilka eventuella begränsningar som ska gälla i det fall del av kommunalråds lön omdisponeras.

Politiska sekreterare

Organisationen för politiska sekreterare i kommunen föreslås förbli oförändrad. Nuvarande ordning innebär att 3-4 mandat ger rätt till en politisk sekreterare på halvtid, 5-17 mandat ger rätt till en heltidstjänst och 18 mandat och därutöver ger rätt till två heltidstjänster.

Partierna får disponera resurserna på annat sätt, t.ex. genom att förstärka vissa ordförandearvoden.

Mandatstödet

Ingen förändring föreslås avseende mandatstödet. Det årliga grundstödet till varje parti är tre basbelopp. Härutöver utgår ett basbelopp per mandat. Mandatstödet låg fast för varje mandatperiod till och med 2002, men indexuppräknas sedan dess årligen.

2014-06-09

Dnr KS/2013:349

Mandatstödet bör utgöra viss procentsats av prisbasbeloppet. Genom en sådan koppling åstadkoms en indexuppräknig på samma sätt som vid uppräknig av arvoden. Kommunen bör sträva efter enhetliga sätt att uppräknig arvoden, mandatstöd m.m. eftersom det underlättar den praktiska hanteringen.

Reglementen m.m.

I anslutning till varje ny mandatperiod ses reglementena över. Ett separat ärende i denna del kommer att beredas för beslut i december 2014. Det finns behov av kompletteringar och justeringar, inte minst med anledning av den föreslagna nya förvaltningsorganisationen, men också till följd av ändringar i kommunallagen.

Medborgarförslag och e-förslag

Antalet medborgarförslag till kommunen ökar successivt, vilket tyder på att medborgarna tycker att det är ett bra sätt att påverka. Detta innebär en ökad belastning på organisationen, framför allt för samhällsbyggnadsförvaltningen. Många medborgarförslag ligger i gränslandet för vad som kan betraktas som en felanmälan och besvaras slutligen av samhällsbyggnadsnämnden.

En annan modell är s.k. e-petitioner eller e-förslag. E-förslag innebär att en person kan skicka in ett förslag på utveckling eller förändring till kommunen som i sin tur publicerar förslaget på sin webb. När förslaget finns på webben kan andra medborgare gå in och signera och rösta på förslaget. Det vanligaste är att kommunen förbinder sig, om ett visst antal personer har signerat förslaget, att det tas upp till diskussion i någon form av politiskt organ, exempelvis demokratiberedning, ansvarig nämnd för området där förslaget utgår ifrån eller i fullmäktige.

Att ta del av eller skapa ett eget e-förslag är ett av flera sätt där kommunens medborgare kan påverka. Det skapar en möjlighet för medborgarna att ta upp ärenden som är av publikt intresse och ger både politiker och tjänstemän en möjlighet att fundera över vad som behöver ändras inom kommunen. Ett inlämnat e-förslag kan, i likhet med ett inlämnat medborgarförslag, leda till debatt och förändring. Skillnaden är att fler medborgare kan delta i processen genom att via webben "gilla" ett e-förslag samtidigt som systemet skapar överblick för medborgarna i syfte att visa på vilka e-förslag som ställts och vad resultatet blev. Därmed undviks dubbelarbete, som i dagsläget sker emellanåt då liknande medborgarförslag ställs flera gånger. Systemet med e-förslag är mer överskådligt för de förtroendevalda eftersom det tydligt kan visa på vilka frågor som skapar ett brett medborgarengagemang i kommunen. Via en annan initiativtagares e-förslag kan fler medborgare en-

2014-06-09

Dnr KS/2013:349

gagera sig i en och samma fråga och ”gilla” och kommentera det lagda e-förslaget, vilket i sig är en fördel ur ett demokratiskt perspektiv.

Man kan diskutera fördelar och nackdelar med de båda systemen med medborgarförslag kontra e-förslag. E-förslag skulle i större utsträckning innebära ett ansvar som vilar på den politiska organisationen att ”lyfta” ett e-förslag till beredning i kommunen.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunledningsförvaltningen utreder om medborgarförslag kan kompletteras med e-förslag samt om det finns ett sätt för att bättre sortera de medborgarförslag som skickas in, så att förslag som i sitt innehåll är en felanmälan kan behandlas som en sådan.

Lokaler

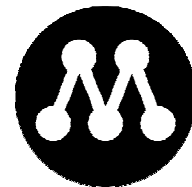
Under mandatperioden har en fråga uppstått kring vilka partier som kan låna sammanträdeslokaler i kommunalhuset kostnadsfritt. Några principer för detta finns inte, men borde finnas. Förslagsvis skulle alla partier som är representerade i kommunfullmäktige i Botkyrka kostnadsfritt kunna boka sammanträdeslokaler i kommunalhuset på plan 2 eftersom detta våningsplan inte kräver passerkort.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunledningsförvaltningen ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för vilka partier som kan låna sammanträdeslokaler i kommunalhuset kostnadsfritt.

Övrigt

Eventuella ändringar som innebär ökade eller minskade kostnader får lösas inom ramen för arbetet med ettårsplanen för 2015.

Fasta arvoden uttrycks som delar av prisbasbeloppet.

MOTION

2013-12-17

Kommunfullmäktige

Inrätta en likabehandlingskommitté

Det är av yttersta vikt att vi står upp mot intoleranta strömningar i såväl vår kommun, som utanför dess gränser. Idéer som bär med sig assimilering och nedtryckandet av andra kulturer, religioner eller sexuella läggningar måste motverkas och förebyggas. Det är för oss främmande att peka ut någon grupp som ett kollektiv, eller alla troende inom viss religion som bärare av gemensamma karakteristika.

I Solna Stad är har man inrättat en likabehandlingskommitté, som är ett politiskt sammansatt beredningsorgan till kommunstyrelsen och som regelmässigt är tänkt att fungera som en remissinstans för beslut rörande likabehandlingsfrågor. Kommittén ska samordna, stimulera, främja, kunskapsutveckla inom området samt följa likabehandlingsarbetet i staden¹.

Verksamheter inom skola, kultur, föreningsliv och socialtjänst får bidrag för sitt arbete med likabehandling. Två gånger per år beviljar Solna stads likabehandlingskommitté projektbidrag, som kan gå till både verksamheter i kommunal regi och privata utförare.

Projekten ska förbättra likabehandlingen i verksamheterna så att ingen missgynnas utifrån kön, ålder, etnicitet, religion, sexuell läggning, könsidentitet eller funktionsnedsättning².

Vi skulle vilja se om vi kan inrätta en likabehandlingskommitté i Botkyrka. Denna bör, om motionen vinner bifall, enklast kunna inrättas i formen av en beredning under kommunstyrelsen.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra åt Kommunledningsförvaltningen att utreda hur vi (förslagsvis inom ramen för UNO) skulle kunna inrätta en likabehandlingskommitté.

Jimmy Baker

Catarina Ekeståhl

¹ <https://www.solna.se/sv/om-solna/politik-och-demokrati/namnder-styrelser/jamstalldhetskommitten/>

² <https://www.solna.se/sv/om-solna/nyheter-om-solna/delad-pott-for-likabehandlingsbidrag/>

MOTION

2013-09-26

Kommunfullmäktige

Slå samman Tekniska nämnden med Miljö- och hälsoskyddsnämnden

En ledstjärna för oss moderater är att se till att Botkyrkabornas skattemedel används effektivt.

Ett sätt att säkerställa detta är att se över storleken på den kommunala administrationen och inte minst antalet facknämnder. Två nämnder som borde kunna slå samman är Tekniska nämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Den sistnämnda nämndens verksamhetsområde utgör i stora delar ren myndighetsutövning. Nämndsammanträdena innehåller få ärenden och är korta. Dessutom sorterar bägge nämnderna under samma förvaltning.

Vi skulle därför vilja se över vilka effekter en sammanslagning av de två nämnderna skulle ge. Lämpligen skulle en ny nämnd och ny organisation kunna inrättas under exempelvis namnet "Miljö- och tekniknämnden".

Vi föreslår kommunfullmäktige

att ge Kommunledningsförvaltningen i uppdrag (förslagsvis inom ramen för UNO) att, utreda förutsättningarna för att slå samman Miljö- och Hälsoskyddsnämnden med Tekniska nämnden och bilda en ny nämnd

Lennart Lundell

Jimmy Baker

Årsredovisning och revisionsberättelse för samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem 2013 (KS/2014:343)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beviljar styrelsen i Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem ansvarsfrihet för verksamheten under 2013.

Sammanfattning

Enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ska förbundsmedlemmarna var för sig pröva frågan om styrelsen ska beviljas ansvarsfrihet.

Årsredovisning och revisionsberättelse för 2013 har överlämnats till kommunen.

Revisorerna tillstyrker att samordningsförbundets styrelse beviljas ansvarsfrihet.

Att:

Arbetsförmedlingen
Botkyrka kommun
Försäkringskassan
Huddinge kommun
Salems kommun
Stockholms läns landsting

Årsredovisning för Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem 2013

Följande efterfrågas

- att ni som medlemmar i samordningsförbundet, var för sig, prövar om styrelsen beviljas ansvarsfrihet.

Ärende

Styrelsen för Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem beslöt den 21 mars 2014 att överlämna sin årsredovisning med finansiella delar samt revisionsberättelse till sina ägare.

Samordningsförbundet önskar ett skriftligt svar från respektive medlem som skickas till:

Samordningsförbundet HBS
c/o Huddinge kommun SÄF
141 85 Huddinge

Följande bilagor bifogas:

Årsredovisning för Samordningsförbundet 2013 inklusive 2 bilagor,
Revisionsberättelse inklusive granskningsrapport,
Styrelsens beslut

Årsredovisning 2013

**Samordningsförbundet
Botkyrka, Huddinge, Salem**

Innehållsförteckning

sida

1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	1
1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret 2013	1
1.2. Uppföljning av mål och budget 2013	2
1.3. Resultatet 2013 - stödande av samverkan	4
1.4 Resultatet 2013 - finansierade insatser	6
1.5 Organisation och arbetsformer	8
1.6 Ekonomiskt resultat.....	10
2. RESULTATRÄKNING	11
3. BALANSRÄKNING	12
4. REDOVISNINGSPRINCIPER	13
5. STYRELSENS UNDERSKRIFTER	14

BILAGOR TILL ÅRSREDOVISNINGEN 2013

1. Måluppfyllelse av uppdrag i verksamhetsplanen
2. Sammanställning av måluppfyllelse för finansierade insatser och projekt

1. Förvaltningsberättelse

1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret

Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem stödjer och finansierar samverkan inom rehabiliteringsområdet mellan stat, kommun och landsting. Förbundet bildades den 1 januari 2013 och detta är därmed förbundets första verksamhetsberättelse. Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för det första budgetåret.

Till redovisningen hör två bilagor, varav den ena är en sammanställning av måluppfyllelse för 2013 i förhållande till åtaganden i verksamhetsplanen, och den andra ger en översiktlig bild av de finansierade insatsernas verksamhet och resultat.

Sammanfattning av årets resultat

- **Samordningsförbundet bildades den 1 januari 2013**, då kommunerna Botkyrka, Huddinge och Salem gemensamt med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Stockholms läns landsting valde att bilda ett nytt gemensamt förbund. En ny styrelse valdes och hade sitt första konstituerande möte den 17 januari 2013.
- Som nystartat förbund har året ägnats åt att utveckla den **interna organisationen** och **informationsarbete** för ökad kännedom om det nya samordningsförbundet.
- Förbundet har arrangerat två välbesökta **seminarier** riktade till handläggare och vårdgivare och en **utbildning** för medarbetare i finansierade insatser.
- Förbundet har under året finansierat insatser både i projektform och som mer **långsiktig integrerad samverkan**. Totalt har förbundet finansierat **tretton insatser** där drygt **1 300 deltagare omfattats av kortare samverkansinsatser och 500 personer fått ett fördjupat individuellt stöd**. Av de som avslutade en arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsats fick **49 % ett arbete eller började studera**.
- **Kostnaderna för verksamheten uppgick till 20,4 miljoner kronor**. Tillgångar, inklusive ränteinkomster, uppgick till 29 miljoner kronor, varav 18,04 mkr avser bidrag från medlemmarna för 2013 och 10,8 mkr avser överskott från de tidigare samordningsförbundet Botkyrka respektive HUSAM. Vid 2013 års utgång hade förbundet därmed ett överskott om ca 8,6 miljoner.

Ägare

Samordningsförbundet ägs av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Stockholms läns landsting samt kommunerna Botkyrka, Huddinge och Salem.

Förbundets uppdrag

är att stödja lokal samverkan mellan myndigheter inom rehabiliteringsområdet och erbjuda möjligheter till gemensam finansiering av rehabiliteringsinsatser.

De verksamheter som förbundet finansierar

kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Det handlar dels om insatser som erbjuder stöd till enskilda individer, dels om att förbundet skapar strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan här handla om t.ex. kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Förbundets organisation

består av en styrelse som utses av ägarna. Till sin hjälp har den ett kansli och en beredningsgrupp bestående av tjänstemän från de samverkande myndigheterna.

Historik

Samordningsförbundet bildades den 1 januari 2013 i enlighet med Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210). Bildandet av det nya förbundet innebar att tidigare förbund i Huddinge respektive Botkyrka lades ner och pågående verksamhet i de gamla förbunden övergick till det nya förbundet.

1.2. Uppföljning av mål och budget 2013

I förbundets verksamhetsplan för 2013 betonas att förbundet ska stödja metod- och kunskapsutveckling samt verka för en förbättrad samverkanskultur inom rehabiliteringsområdet. I förbundets uppdrag ingår också att finansiera, stödja och utveckla individinriktade samverkansinsatser och processer för att främja lokal myndighetssamverkan. Målet med dessa insatser är att fler individer återfår hälsan och ökar sina möjligheter till självförsörjning genom arbete eller studier.

Syfte och uppdrag

Rehabiliteringsansvaret är idag uppdelat på flera sektorer där varje aktör bedriver insatser utifrån egna uppdrag och ansvar, samtidigt är de olika aktörernas insatser beroende av varandra för att en välfungerande rehabilitering ska komma till stånd.

För att kunna erbjuda adekvat och effektivt stöd till personer med samordnade rehabiliteringsbehov är det därför nödvändigt att aktörerna samordnar sina insatser. Förbundets uppgift är att utveckla och stödja denna samverkan kring individer som har mer eller mindre komplexa problem.

Stödet görs både genom strukturerade insatser och genom finansiering av individinriktade insatser. Förbundets verksamhet kan utifrån detta delas in i två delar:

1. Stödja metod- och kunskapsutveckling samt verka för förbättrad samverkanskultur

Verka för förstärkning av samverkan och utgöra forum för kunskapsöverföring och metodutveckling genom t.ex. gemensamma utbildningar och erfarenhetsutbyte för medarbetare hos myndigheterna.

2. Finansiera, stödja och utveckla individinriktade samverkansinsatser och processer

Stödja samverkan kring individer med sammansatta behov. Det kan handla om myndighetsgemensamma stödåtgärder, kompletterande insatser eller förebyggande aktiviteter.

Behovsgrupper

Samverkansinsatserna ska rikta sig till boende i Botkyrka, Huddinge och Salem i förvärvsaktiv ålder, med behov av samordnad rehabilitering, d.v.s. stöd från flera myndigheter. En särskilt prioriterad målgrupp är unga som riskerar att hamna i långvarigt utanförskap.

Rehabiliteringsinsatser i samverkan

Samordningsförbundet har under 2013 finansierat tretton insatser som riktar sig till

personer i behov av samordnad rehabilitering. Många insatser startade med stöd av de gamla samordningsförbunden i Botkyrka och Huddinge och har gått från projektverksamhet till mer långsiktig samverkansinsats.

Insatser finansierade under 2013:

Myndighetsgemensamma stödinsatser för personer med långvarig problematik

- **Samverkansteam Botkyrka**, som gör myndighetsgemensamma bedömningar och handlingsplaner för individer med komplex och/eller långvarig problematik. Individer som behöver myndighetsgemensam rehabilitering kan erbjudas både individuellt stöd och gruppcoachning.
- **Samverkansteam Huddinge**, som ger individuellt stöd och gruppcoachning till personer som är i behov av samordnad rehabilitering med komplex och/eller långvarig problematik.
- **ADRIAN**, ger samordnat och anpassat stöd med fokus på arbetsträning till personer med komplex och/eller långvarig problematik.

Arbetsmarknadsinriktade insatser för personer med särskilda funktionshinder

- **AkSe**, Arbetsterapeutisk kartläggning och stöd till arbete genom Supported Employment (SE) för personer med psykiska funktionshinder.
- **START**, SE till arbete för personer med lindrig utvecklingsstörning, autism eller hjärnskador förvärvade i vuxen ålder.

Insatser för unga (16-24/29) år

- **Paraplyprojektet**, som erbjuder individuell coaching och myndighetssamverkan kring unga Botkyrkabor med komplex problematik.
- **Slussen**, för unga som varken arbetar eller studerar och som behöver extra stöd för att öka sin motivation och komma vidare.
- **Lyra**, är en öppen verksamhet med individuell coaching för unga vuxna med psykisk ohälsa som behöver stöd på väg mot arbete eller studier.

Förebyggande, förberedande och kompletterande insatser

- **Hälsosam** arbetar med att stärka hälsan hos deltagarna fysiskt och psykiskt genom anpassade hälsoaktiviteter.
- **LISA/Livslinjen** för personer med långvarig ohälsa som behöver förberedande insats för att gå vidare till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering.

Kortare utredningsinsatser

- **Kugghjul** på vårdcentraler och psykiatrimottagningar för myndighetsgemensam bedömning av individer med oklar rehabiliteringsplan och som därmed riskerar att hamna i långvarig sjukskrivning.
- **Remiss- och kartläggningsteam, REKA** som gör myndighetsgemensamma kartläggningar och ger råd till handläggare för att personer som behöver samordnad rehabilitering ska få stöd och hjälp.

Övrig verksamhet

Utöver finansiering av rehabiliteringsinsatser åtog sig förbundet i verksamhetsplan att även fokusera på följande åtaganden:

- Kartläggningar och behovsanalyser
Genom omvärldsbevakning och i dialog med förbundets parter se över behov och uppmärksamma eventuella nya behov av rehabilitering i samverkan.
- Utveckling av den interna organisationen
Ta fram en gemensam vision och värdegrund samt tydliggöra roller och uppdrag. Erfarenheter från de tidigare samordningsförbunden i Botkyrka respektive Huddinge ska tas tillvara. Förbundet ska även aktivt medverka i utbildningar och nätverk.
- Processtöd till finansierade insatser
Anordna projektledarträffar och främja kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte mellan insatserna. Utveckling av uppföljning är en viktig del i detta arbete.
- Information och kommunikation
Sprida information om förbundet och dess verksamhet genom hemsidan och nyhetsbrev, samt genom besök hos samverkande aktörer.

Övergripande mål för projekt/insatser

Alla finansierade insatser ska ha mål som mäter hur pass väl man uppnår syftet med den

finansiella samordningen. Dessa mål rör bl.a. deltagarflöden och effektmål i form av andel deltagare som närmat sig arbetsmarknaden.

Det övergripande målet med finansiell samordning är **att resurser används på ett bättre och mer effektivt sätt för att möjliggöra förbättrad hälsa och förmåga till förvärvsarbete/studier** hos medborgare i Botkyrka, Huddinge och Salem.

De insatsspecifika målen kan skilja sig åt beroende på målgruppens förutsättningar, projektets verksamhet och andra faktorer som påverkar resultatet. Tillsammans ska dock insatserna under 2013 bidra till att:

1. De finansierade insatserna ska ha bred spridning och nå ut till **minst 1 400 personer**.
2. Förbundet ska stödja och finansiera insatser som bidrar till att minst 30 % av dem som genomgått en arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsats går vidare till **egen försörjning, antingen genom arbete eller utbildning**.
3. Den personal som kommer i kontakt med insatser finansierade av samordningsförbundet ska uppleva att **insatserna är till nytta för berörda personer**.
4. Den personal som deltar i utbildnings-, eller seminarieverksamhet ska uppleva att denna varit till **nytta för dem i sitt arbete**.

Budget

Samordningsförbundet tilldelas 18,04 miljoner kronor från ägarna under 2013, där Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bidrar med hälften av medlen, landstinget bidrar med en fjärdedel och kommunerna bidrar gemensamt med resterande fjärdedel. Utöver detta har Samordningsförbundet haft ränteintäkter med 0,12 mkr och ett samlat överskott från de två tidigare förbunden i Botkyrka respektive Huddinge, som enligt ägarnas beslut, överfördes till det nya samordningsförbundet. De samlade tillgångarna 2013 uppgick därmed till drygt 29 mkr.

Verksamhetsplanen i sin helhet

Hela verksamhetsplanen med budget finns på www.samordningsforbundethbs.se

1.3. Resultatet 2013 – stödande av samverkan

Samordningsförbundet ska verka för en förstärkning av samverkan och utgöra ett forum för kunskapsöverföring, metodutveckling och information genom att kartlägga, identifiera och visa på problem/möjligheter i samarbetet mellan de fyra myndigheterna. Samverkan ska främjas och utvecklas genom att stödja myndigheternas arbete med hur erfarenheter tas till vara på bästa sätt och möjliggöra gemensamma utbildningsinsatser och erfarenhetsutbyte för professionell personal.

En långsiktig och integrerad samverkan

Genom att gå från ett fokus på finansiering av tidsbegränsade utvecklingsprojekt, till att i högre utsträckning utveckla långsiktiga samverkans- och samordningsinsatser ökar möjligheterna till strukturell påverkan och ökat lärande hos förbundets parter samtidigt som insatserna blir mer integrerade i ordinarie verksamhet.

Stöd till metod- och kompetensutveckling

Som ett led i arbetet med att stödja samverkan mellan myndigheterna och vara ett forum för kunskapsöverföring och information anordnade samordningsförbundet under våren **två samverkansdagar**, med fokus på att delge goda exempel och informera om verksamheter som förbundet finansierar.

Totalt deltog 133 personer från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, landstingets hälso- och sjukvård, Botkyrka, Huddinge och Salems kommuner. Deltagarnas samlade upplevelse av dagen var bra. 90 % av svarande uppger att de kommer att ha nytta av informationen i sitt dagliga arbete. Och 92 % av de svarande fick ny kunskap eller insikter.

Informationsdagen den 14 juni möjliggjorde många möten över myndighetsgränserna.

Under åren har förbundet även deltagit i **två erfarenhetsseminarier** som anordnats inom ramen för Grenverket Södertörn.

Därutöver har 16 medarbetare erbjudits en 2-dagars **utbildning i KASAM** (känsla av sammanhang). Deltagare var medarbetare inom de finansierade insatserna och representerade de olika myndigheterna. Förbundet har också

arrangerat **regelbundna projektledarträffar** för medarbetare i pågående projekt, i syfte att främja utbyte och lärande kring aktuella frågor. Träffarna har under 2013 särskilt fokuserat på frågor i samband med det nya förbundets bildande.

Förbundet har också samarbetat med **projekt Consensio** för ökade kunskaper inom funktionshinderområdet. Projektet finansieras av Europeiska socialfonden och drivs av Försäkringskassan i samarbete med Arbetsförmedlingen och flertalet kommuner i länet.

Utvecklingsforum

Som stöd till kansliet finns en beredningsgrupp där myndigheternas verksamhetsledare och chefer kontinuerligt träffas för att diskutera och belysa samverkansbehov samt informera om pågående förändringar som påverkar samarbetet. Denna struktur underlättar även "vardagssamverkan" och möjliggör samarbete inom områden där förbundet idag inte har individinriktade insatser.

Kartläggning av samverkansbehov

I syfte att uppmärksamma och synliggöra samordningsbehov finansierar förbundet kartläggningar och förstudier inom rehabiliteringsområdet. Under året har arbete pågått med att se över möjligheten att hitta ändamålsenliga samverkansinsatser för unga Salembor.

Utveckling av den interna organisationen

Som nybildat förbund har styrelse och kansli ägnat mycket tid åt att forma och utveckla den interna organisationen. I februari anordnades bl.a. en gemensam utvecklingsdag för styrelse, kansli och beredningsgrupp för diskussion kring förbundens grunduppdrag, mål och vision. Diskussionerna låg bl.a. till grund för arbetet med verksamhetsplan 2014 och det dokument som beskriver uppdrag och roller i förbundet och förtydligar ansvaret för de olika parterna i förbundet.

Handwritten signature or mark.

Arbete kring uppföljning/utvärdering

För att få tillgång till resultat och underlag, som är relevanta och pålitliga har förbundet beslutat att finansierade insatser ska följa en fastställd uppföljnings- och utvärderingspolicy som ställer krav på att insatserna:

- löpande registrerar deltagare vid inskrivning och avslut i det nationella uppföljnings-systemet SUS,
- tertialvis sammanställer kompletterande information för mål, delmål och eventuellt övriga relevanta uppgifter.
- samlar in deltagarenkäter för att mäta deltagarnas upplevelse av den egna hälsan samt hur insatsen uppfattas utifrån kvalitet, effekt, delaktighet och samverkan.
- tertialvis analys av måluppfyllelse och budget, med särskilt fokus vid hel- och delår.

Vid behov beslutas även om en intern eller extern utvärdering som kompletterar befintliga data genom exempelvis intervjuer, fördjupning i processer, följeforskning, effektstudier etc. Under hösten inleddes tre sådana externa utvärderingar, dels av START-projektet dels av insatserna Samverkansteam Huddinge och REKA (Remiss- och kartläggningsteam). Utvärderingarna har en lärande ansats och beräknas pågå även hela 2014. En första träffbildsanalys presenterades för START i december 2013 och för Samverkansteamet och REKA väntas en första rapport från utvärderarna i februari 2014.

Information

För att informera om förbundet och den verksamhet som finansieras, arbetar förbundets kansli aktivt med informationsinsatser riktat till ägare, samarbetspartners och anställda vid de samverkande myndigheterna.

Under 2013 har en grafisk profil antagits och en informationsbroschyr om förbundet har tagits fram. En ny hemsida har byggts upp och uppdateras kontinuerligt. Under året har flera kontakter tagits med förbundet efter att den intresserade först läst om verksamheten på hemsidan.

Två nyhetsbrev har publicerats med aktuell information riktat till parterna inom förbundet och till medarbetare och chefer på de

samverkande myndigheterna. Vidare har förbundet deltagit i regionalt nätverk för samordningsförbund samt nationell konferens för samordningsförbund.

Den samordnande tjänstemannen har också informerat om förbundet och verksamheten vid flera tillfällen under året, bl.a. hos Arbetsförmedlingen, socialnämnderna i Huddinge och Salem samt landstingets sjukvårdsstyrelse syd. I höstas besökte även socialförsäkringsminister Ulf Kristersson en av de finansierade insatserna.

Samarbete regionalt och nationellt

Under året har förbundet aktivt medverkat i nätverkssamarbete på länsnivå, regional nivå och nationellt. I länet har verkställande tjänsteman haft kontinuerliga samverkansträffar med ansvariga tjänstemän samt anordnat gemensam ägardialog och spridningskonferens för Grenverket Södertörn.

På regional nivå har förbundet bl.a. deltagit i seminarieverksamhet kring integrerad samverkan och regionalt nätverk för ansvariga tjänstemän. Kansliet tillsammans med ordförande har också delat med sig av erfarenheter i samband med de pågående diskussionerna kring att bilda ett nytt samordningsförbund i Österåker och Täby.

Förbundet är också medlemmar i Nationella nätverket för Samordningsförbund (NNS). Samarbetet med andra förbund möjliggör kunskapsutbyte och driver utvecklingen av den finansiella samordningens framåt. Tjänstemannen deltar aktivt i arbetsgrupper och genom att bistå NNS styrelse vid behov. Under 2013 har förbundets tjänsteman bl.a. ansvarat för en rapport kring tjänstemännens arbetsvillkor.

Handwritten signature or mark.

1.4 Resultatet 2013 – finansierade insatser

Under 2013 finansierade Samordningsförbundet totalt tretton insatser i samverkan, med syfte att möjliggöra att fler individer kommer i egen försörjning genom arbete och/eller studier. Det samlade resultatet för insatserna uppfyller de i verksamhetsplanen fastställda målen och bedömningen är att samordningsförbundet uppfyller sitt uppdrag att bidra till en bättre samverkan till stöd för individer med samordnade rehabiliteringsbehov.

Deltagarnas resultat

Under året har de 13 insatser förbundet finansierat nått ut till 1 805 personer. Av dessa har 1305 omfattats av samverkan i Kugghjulen eller REKA eller erhållit en myndighetsgemensam handlingsplan via någon av insatserna utan att skrivas in för ytterligare stöd. Övriga 500 har erhållit individuellt anpassat stöd under längre tid (av dessa var 53 % kvinnor och 47 % män). Totalt 246 personer aktualiserats under 2013 och resterande var redan var aktuella i någon av insatserna vid årets början.

Bland dem som erhållit individuellt stöd avslutades 247 personer, varav 120 fick arbete eller påbörjade studier vid avslut (49 %).

Bland de som deltagit i insatserna har också andelen som erhåller offentlig försörjning minskat markant. Andelen deltagare som erhåller försörjningsstöd har minskat från 33 % vid start till 22 % vid avslut. Även andelen som uppbär sjukersättning eller sjukpenning har minskat. Andelen med aktivitetsstöd har minskat från 28 % av deltagarna vid start till 7 % av deltagarna vid avslut.

Uppföljning av övergripande mål

På förbundsövergripande nivå har förbundet generellt sett god måloppfyllelse. De finansierade insatserna når ut till budgeterat antal deltagare och nästan hälften av de som avslutas efter att ha deltagit i en arbetslivsinriktad stödinsats har ett arbete eller studerar vid avslut.

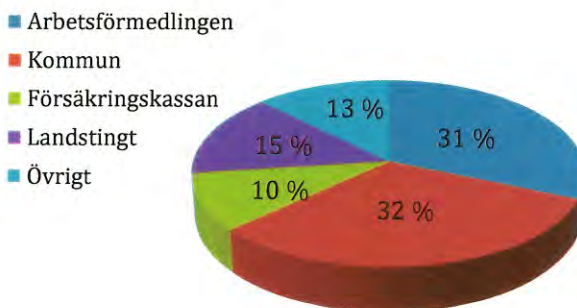
Många deltagare har ett omfattande stödbehov och har inte kunnat få ett arbete direkt efter avslutad insats. Många av dessa individer har dock gjort betydande stegflyttningar med sikte mot arbete och egen försörjning och/eller fått rätt stöd vid avslut. På sikt kan även dessa individer komma ut i arbete/ studier även om de behöver ytterligare stöd inom ramen för ordinarie verksamhet. Flera insatser bidrar också till effektivare stöd från myndigheterna och att individen får det stöd den har behov av.

Mål i verksamhetsplan	Resultat 2013
Finansierade insatser når sammanlagt ut till 1 400 deltagare.	✓ Under 2013 omfattade insatserna totalt 1805 deltagare.
30 % av de som deltar i insatserna arbetar/ studerar vid avslut.	✓ 49 % av de som avslutat insats arbetar/studerar.
Personer som deltar i finansierade insatser ska uppleva att deras hälsa förbättras.	✓ 40 % av de som avslutade insats under 2013 bedömde att deras hälsa förbättrats.
Handläggare och vårdgivare ska uppleva att de finansierade insatserna är till nytta för deltagarna.	✓ 86 % bedömer att insatserna bidragit till en positiv utveckling för deltagaren.
Personal som deltar i utbildning, eller seminarier ska uppleva nytta av insatsen.	✓ 90 % upplever nytta.

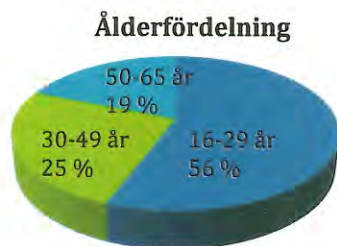
Vem tar del av insatserna?

Under året har flest ärenden aktualiserats via Arbetsförmedlingen och kommunernas olika enheter. Bilden nedan visar remitteranter för de ärenden som får individuellt stöd. Dessa skiljer sig från t.ex. Kugghjulen, där ca 70 % av ärendena anmäls från Landstinget.

Data för remitterande part har registrerats i 214 ärenden. En mätning bland de 68 deltagare som aktualiserats via någon kommun visar att av dessa kommer 53 % från Botkyrka, 44 % från Huddinge och 3 % från Salem.

Flertalet av de som deltar i de finansierade insatserna är unga under 30 år. Detta stämmer väl överens med det regeringsuppdrag Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har att prioritera målgruppen unga med aktivitetsersättning i förbundets verksamheter. Paraplyprojektet, Slussen och Lyra tar enbart emot unga under 29 år, men även andra insatser som START och AkSe prioriterar unga i behov av samordnad rehabilitering.

Deltagarna i de olika individinriktade rehabiliteringsinsatserna har ofta en mycket komplex problembild. Tjugofem procent av deltagare har varit beroende av offentlig försörjning i mer än 6 år när de påbörjar en insats (jmf riket 18 %¹).

Till detta ska läggas att deltagarnas utbildningsbakgrund generellt sett är låg, då hälften (jmf med riket 41 %) enbart har upp till grundskoleutbildning. Ytterst få deltagare har utbildning utöver gymnasiestudier.

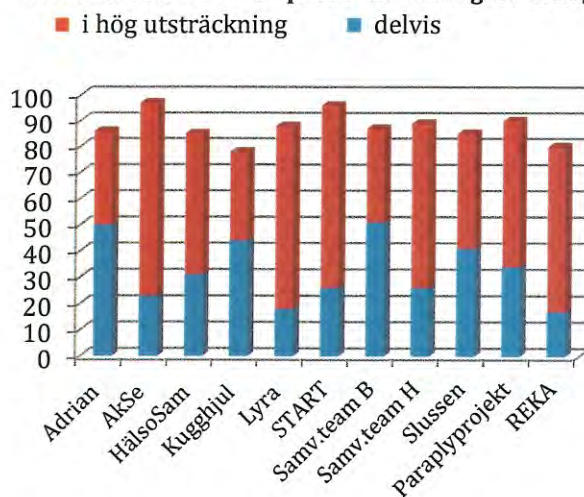
¹ Avser den andel av totala antalet registrerade deltagare i SUS som varit beroende av offentlig försörjning i mer än 6 år.

Handläggarna ser positiva resultat

Som ett led i att mäta effekten av de finansierade insatserna gör förbundet årligen en enkätundersökning bland handläggare och vårdgivare, med frågor om man känner till och hur man upplever projekt och insatser.

Resultatet² visar att 86 %, av de anställda upplever att insatserna är till stöd och hjälp för dem i deras arbete. Dessutom anger 51 % att insatserna i hög utsträckning bidrar till bättre samverkan mellan myndigheter och ytterligare 36 % bedömer att insatserna delvis bidrar till bättre samverkan. Totalt sett upplever 86 % av de svarande att insatserna bidrar till en positiv utveckling för deltagarna. Resultatet mellan insatserna varierar dock och redovisas i nedanstående diagram.

Insatserna bidrar till en positiv utveckling för deltagarna

Utvärdering

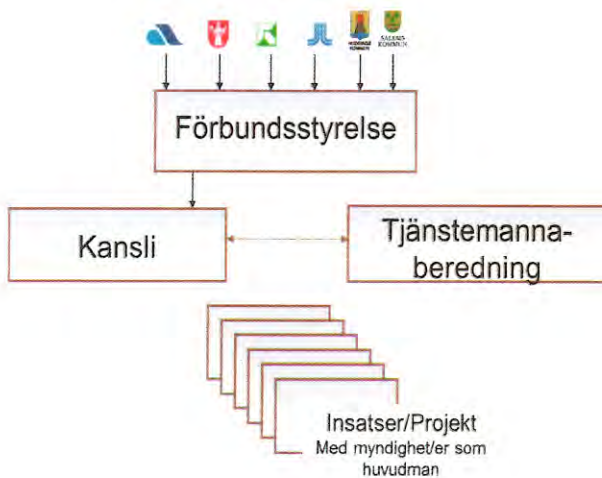
Under 2013 har externa utvärderingar påbörjats i tre av de finansierade insatserna START, REKA och Samverkansteamet Huddinge. Utvärderingarna har en lärande ansats och pågår under flera verksamhetsår. Inom ramen för Grenverket Södertörn har också extern utvärdering skett av insatserna Paraplyprojektet, Slussen och Lyra. Under året har även samarbete skett med Samordningsförbundet Norra Västmanland och Samordningsförbundet Östra Östergötland om en gemensam utvärderingsansats avseende integrerad och långsiktig samverkan. Arbetet sker i samarbete med Berth Danermark vid Örebro Universitet.

² Avser de som uppgett att de remitterat ärende till något av projekten. Totalt omfattar undersökningen 143 svarande varav 141 uppgett att de känner till någon/något av projekten/insatserna som finansieras av förbundet.

1.5 Organisation och arbetsformer

Samordningsförbundet ägs av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Stockholms läns landsting samt kommunerna Botkyrka, Huddinge och Salem. Arbetet leds av en styrelse bestående av 6 ordinarie ledamöter och 6 ersättare som utses av ägarna.

Samordningsförbundets styrelse är det högsta beslutande och förvaltande organet, och har ansvar för utveckling och ekonomi. Till sin hjälp har styrelsen ett kansli som bereder ärenden och tillser att beslut verkställs. En beredningsgrupp bestående av chefstjänstemän från de ingående parterna deltar aktivt i berednings- och förankringsarbetet.

Under 2013 har styrelsen haft sex protokollförda möten under året och två planeringsdagar. Under året har sju av de finansierade insatserna informerat om sin verksamhet för styrelsen.

De viktigaste besluten gällande förbundets budget och verksamhet samt andra ärenden av särskild vikt redovisas nedan.

Styrelsesammanträden 2013

17 januari

- Ägarnas beslut om ledamöter till styrelsen.
- Val av presidium bestående av ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande.
- Kansliets bemanning.
- Verksamhetsplan och budget för 2013
- Finansiering av tolv insatser/projekt.
- Delegationsordning.
- Kommunikationsplan.
- Medlemskap i NNS (Nationella Nätverket för Samordningsförbund).

25 mars

- Information om tidigare samordningsförbunden Botkyrka respektive HUSAMS årsredovisningar 2012.
- Policy kring roller och ansvar i förbundet
- Rutiner för uppföljning och utvärdering.
- Budgetäskande 2014

16 maj

- Information om samordningsteamet Botkyrka.
- Verksamhetsuppföljning tertial 1.
- Finansiering av förstudie kring unga Salembor.
- Beslut om förtida avslut av projektet Tillbaka till framtiden.

13 september

- Information om samverkansteam Huddinge, REKA och HälsoSam.
- Beslut om medverkan i förstudie för samordning kring sociala företag.
- Finansiering av LISA/Livslinjen.
- Beslut om utökad finansiering till Adrian.
- Medverkan i att utveckla utvärdering av integrerad samverkan.

29 november

- Slutrapport från det ESF-finansierade projektet Grenverket
- Information från Paraplyprojektet och Slussen.
- Delårsrapport januari-augusti 2013.
- Verksamhetsplan 2014 samt budget.

13 december

- Information om projektet START samt de externa utvärderarnas träffbildsanalys.

Övrig verksamhet

Styrelsen har under året haft två gemensamma mötesdagar tillsammans med beredningsgruppen. I februari anordnades en uppstarts-konferens i syfte att arbeta med förbundets uppdrag, mål och vision. Under hösten träffades styrelse och beredningsgrupp för att tillsammans arbeta fram förslag till verksamhetsplan 2014. I övrigt har styrelseledamöter och beredningsgruppens medlemmar bjudits in till de olika samverkansseminarier som förbundet anordnar.

Representanter för styrelsen har under året därutöver deltagit i följande aktiviteter:

- Samordningsförbundets ordförande var värd för länets ägardialog i april.
- Nationella Rådets konferens för finansiell samordning i april
- Grenverkets spridningskonferens i maj.
- Nationella Rådets basutbildning.
- Nationella nätverket för samordningsförbunds (NNS) årsmöte.
- Informationsmöte i Österåker och Täby inför förslag om att starta ett nytt samordningsförbund.
- Studiebesök med Ulf Kristersson på Vårby Vårdcentrals Kugghjulssamverkan.

Styrelsens ledamöter och ersättare 2013

Styrelsen består av sex ledamöter och sex ersättare, utsedda av respektive huvudman.

Ordinarie	Ersättare	Utsedd av
Gunilla Helmerson, ordförande	Nurcan Gültekin	Stockholms läns landsting
Mats Einarsson, 1:e vice ordf.	Stig Bjernerup	Botkyrka kommun
Fredrik Kristoffersen, 2:e vice ordf.	Shewen Nysmed	Huddinge kommun
Lars Pilsetnek	Patrick Robbertté	Salems kommun
Kjell Bertilsson (jan-sept) Claudia Zamorano (okt-dec)	Claudia Zamorano (jan-sept) Nina Angermund-Carlsson (okt-dec)	Arbetsförmedlingen
Jonatan Lindstrand	Mathias Holmlund	Försäkringskassan

Revisorer 2013

Carl-Gustaf Plogfeldt (FP), förtroendevald revisor, Huddinge kommun.

Lars Egenäs, Deloitte, för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Eva Stein, förtroendevald revisor, Stockholms läns landsting.

Kansli och beredningsgrupp

Under 2013 har kansliet bestått av två heltidstjänster fördelat på en verkställande

tjänsteman och en processtödjare. Processstödjartjänsten har dock varit vakant under hösten då rekrytering av ny personal pågått. Därutöver har förbundet köpt tjänster avseende ekonomiadministration och övriga administrativa tjänster med motsvarande ca 30 timmar per månad. Kompletterande konsulttjänster i form av t.ex. webbutveckling och informationstjänster har köpts av förbundet vid behov.

Verkställande tjänsteman har under året ansvarat för att styrelsens beslut verkställs, planering, uppföljning och kommunikation etc. för förbundet som helhet. Processtödjare har utgjort ett särskilt stöd till projekt/insatser och verksamhet finansierad av förbundet, i detta ingår bl.a. att vara ett stöd till insatserna i metod- och verksamhetsutveckling samt uppföljningsarbete. I processtödjarens uppdrag har också ingått också att arrangera utbildningar och seminarier i syfte att utveckla samverkan.

Under första halvåret 2013 fortlöpte arbetet med att avsluta och lämna slutredovisning av samordningsförbunden Botkyrka och Huddinge/HUSAM. Verkställande tjänstemän i de bägge gamla förbunden arbetade då för det nya förbundet för att parallellt kunna avsluta de gamla förbunden och starta upp det nya. Under 2013 beslutade samordningsförbundet att från hösten 2013 köpa samtliga kanslitjänster av Huddinge kommun.

Beredningsgruppen utgör ett fristående stöd i beredning av förslag och genomförande av styrelsens beslut. Beredningen består av representanter från förbundets medlemmar och utgör ett stöd för den verkställande tjänstemannen i kansliet. Beredningen har en kvalitetssäkrande roll i beredningen av ärenden till styrelsen och har till uppgift att informera samt förankra i den egna organisationen.

Med sin sammansättning, kompetens och erfarenhet utgör också beredningen en viktig mötesplats för frågor som rör den strategiska utvecklingen av samverkan och analys av nya förutsättningar och behov. Beredningsgruppen är också, som beredande organ till styrelsen, mottagare av resultaten i insatserna/projekten.

1.6 Ekonomiskt resultat

För verksamhetsåret 2013 har förbundet haft intäkter om 18,04 miljoner kronor avseende bidrag från parterna, och ett ingående överskott från de tidigare samordningsförbunden Botkyrka respektive HUSAM på drygt 10,8 mkr. Kostnaderna för 2013 har uppgått till knappt 20,4 mkr, vilket gör att förbundet redovisar ett minusresultat på ca 2,3 mkr. Sammantaget gör detta att Samordningsförbundet vid årets slut redovisar tillgångar på ca 8,6 mkr.

Kommentar till resultatet

Förbundet har förbrukat alla de medel som ägarna tillfört förbundet 2013 och därtill använt ca 20 % (2,2 mkr) av de medel som tillförts förbundet avseende de tidigare Samordningsförbunden Botkyrka och HUSAMs överskott. I budget för 2014 och 2015 är större delen av tidigare överskott in-tecknat. Minskningen av det ekonomiska överskottet är i enlighet med de direktiv som finns från ägarna om att Samordningsförbundets tillgångar bör omsättas i verksamhet.

Avvikelser från budget

De största avvikelserna från planerad budget består i lägre kostnader för finansierade insatser och projekt. De största överskotten finns i projektet "Tillbaka till framtiden" som avslutades i förtid och de delfinansierade insatserna Paraplyprojektet och Lyra. Också Samverkansteam Huddinge redovisade lägre kostnader än de medel som insatsen ansökt om vid årets början.

De medel som avsatts för nya/utökade insatser har inte heller förbrukats i den omfattning som budgeterats. Att starta upp effektiva och välfungerande verksamhet tar tid och kräver noggrant förankringsarbete. Då förbundet nybildades 1 januari 2013 avsattes ca 1,2 mkr till nya och/eller utökade insatser. Av dessa har dock enbart ca hälften förbrukats under året.

Bildande av nytt samordningsförbund 2013

I och med bildandet av ett nytt samordningsförbund för Botkyrka, Huddinge och Salem har förbunden i Botkyrka och Huddinge likviderats och överskotten har, enligt ägarnas beslut, överförts till det nya förbundets verksamhet. De kostnader som uppstått under 2013 som härrör från likvideringen av de gamla förbunden har belastat det nya förbundet.

Avslutning av Grenverket Södertörn

Paraplyprojektet, Slussen och Lyra ingick alla i Grenverket Södertörn som delfinansierades av Europeiska Socialfonden (ESF) under åren 2009 till 2013. En slutlig avräkning för samtliga tre

delprojekt har gjorts och påverkar resultatet 2013.

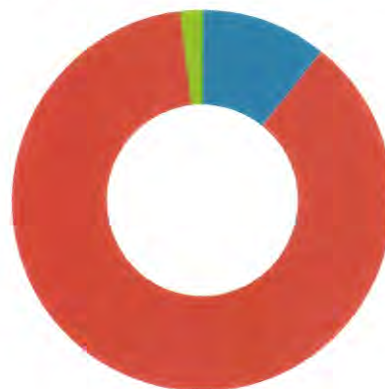
Samordningsförbundet Botkyrka hade i sitt bokslut 2012 upplupna intäkter och kostnader avseende Paraplyprojektet. Den slutliga avräkningen summerades dock till en fordran till Samordningsförbundet Östra Södertörn (projektägare för Grenverket Södertörn) om totalt 245 400 kr. Fordran har balanserats mot det ingående överskottet från Samordningsförbundet Botkyrka.

Avräkningen för delprojekten Lyra och Slussen har bokförts som intäkter respektive kostnader på respektive delprojekt i bokslutet 2013.

Kostnadsfördelning

Större delen av samordningsförbundets medel går till att finansiera insatser som riktar sig direkt till medborgarnas behov av samordnad rehabilitering. Under 2013 uppgick insatskostnaderna inklusive samverkansinsatser riktade till personal och utvärdering av deltagarinsatser till 18,2 mkr, vilket motsvarar 89 % av de totala kostnaderna.

- Administration 2,18 mkr
- Finansiering av insatser 17,8 mkr
- Utvärdering/Förstudier/Kompetensinsatser 0,4 mkr

2. Resultaträkning

Resultaträkning 201301-201312

	Utfall (tkr)	Budget (tkr)	Avvikelse (tkr)
Verksamhetens intäkter			
<i>Intäkter från förbundets medlemmar (Not 1)</i>	18 040,0	18 040,0	0,0
Summa intäkter	18 040,0	18 040,0	0,0
Verksamhetens kostnader			
Administrativa kostnader:			
<i>Lokal</i>	-194,0	-175,0	-19,0
<i>Kansli</i>	-1 506,5	-1 800,0	293,5
<i>Styrelsearvoden</i>	-170,4	-125,0	-45,4
<i>Revision</i>	-74,8	-75,0	0,2
<i>Kommunikation/information</i>	-107,0	-65,0	-42,0
<i>Övriga externa tjänster</i>	-123,8	-120,0	-3,8
Summa administration	-2 176,5	-2 360,0	183,5
Finansiering insatser:			
<i>Kugghjulen</i>	-1 616,3	-1 570,0	-46,3
<i>Kartläggningsteam</i>	-743,0	-780,0	37,0
<i>Samverkansteam Botkyrka</i>	-2 799,0	-2 800,0	1,0
<i>Samverkansteam Huddinge och Hälsosam</i>	-3 320,0	-3 745,0	425,0
<i>Adrian</i>	-404,3	-404,3	0,0
<i>AkSe</i>	-1 091,3	-1 055,0	-36,3
<i>START</i>	-1 868,4	-1 900,0	31,6
<i>Lyra (inkl Grenverket)</i>	-1 587,5	-2 050,0	462,5
<i>Paraplyprojektet (inkl Grenverket)</i>	-1 281,6	-2 015,0	733,4
<i>Slussen (inkl Grenverket)</i>	-2 720,4	-2 400,0	-320,4
<i>Tillbaka till framtiden</i>	0,0	-1 300,0	1 300,0
<i>KASAM</i>	-83,4	-83,4	0,0
<i>Lisa/Livslinjen</i>	-285,0	-285,0	0,0
<i>Förstudie unga Salem</i>	-162,2	-162,2	0,0
<i>Utvärdering</i>	-133,2	-700,0	566,8
<i>Kompetensinsatser</i>	-101,3	-150,0	48,7
<i>Budget utökade projekt</i>	0,0	-555,1	555,1
Summa finansiering av insatser	-18 196,9	-21 955,0	3 758,1
Summa kostnader	-20 373,4	-24 315,0	3 941,6
Rörelseresultat	-2 333,4	-6 275,0	3 941,6
Finansiella intäkter			
<i>Ränteintäkter</i>	120,7	300,0	-179,3
Summa finansiella intäkter	120,7	300,0	-179,3
Årets resultat	-2 212,7	-5 975,0	3 762,3

3. Balansräkning

(Belopp i tkr)

2013-12-31

Tillgångar

Omsättningstillgångar

Övriga fordringar (not 2) 166,4

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (not 2) 591,7

Kassa o bank 14 781,6

S:a Omsättningstillgångar 15 539,7

S:a Tillgångar 15 539,7

Eget kapital,

Tillskott Husam och Botkyrka (not 3) 10 835,7

Årets resultat -2 212,7

S:a Eget kapital 8 623,0

Avsättningar och skulder

Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader (not 4) 6 916,7

S:a Eget kapital, avsättningar och skulder 15 539,7

bs ✓

4. Noter

Redovisningsprinciper

Årsbokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal redovisning i tillämpliga delar.

Not 1. Intäkter från förbundets medlemmar

Huddinge Kommun	2 120,0
Stockholms läns landsting	4 510,0
Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	9 020,0
Botkyrka kommun	2 120,0
Salems kommun	270,0
Summa	18 040,0

Not 2. Övriga fordringar och förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Moms	166,4
Botkyrka Kommun, kanslikostnader	96,9
Grenverket Södertörn, Lyra	494,8
Summa	758,1

Not 3. Tillskott samordningsförbunden Husam och Botkyrka

Överskott Samordningsförbundet HUSAM/Huddinge	4 661,6
Överskott Samordningsförbundet Botkyrka	6 174,1
Summa	10 835,7

Not 4. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Grenverket Södertörn, Paraplyprojektet och Slussen	484,0
Ledningskonsult Tham AB	16,0
Sandahl Partners Stockholm AB	20,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	314,6
Sven Rosen Medicinkonsult AB	92,4
Arbetsförmedlingen	373,8
Botkyrka Kommun	1 473,6
Salems Kommun	355,5
Huddinge Kommun	513,1
Hälsosam	284,0
Projekt Lyra	1 054,0
Kartläggningsteam	440,0
Samverkansteam Huddinge	1 409,0
Ernst & Young	62,5
Docina HB	9,1
Samordningsförbundet Östra Södertörn	15,1
Summa	6 916,7

5. Redovisningsprinciper

Årsbokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal redovisning i tillämpliga delar.

6. Styrelsens underskrifter

Datum 2014-03-21

Mats Einarsson
Botkyrka kommun

Datum 2014-03-21

Gunilla Helmerson
Stockholms läns landsting

Datum 2014-03-21

Fredrik Kristoffersen
Huddinge kommun

Datum 2014-03-21

Lars Pilsetnek
Salem Kommun

Datum 2014-03-21

Ann Sjöström
Försäkringskassan

Datum 2014-03-21

Claudia Zamorano
Arbetsförmedlingen

Vår revisionsberättelse har lämnats den 1 april 2014.

Lars Egenäs
Auktoriserad revisor
Utsedd av staten

Eva Stein
Förtroendevald revisor
Utsedd av Stockholms
Läns Landsting

Carl-Gustaf Plogfeldt
Förtroendevald revisor
Utsedd av Huddinge
kommun

Bilaga 1

Måluppfyllelse av uppdrag i verksamhetsplanen

Uppdrag	Måluppfyllelse	Kommentar
Stödja metod- och kunskapsutveckling samt verka för förbättrad samverkanskultur	✓ Uppfyllt	Två insatser riktade till personal, handläggare och vårdgivare har arrangerats under året. Förbundet har varit medarrangör till två erfarenhetseminarium inom Grenverket Södertörn. Förbundet har byggt upp en beredningsfunktion där representanter från parterna träffas ca 3 ggr per termin.
Finansiera, stödja och utveckla individinriktade samverkansinsatser och processer	✓ Uppfyllt	Förbundet har under året finansierat tretton insatser där drygt 1 300 deltagare omfattats av kortare samverkansinsatser och 500 personer fått ett fördjupat individuellt stöd. Insatserna erbjuds processtöd och följs upp kontinuerligt.
Kartläggningar och behovsanalyser	✓ Uppfyllt	En Kartläggning av unga Salembors behov av stöd har genomförts under året. I samverkan med länets övriga Samordningsförbund har förberedelser inför en gemensam förstudie kring utveckling av arbetsintegrerande sociala företag gjorts under 2013. Förstudien pågår under 2014.
Utveckling av interna organisationen	✓ Uppfyllt	Styrelse och beredningsgrupp har haft två gemensamma konferenser, varav en fokuserat på vision och uppdrag. Beredningsgruppen har i augusti haft en halvdag för att diskutera uppdrag och roller. Styrelsen har antagit ett styrdokument för att tydliggöra roller och ansvar inom förbundet. Flera av styrelsens medlemmar har deltagit i BAS-utbildning som anordnas av Nationella Rådet.
Processtöd till finansierade insatser	✓ Uppfyllt	Regelbundna projektledarträffar har anordnats av förbundet. Medarbetare har erbjudits gemensam utbildning i KASAM.
Information	✓ Uppfyllt	En ny hemsida och informationsbroschyr togs fram under våren. Två nyhetsbrev har publicerats under året. Samordnaren har informerat om samordningsförbundet och dess verksamhet hos de samverkande myndigheterna, politiker och andra relevanta aktörer vid ett flertal tillfällen under året.

Bilaga 2

Sammanställning av måluppfyllelse för finansierade insatser och projekt

Projektnamn	Mål 2013	Resultat 2013
Samverkans- team Botkyrka	50 remisser 40 får individcoachning 25 % närmare arbetsmarknaden	Delvis uppfyllt 42 remisser 89 coachningar 26 % närmare arbete (9 av 35)
Samverkans- team Huddinge	70 nya och avslutade deltagare 25 % arbete/studier	Ej uppfyllt 45 nya och 26 avslutade 19 % arbete/studier (5 av 26)
ADRIAN	15 platser Ökad arbetsförmåga	Nästan uppfyllt 14 platser 2 personer till arbete.
AkSe	20 kartläggningar 30 % i arbete/studier	Delvis uppfyllt 20 kartläggningar 20 % (5 av 25)
START	40 deltagare under projektiden 30 % i arbete	Uppfyllt 29 deltagare hittills 41 % arbete (9 av 17)
Paraply- projektet	30 coachningar 40 % i arbete/studier	Uppfyllt 38 coachningar 59 % (16 av 27)
Slussen	60 nya och avslutade deltagare 50 % arbete/studier 100 % handlingsplan	Delvis uppfyllt 72 nya och 95 avslutade. 71 % arbete/studier (67 av 95) 84 % handlingsplaner
Lyra	20 deltagare. 50 % fortsatt arbetslivsinriktade insatser 50 % arbete/studier (1 år efter avslut)	Delvis uppfyllt 17 nya och 15 avslutade. 80 % fortsatt arbetslivsinriktade insatser 53 % arbete/studier (1 år efter avslut)
Hälsosam	50 deltagare 80 % förbättrad hälsa	Uppfyllt 55 deltagare 92 % förbättrad hälsa
LISA/Livslinjen	8 deltagare Deltagarna har gjort stegför- flyttning närmare arbete.	Ej uppfyllt 5 deltagare 1 person har fått deltidsarbete.
Kugghjulen	1 150 ärenden	Ej uppfyllt 1 102 ärenden
Remiss- och kartlägnings- team, REKA	100 % handlingsplaner 100 ärenden	Nästan uppfyllt 98 % handlingsplaner 113 ärenden
Tillbaka till framtiden	30 % av personerna som anställs i de sociala företaget går vidare till den reguljära arbets- marknaden inom 2 år.	Ej uppfyllt Avslutat i förtid

Samverkansteamet Botkyrka

Teamets övergripande inriktning är att fånga upp personer med långvarig/komplex ohälsa och som är i behov av samordnad rehabilitering. Ingången för samtliga deltagare i projektet är det så kallade utökade mötet, där handläggare från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Botkyrka kommuns socialtjänst samt vårdpersonal från psykiatri tar emot remisser och gör myndighetsgemensamma bedömningar och handlingsplaner.

Deltagarna i projektet erbjuds tre olika former av insatser:

- myndighetsövergripande handlingsplaner,
- individuell vägledning och stöd samt vid behov kompletterande insatser,
- gruppverksamhet som förbereder deltagarna inför fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering

Insatsen drevs som projekt under 2009-2013.

Därefter har projektet övergått till insats finansierad av samordningsförbundet.

Samverkanspartners

Botkyrka kommuns socialförvaltning är huvudman för projektet i nära samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landstinget. I teamet arbetar personal från Botkyrka kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och öppenvårdspsykiatri.

Målgrupper

Individer som behöver samordnad rehabilitering för att återfå hälsan och som inte har någon fast förankring på arbetsmarknaden.

Mål 2013

- 50 personer får en myndighetsgemensam handlingsplan/rekommendation.
- 40 personer erbjuds individuellt stöd
- 20 deltagare erbjuds gruppverksamhet
- 50 % upplever att deras hälsotillstånd har förbättrats när de slutar i projektet
- 25 % arbetar/studerar när de slutar eller står till arbetsmarknadens förfogande

Måluppfyllelse

Under året har 42 remisser kommit till projektet, i samtliga fall har då en myndighetsgemensam handlingsplan upprättats. 35 av dessa personer har också fått individuellt stöd av en coach i projektet. Av dessa är 86 % kvinnor 14 % män. 18 personer har tagit del av gruppverksamhet.

Totalt har 89 personer haft stöd under året och 35 personer avslutades, varav 9 personer (26 %) till arbete/studier eller aktivt arbetssökande¹. Två personer arbetade vid avslut, två studerade och ytterligare fem var aktivt arbetssökande via Arbetsförmedlingen. Av de som inte bedömdes kunna ta ett arbete var flertalet i behov av mer omfattande medicinsk rehabilitering. En person har avlidit, en var föräldraledig vid avslut och övriga har uteblivit utan känd anledning. Den genomsnittliga inskrivningstiden var ca 1,5 år.

Under 2013 kan resultat ses för 10 deltagare avseende upplevd hälsa. Av dessa upplevde 70 % att deras hälsa förbättrats under tiden de deltagit i insatsen.

Bland de handläggare och vårdgivare som varit i kontakt med insatsen bedömer 90 % att teamet bidrar till bättre samverkan och 87 % att insatsen delvis eller i hög utsträckning bidrar till en positiv utveckling för deltagarna.

Mål	Resultat 2013	Resultat 2012
50 remiteringar	42	44
40 coachningar	89	96
20 deltagare i grupp	18	20
50 % förbättrad hälsa	70 %	59 %
25 % arbetsföra	26 %	22 %

Framgångsfaktorer

I projektet är samtliga fyra myndigheter representerade och deltar aktivt i stödet till den enskilde. Samlokalisering och möjligheten till individanpassat stöd möjliggör stöd till individer som har svårt att tillgodogöra sig ordinarie rehabiliteringsutbud. Utifrån målgruppens behov har insatsen utvecklat särskilda stödmetoder för personer som har bristande kunskaper i svenska språket, t.ex. erbjuder man tolk i gruppverksamheten.

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Projektet var budgeterat med 2 800 tkr för verksamheten 2013 och insatsen har rekvirerat 2 799 tkr. Den genomsnittliga kostnaden per deltagare och år uppgår till 31,5 tkr.

¹ Dessa deltagare har vid avslut arbetat/studerat eller skrivits in på Arbetsförmedlingen som aktivt arbetssökande.

Samverkansteam Huddinge

Samverkansteamet Huddinge består av ett medicinsk samlokaliserat handläggarteam med representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och socialtjänsten, som lotsar individerna till arbete. Samarbete är uppbyggt med landstinget.

Insatsen startade 2012 och bygger delvis på de erfarenheter man haft i tidigare HUSAM-rådet som finansierades av Samordningsförbundet Huddinge/HUSAM 2008 till 2012

Insatsens arbetssätt och metodutveckling ska dokumenteras, med tonvikt på framgångsfaktorer och lyckade exempel.

Samverkanspartners

Huddinge kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landstinget.

Målgrupper

Personer som har en långvarig och komplex problematik

Mål

- Insatsen ska ta emot 70 deltagare årligen.
- 25 % av deltagarna har vid avslut fått arbete med eller utan stöd eller egenfinansierade studier eller står till arbetsmarknadens förfogande
- Vid avslut ska minst 95 % ha en aktuell handlingsplan.
- 75 % av deltagarna ska uppleva god effekt av insatsen.
- 75 % av personalen hos respektive samverkanspart ska uppleva att de får stöd av samverkan.

Resultat

Under året har totalt 70 deltagare varit aktuella på teamet, varav 45 personer (25 kvinnor och 20 män) aktualiserades under 2013 och resterande 25 under senhösten 2012.

26 deltagare avslutades under 2013 varav 5 till arbete och ytterligare 4 till arbetsträning eller annan arbetsförberedande insats, detta gör att ytterligare 15 % av avslutade deltagare bedöms kunna ta ett arbete på sikt.

Då teamet startade upp under hösten 2012 har 2013 varit ett uppstarts- och utvecklingsår. Detta kan förklara att antalet nya deltagare varit lägre än beräknat samt att resultatmål om 25 % i arbete/studier inte uppnåtts detta år. Målgruppen uppvisar också stort behov av förrehabiliterande

stöd innan han/hon kan påbörja en mer arbetslivsriktad rehabilitering. I genomsnitt har deltagarna stått utanför arbetsmarknaden i 7 år och hälften av deltagarna har saknat egen försörjning i 9 år eller mer. Detta gör att en insatstid på ett år i vissa fall är alltför kort tid för att kunna erbjuda det omfattande stöd som individen behöver.

Merparten av de som inte kommit i arbete/arbetsförberedande insats har haft alltför omfattande ohälsa och varit i behov av medicinsk vård och behandling.

Bland de handläggare² som kommit i kontakt med insatsen bedömer 55 % att teamet i hög utsträckning är till stöd och hjälp för dem i sitt arbete. Ytterligare 25 % bedömer att detta mål delvis uppnås.

Mål	Resultat 2013
70 nya deltagare	45
25 % till arbete/studier/står till arbetsmarknadens förfogande	19 %
95 % har handlingsplan vid avslut	100 %
75 % upplever god effekt av insatsen	73 %
75 % av personalen upplever att de får stöd och hjälp.	79 %

Metodutveckling

Till insatsen är följeforskning från FOU (Forsknings och Utvecklingsenheten) Södertörn kopplad under 2013 och 2014.

Insatsen utvecklar ett nytt arbetssätt för att utveckla myndighetsgemensamma arbetssätt och hitta effektiva metoder till stöd och hjälp för deltagarna.

"SAM arbetar utifrån nyckelorden delaktighet och aktivitet, och stödjer deltagaren att undanröja hinder för egen försörjning"
Från insatsens verksamhetsberättelse 2013

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Budget för 2013 uppgick till 3 095 tkr. Utfallet blev 2 675 tkr. Avvikelsen förklaras av att insatsen är nystartad och att planerad verksamhet inte kommit igång i den takt som planerats. Kostnaden per plats uppgår i snitt till 38,2 tkr per individ och år.

² Totalt 38 svarande.

ADRIAN

Adrian syftar till att ge personer med olika arbetshinder möjlighet till återinträde på arbetsmarknaden genom att erbjuda arbetsutbildning och stärka samverkan kring den enskilde individen.

Ingången till insatsen är en myndighetsgemensam remissgrupp som följer arbetet kring den enskilde deltagaren och utgör ett aktivt stöd för den arbetsmarknads handledare som arbetar med deltagaren. Handläggaren är ansvarig för att tillsammans med deltagaren planera för en återgång i arbete, anskaffa arbetsträningsplatser och följa upp olika insatser.

ADRIAN startades i Salems kommun 1997 som ett projekt och övergick till en insats finansierad av förbundet 2013.

Målgrupper

Personer i arbetsför ålder, som har komplexa eller långvariga arbetshinder och behöver samordnat stöd för att pröva och möjliggöra återgång i arbetslivet. Deltagaren ska ha någon form av offentlig försörjning och vara aktuell hos minst två av de samverkande myndigheterna.

Samverkanspartners

Salems kommun är huvudman/insatsägare. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan samt Stockholms läns landsting genom Salems vårdcentral och Södertälje sjukhus ingår i samverkan.

Mål 2013

- 15 deltagare ska få individuellt stöd och handlingsplan.
- Deltagarna ska öka sin arbetsförmåga för möjlighet till återinträde på arbetsmarknaden.

Resultat

Under året har 14 personer tagit del av Adrians insatser, varav 10 kvinnor och 4 män. De flesta aktualiserades via landstinget. 4 personer påbörjade insats under 2013 och 2 avslutades till arbete.

Då antalet nya deltagare under året varit relativt lågt har ingen mätning avseende deltagarnas hälsa vid start och avslut kunnat mätas.

I den enkät som skickas ut till handledare och vårdpersonal är det endast 8 personer som svarat att de aktualiserat en deltagare till Adrian eller på annat sätt haft kontakt med någon som deltar i insatsen. Av dessa upplever merparten (88 %) att Adrian bidrar till bättre samverkan och har en positiv effekt på deltagarnas utveckling.

Mål	Resultat 2013
15 deltagare	14
Återinträde på arbetsmarknaden	2 personer har gått till arbete

Metodutveckling

Salems kommuns arbetsmarknadsenhet har sedan tidigare utvecklat modellen "jobbtrappan", som används och utvecklas inom Adrian. Handläggaren har regelbunden MI-handledning med utbildning. Under 2013 har Adrian fokuserat på kunskapsutbyte med andra insatser och projekt finansierade av samordningsförbundet.

"Det man kan konstatera är att de personer som remitteras till Adrian är en grupp människor som står mycket långt från arbetsmarknaden. Deras vårdbehov är många gånger komplext och kräver därför ett samordnat rehabiliteringsansvar. Inte sällan har dessa personer provat på mängder av insatser under åren. I medeltal har deltagarna varit borta från arbetsmarknaden i 10 år och vissa ännu längre. (...) Redan första året i Adrian är en ekonomisk vinst för samhället på 144 402 kr. Detta genom att en stor del av de kostnader som utanförskapet innebär försvinner. År 3 (då 6 personer kom ut i arbete) blir vinsten hela 4 281 068 kr."

Socioekonomisk utvärdering av Adrian 2011

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

ADRIAN har budgeterats med 530 tkr för 2013. Kostnaderna uppgick till 404 tkr. Anledningen till avvikelserna är att arbetsträningsplatser inte använts i den omfattning som planerades för i ansökan.

Kostnaden per deltagare och år uppgår till 28,9 tkr.

AkSe

AkSe står för Arbetsterapeutisk kartläggning och Supported Employment. Insatsen syftar till att stödja personer med psykiska funktionshinder i deras arbetslivsriktade rehabilitering, med målet att de ska kunna få sysselsättning i form av arbete, praktik eller studier.

AkSe startade som ett projekt 2006 och övergick till en insats finansierad av förbundet 2011. I insatsen arbetar en arbetsterapeut från Botkyrka psykosmottagning och en arbetsmarknadshandledare från Botkyrka kommuns socialpsykiatriska enhet. Målgruppen är personer med psykiska funktionshinder som behöver samordnat stöd för att få och behålla ett arbete. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan samt brukarorganisationerna RSMH och IFSAP ingår i samverkan.

Verksamheten är utvärderad i två omgångar under projekttiden 2006-2010. En slutrapport för hela projekttiden gjordes 2010.

Mål 2013

- 20 nya deltagare erbjuds SE-stöd.
- 30 % har efter insatsen fått ett arbete eller påbörjat egenfinansierade studier,
- 80 % av deltagarna som inte når sysselsättning får fortsatt samordnat stöd,
- 80 % av deltagarna bedömer att de fått en ökad grad av välmående.

Måluppfyllelse

Insatsen har god måluppfyllelse vad gäller ärendeflöden. Under de senaste åren har andelen som fått arbete/studie legat över uppsatta mål. Under 2013 når man dock inte riktigt upp till målet.

Under året har totalt 37 personer tagit del av insatsen, varav 20 (10 män och 10 kvinnor) skrevs in under 2013. Deltagarnas inskrivningstid varierade mellan 2 till 28 månader med ett genomsnitt på drygt 11 månader. Några personer har dessutom haft långvarig uppföljning efter utregistrering.

25 deltagare har avslutats under 2013, varav 5 fått ett arbete eller studerar, dvs. 20 %. Under året avslutades hälften (10 personer) av de deltagare som skrevs in, vilket betyder att insatserna jämfört med tidigare år varit relativt korta. Många av dessa deltagare har inte varit redo för arbetsmarknaden och inte

kunnat praktisera och/eller arbeta. Fyra personer gick in i kommunal sysselsättning då de inte var redo för arbetsmarknaden i dagsläget.

Åtta personer gick gått vidare till stödinsatser via Arbetsförmedlingen och ytterligare fem deltagare avslutades pga. sjukdom.

Bland handläggare som remitterat deltagare till insatsen tycker 97 % att insatsen bidrar till en positiv utveckling för deltagarna och 81 % att AkSe bidrar till bättre samverkan mellan myndigheterna.

Mål	Resultat 2013	Resultat 2012
20 nya deltagare tar del av insatsen.	20	18
30 % av deltagarna arbetar/ studerar vid avslut.	20 %	47 %
80 % av deltagarna får fortsatt stöd efter avslut.	100 %	67 %
80 % av deltagarna upplever en bättre hälsa efter att ha deltagit i insatsen.	100 % ³	67 %

Metodutveckling

De två projektmedarbetarna har under året aktivt deltagit i parternas arbete att implementera metoden "Individual Placement and Support" (IPS). Metoden innebär att man bl.a. fokuserar på att stärka samarbetet mellan allmänpsykiatri och teamet för nyinsjuknade i psykos (TIPS) samt Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. IPS-metoden har också satt fokus på stöd till studier för målgruppen.

"Samarbetet med AkSe är mycket viktigt och har lett till att många deltagare, med professionellt stöd och hjälp, fått anknytning till lämpligt arbete. Personalen inom AkSe är mycket duktig."
Citat från enkät om personalens upplevelse av AkSe.

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

AkSe har en årsbudget på 1 055 tkr. Kostnaderna har uppgått till 1 091 tkr som främst avser lönekostnader. Anledningen till avvikelser från budget är att lönerrevision inte var inräknad i budget. Kostnaden per deltagare uppgår till 29,5 tkr/individ/år.

³ Endast 1 person har angivit upplevd hälsa vid in resp. utskrivning.

START – Stöd till arbete

START är ett treårigt projekt som ska utveckla samordnade insatser genom metoden Supported Employment (SE) för personer med lindrig utvecklingsstörning, autism och förvärvade hjärnskador. Dessa individer riskerar idag att "hamna mellan stolarna" utan möjlighet att få stöd till att få arbete trots en ofta hög vilja och ambition hos individen själv. Projektet startade 2012 och pågår till slutet av 2014.

Projektet syftar till att möjliggöra inträde på arbetsmarknaden för målgruppen genom att matcha dem till subventionerade anställningsformer. När en deltagare börjar i projektet kartläggs färdigheter och funktionsförmåga. Kartläggningen ligger sedan till grund för SE-handledarnas individuella stöd. I projektet samarbetar en arbetsterapeut, två SE-handledare och en arbetsförmedlare.

Samverkanspartners

Botkyrka kommuns arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltning är huvudägare i nära samarbete med Arbetsförmedlingen. Övriga myndigheter ingår i samverkan.

Målgrupper

Personer med lindrig utvecklingsstörning, autism eller förvärvade hjärnskador. Unga upp till 29 år är prioriterade.

Mål 2013

- 40 deltagare under den 3-åriga projekttiden.
- 80 % ska genomföra praktik i tre månader.
- 30 % ska gå vidare till en subventionerad anställning eller studier.
- 80 % av myndigheternas medarbetare ska bedöma att projektet bidragit till bättre samverkan och ökad effektivitet.

Resultat

Sedan starten 2012 har 29 deltagare tagits emot, varav 19 skrevs in under 2012 och 10 under 2013. Behovet av START har visat sig mycket större än förväntat då totalt 50 remisser kommit till projektet. Då arbetsmetoden är personalkrävande har projektet satt ett tak på antalet pågående deltagare.

Under 2013 har 17 personer avslutats varav 9 till en subventionerad anställning och 3 till studier. Detta innebär att totalt sett 41 % av totala antalet inskrivna har nått arbete eller studier. 83 % av de deltagare som varit

inskrivna i minst 6 månader har genomfört en praktik om minst tre månader.

Av de inskrivna är 55 % män och 45 % kvinnor. Samtliga är under 32 år. Deltagarna kommer från både Botkyrka, Huddinge och Salem.

Bland handläggare som remitterat deltagare till insatsen tycker 96 % att insatsen är till stöd och hjälp för dem i sitt arbete och att insatsen bidrar till en bättre samverkan mellan myndigheterna. 70 % bedömer att START i hög utsträckning bidrar till en positiv utveckling för deltagaren och ytterligare 26 % att insatsen delvis bidrar till detta mål.

Mål	Resultat 2013	Resultat 2012
40 deltagare (2012-2014).	29	19
80 % i praktik	83 %	68 %
30 % i arbete/studier	41 %	Resultat saknas
80 % av handläggarna ser nyttan av projektet	96 %	100 %⁴

Metodutveckling

Start använder kartläggningsverktyg anpassade till målgruppen som arbetats fram under uppstartsfasen. Fokus har varit att få till stånd en effektiv kartläggning som stärker deltagarens motivation. Flerpartssamtal har systematiskt genomförts med deltagarna och deras nätverk. Handläggaren från Arbetsförmedlingen har under hösten intensifierat arbetsgivarkontakterna för att underlätta möjligheten att deltagarna får praktik och anställning.

"En deltagare berättar att den mått psykiskt dåligt under en längre period. Handledaren har dock varit ett betydande stöd och hjälpt deltagaren till förbättrad hälsa genom problemlösande och stöttande förslag på vem som kan kontaktas och hur individen kan arbeta för att må bättre"

Citat från externa utvärderarnas träffbildsanalys

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Projektet beviljades en budget på 1 900 tkr för verksamheten 2013. De sammanlagda kostnaderna under året uppgår till 1 868 tkr. Kostnaden per deltagare uppgår till 64,4 tkr/individ/år. Projektägaren står för projektets lokaler, samt vissa personalresurser. Egenfinansiering under 2013 uppskattas till ca 269 tkr.

⁴ Enbart 5 handläggare besvarade enkäten.

Paraplyprojektet

Paraplyprojektet startade 2009 för att skapa en samordnad stödprocess för unga i Botkyrka. Paraplymodellen innefattar tre delar:

1. Myndighetsövergripande samarbete i samverkansgruppen där förslag på handlingsplaner tas fram.
2. Uppsökande, motiverande och stödjande arbete till unga med sikte på arbete eller studier.
3. Traineehandledning som förbereder och stöttar unga kvinnor och män inför en traineeanställning.

Paraplymodellen kommer under 2014 att delvis implementeras i Botkyrka kommuns ordinarie verksamhet. Implementeringen har förberetts under 2013 under ledning av projektledaren.

Projektet har ingått som en del i det ESF-stödda projektet Grenverket Södertörn, där förbunden i Haninge, Huddinge, Södertälje och Botkyrka samarbetar kring metodutveckling, uppföljning och utveckling av samverkan kring unga.

Samverkanspartners

Botkyrka kommun är huvudman för projektet i nära samarbete Arbetsförmedlingen. Även Försäkringskassan, Frivården och landstinget samverkar inom ramen för projektet.

Målgrupp

Unga Botkyrkabor, 16-24 år, med komplexa behov och som varken studerar eller arbetar. Och har svårt att fullfölja sin kontakt med myndigheter.

Mål 2013

- 60 remitteringar som resulterar i myndighetsövergripande handlingsplaner.
- 30 unga Botkyrkabor får individuellt stöd.
- Framtagna traineeplatser ska tillsättas.
- 40 % ska efter avslut studera/arbeta.
- 75 % av handläggarna upplever att projektet bidrar till mer effektivitet i arbetet.

Måluppfyllelse

Under året har 52 ungdomar aktualiserats (28 män och 25 kvinnor), varav 38 fått individuellt stöd. Totalt sett har projektet haft 97 deltagare, då personer som aktualiserade under tidigare projektår har fått fortsatt stöd under 2013.

Avvikelsen av antalet remitteringar från de uppsatta målen har inte påverkat intaget av personer i behov av individuellt stöd och avvikelsen bedöms därmed inte ha påverkat projektet i någon större utsträckning.

27 personer avslutade sitt deltagande efter att ha fått stöd av en coach. Av dessa gick 16 personer (59 %) till arbete eller studier.

Bland de handläggare som aktualiserat ärende till projektet anger 83 % att Paraplyprojektet är till stöd och hjälp för dem i arbetet. 61 % anser att Paraplyprojektet i hög grad bidrar till bättre samverkan mellan myndigheter och ytterligare 27 % anser att projektet delvis bidrar till bättre samverkan. 90 % tycker att Paraplyprojektet bidrar till en positiv utveckling för deltagarna.⁵

Mål	Resultat 2013	Resultat 2012
60 remitteringar	52	63
30 coachningar	38	43
40 % till arbete/ studier	59 %	33 %
75 % av handläggare ser nytta av projektet.	90 %	77 %

Framgångsfaktorer

Projektet har skapat en enkel ingång och framgångsrikt uppsökande arbete. Under året har flera unga själva sökt stöd hos insatsen, bl.a. genom kontakt via Facebook.

Den helhetssyn och samverkan över myndighetsgränserna möjliggör att ungdomarna i projektet får ett individuellt anpassat stöd. Coacherna framhåller att tid, engagemang och personligt stöd är framgångsfaktorer som ger ett effektivt stöd för unga att komma närmare arbetsmarknaden.

"De som jobbar i paraplyprojektet är mycket kunniga och stödjer brukarna på ett mycket professionellt sätt" Citat från enkät om personalens upplevelse av Paraplyprojektet

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Paraplyprojektet beviljades en budget om 2 015 tkr för verksamheten 2013. I kostnaderna ingår sluträkning från Grenverket Södertörn för hela projektperioden 2009 till 2013, vilket visade sig vara lägre än beräknat. Projektets kostnader under året uppgår därför till 1 282 tkr, vilket gör att kostnaden per deltagare uppgår till 13,2 tkr/deltagare/år.

⁵ Avser webbenkät som i januari 2014 besvarades av 143 personer. Av dessa hade 41 personer remitterat ett ärende till Paraplyprojektet.

Slussen

Slussen arbetar att finna vägar till arbete eller studier för arbetslösa unga vuxna, där reguljära insatser visat sig otillräckliga. Arbetet utgår från metoden Supported Employment (S-E) och erbjuder även studie- och yrkes-vägledning. I insatsen arbetar personal från kommunen och Arbetsförmedlingen. Projektet har ingått som ett delprojekt i det ESF-finansierade Grenverket Södertörn och del-finansierats av medel från Europeiska social-fonden. Grenverket upphörde i juni 2013 och efter det har verksamheten övergått till att vara helt finansierad av samordningsförbundet.

Samverkanspartners

Arbetsförmedlingen är huvudägare tillsammans med Huddinge kommun och i samarbete med landsting och Försäkringskassan.

Målgrupp

Unga vuxna (16-24 år) som är arbetslösa och har ett behov av samlat stöd som inte kan erbjudas inom ordinarie verksamhet.

Insatsen mål

- 75 nya deltagare under 2013.
- 50 % arbetar/studerar efter avslut.
- 75 % av deltagarna bedömer att stödet förbättrat deras möjlighet till arbete.
- 95 % av deltagarna ska ha en individuell handlingsplan mot arbete vid insatsens slut.
- 85 % av deltagande personal anser att samverkan mellan myndigheterna fungerat väl.

Måluppfyllelse

Under 2013 har totalt 147 ungdomar deltagit i projektet, varav 72 skrivits in under året och 95 personer har avslutats i insatsen. 12 personer har deltagit i "KASAM för unga vuxna". Av de som avslutades i Slussen fick 46 personer arbete och ytterligare 21 personer påbörjade studier, vilket totalt motsvarar 71 %.

11 personer avbröt sitt deltagande utan känd anledning. Övriga avslutade har ofta haft behov av ytterligare stöd genom t.ex. Arbetsförmedlingen eller tar del av en annan insats, som t.ex. Lyra. Målsättningen är att alla som deltar i Slussens verksamhet ska få en individuell och myndighetsgemensam handlingsplan och av de 95 avslutade hade 74 en sådan handlingsplan när de avslutades på Slussens.

Den genomsnittliga inskrivningstiden är ca 8 månader och ca hälften av deltagarna skrivs ut inom ett halvår. Fler män (67 %) än kvinnor (33 %) har skrivits in under året. De flesta (67 %) har varit mellan 20-24 år.

De flesta deltagare aktualiseras via Arbetsförmedlingen eller kommunen. Bland de professionella som haft kontakt med Slussen bedömer 84 % att Slussen bidrar till bättre samverkan och en positiv utveckling för deltagaren. 87 % gör bedömningen att insatsen är till stöd och hjälp för dem i sina arbeten.

Mål	Resultat 2013	Resultat 2012
75 nya deltagare	72	109
50 % i arbete/studier	71 %	72 %
75 % upplever bättre möjligheter till arbete.	92 %	91 %
95 % har handlingsplan vid avslut.	84 %	70 %
85 % av personal bedömer att samverkan fungerar bra.	84 %	Resultat saknas

Framgångsfaktorer

Slussen erbjuder många olika aktiviteter som t.ex. gruppverksamhet och individuellt stöd inspirerat av Supported Employment. Under våren erbjöds även extern gruppverksamhet "KASAM för unga vuxna". I insatsen är personal från Arbetsförmedlingen och kommunens informationsansvar samlokaliserade. Regelbunden samverkan sker med ungdomshandläggarna inom kommunen.

"Vi har tid och möjlighet att prata med ungdomar och stötta dem kring frågor som inte bara har med studier och jobb att göra. Vi upplever att det har varit relativt enkelt att komma till oss på Slussen. Ett lätt remissförfarande genom en intresseanmälan där vi sedan gör en bedömning om insatsen kan passa ungdomen - en öppen dörr helt enkelt!" Jonas Fridell, projektledare

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Budget för 2013 har varit 2400 tkr och utfallet uppgår till 2 720 tkr. I utfallet ingår sluträkning från Grenverket Södertörn inklusive upplupna skulder för hela projektperioden 2009-2013 och bidrar till den relativt stora budgetavvikelsen. Kostnaden per plats/år uppgår i snitt till 18,5 tkr.

Köp av gruppverksamhet "KASAM för unga vuxna" tillkommer med 83 tkr.

Lyra

Lyra började som ett projekt 2008 och är en kombination av öppen verksamhet och individuellt förändringsarbete för unga med psykisk ohälsa och komplex problematik. Insatsen erbjuder deltagande i en öppen verksamhet kombinerat med individuellt förändringsarbete, möjlighet till arbetspraktik, individuell coaching, studie- och yrkesvägledning samt social träning.

Samverkanspartners

Huddinge kommun är huvudägare med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och SLL som samarbetspartners.

Målgrupper

Unga vuxna (18-29 år) som befinner sig i en svår livssituation med långvarig och komplex problematik med psykisk ohälsa, och ofullständiga skolgång och/eller saknar arbetslivserfarenhet. Många deltagare är i behov av social träning innan det att en arbetslivsinriktad rehabilitering kan påbörjas.

Mål 2013

- Årligen ska 20 nya ärenden tas emot och 20 ärenden avslutas.
- 50 % av deltagarna ska efter projektiden fortsätta med arbetsträning/praktik/AF/FK-samverkan eller annan arbetslivsinriktad rehabilitering.
- 50 % av deltagarna ska nå lönearbete eller självfinansierade studier på hel- eller deltid, med eller utan stöd, ett år efter avslutad insats

Resultat

Under året har totalt 29 personer tagit del av insatsen, varav 17 (6 kvinnor och 9 män) skrevs in under 2013. Deltagarnas inskrivningstid är i snitt 8,5 månader och ingen har varit inskriven i mer än 13 månader.

15 deltagare har avslutats under 2013, varav 12 (80 %) övergick till arbete/studier eller fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering. Av dess hade 8 personer (53 %) arbete eller studerade ett år efter insatsen, dvs. 53 %. Av de som inte avslutades till arbete eller studier deltar hälften i fortsatta arbetsmarknadsåtgärder.

Uppföljning av hur deltagarna upplever insatsen visar att deltagarna tycker att kvaliteten på

insatsen är god och har bra effekt. Dessutom tycker man att delaktigheten i Lyra är hög.⁶

6 deltagare har fyllt i enkät avseende upplevd hälsa vid start och avslut, av dessa upplever hälften att deras hälsa förbättras och hälften att deras upplevda hälsa försämrats.

Bland handläggare som remitterat deltagare tycker 91 % att Lyra är till stöd och hjälp för dem i sitt arbete och 82 % anser att insatsen bidrar till bättre samverkan mellan myndigheter. 70 % bedömer att Lyra i hög utsträckning bidrar till en positiv utveckling för deltagaren och ytterligare 18 % att insatsen delvis bidrar till detta mål.

Mål	Resultat 2013	Resultat 2012
20 nya deltagare.	17	20
50 % fortsätter arbetslivsinriktad rehabilitering.	80 %	55 %
50 % i arbete/studier ett år efter avslutad insats.	53 %	41 %

Framgångsfaktorer

Arbets sättet är inspirerat av lösningsfokuserat förhållningssätt och under året har personalen utbildat sig i KASAM-dialog. Insatsen är utvärderat inom ramen för Grenverket Södertörn. Utvärderingen lyfter fram Lyras goda måluppfyllelse under projektperioden.

"På Lyra blir man bemött med respekt, tilltro och värme"

"Får du chansen att gå på Lyra – ta den. Ingen dömer dig. Det är en viktig verksamhet."

"Min tid på Lyra har gått alldeles för fort! Det har hänt otroligt mycket, jag har gjort stora framsteg."

Sagt av deltagare på Lyra 2013

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Projektet beviljades en budget på 2 050 tkr för verksamheten 2013. De sammanlagda kostnaderna under året uppgår till 1 588 tkr. Kostnaden per deltagare summeras därför till 54,7 tkr/individ/år. I kostnaderna ingår sluträkning från Grenverket Södertörn för hela projektperioden 2009-2013, där upplupna intäkter ingår och därmed bidrar till ett överskott.

⁶ Av 9 svarande upplever samtliga god kvalitet, effekt och delaktighet.

Hälsosam

Hälsosam är en insats och aktivitetsarena som startade 2011 och arbetar med att stärka hälsan hos deltagarna både fysiskt och psykiskt genom anpassade hälsoaktiviteter. Huvudägare till insatsen är Huddinge kommun. Verksamheten sker främst i grupp, men programmet kan även erbjudas individuellt.

Projektets uppdrag är att bidra till att deltagaren förbättrar sin hälsa och blir mer motiverad att ta eget ansvar för en fortsatt rehabilitering mot arbetsmarknaden.

Målgrupper

Hälsosam vänder sig till personer med långvariga och komplexa problem utan fast förankring på arbetsmarknaden som behöver stöd och motivation till ökad hälsa.

Mål 2013

- Insatsens ska ta emot minst 50 deltagare.
- 80 % av deltagarna som fullföljer programmet ska uppleva en förbättrad hälsa.
- 60 % av deltagarna som fullföljer insatsen tar eget ansvar för sin hälsa och följer sin hälsoplan.

Resultat

Under 2013 tog insatsen emot 55 personer (varav 75 % kvinnor och 25 % män). 48 personer fullföljde programmet varav 41 i grupp och 7 med individuellt stöd. Av de som avbröt insatsens i förtid fick 2 personer arbete/praktik, övriga var i behov av annan insats p.g.a omfattande ohälsa eller missbruk.

92 % av deltagarna som fullföljt programmet upplever en förbättrad hälsa enligt sin individuella hälsoprofilbedömning (HPB) och 94 % uppger att de fullföljer sin hälsoplan.

Mål	Resultat 2013	Resultat 2012
50 nya deltagare.	55	41
80 % upplever en förbättrad hälsa.	92 %	100 %
60 % av deltagarna som fullföljer insatsen tar eget ansvar för sin hälsa och följer sin hälsoplan.	94 %	Underlag saknas

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Budget för 2013 har varit 645 tkr och utfallet uppgår till 645 tkr. Kostnaden per plats uppgår i snitt till 11 727 kr per individ och år.

LISA -Livslinjen

LISA/Livslinjen är en 15 veckors kurs med aktiviteter som stärker individen mot målet att gå vidare till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering. Kursen tillhandahålls av Ågesta folkhögskola, i avtal med Försäkringskassan. Samordnings-förbundet delfinansierade kursen under hösten 2013.

Aktiviteterna är uppdelade i tre huvudområden:

- friskvård och hälsa,
- omvärldsorientering samt
- skapande ämnen (bild och musik).

Aktiviteterna syftar till att ge deltagarna bättre självkänsla, få erfarenheter och kunskap för livet. Syftet är även att finna ett socialt sammanhang efter en lång tid av isolering, passivitet och utanförskap. I aktiviteten ingår minst två trepartssamtal mellan deltagare, handledare och aktivitetsledare. Därutöver har skolorna och myndigheterna nära kontakt.

Målgrupper

Individer med långvarig ohälsa i behov av en förrehabilitering för att kunna gå vidare in i en arbetslivsinriktad rehabilitering.

Mål 2013

- Minst 8 deltagare från Huddinge/Botkyrka/Salem.
- Efter kursen ska deltagarna kunna gå vidare till arbetslivsinriktad rehabilitering via Arbetsförmedlingen eller har gjort en stegförflyttning närmare arbete.

Resultat

5 personer från Botkyrka/Huddinge/Salem deltog i den 15-veckor långa insatsen. 1 person (20 %) fick ett deltidsarbete vid avslut. Ytterligare en person är inskriven på Arbetsförmedlingen. 2 personer får fortsatt medicinsk behandling och en fortsätter LISA ytterligare en termin.

Mål	Resultat 2013
8 nya deltagare.	5
Deltagarna gör stegförflyttning närmare arbete	1 person i arbete.

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Samordningsförbundet har medfinansierat kursen under hösten 2013 med 285 tkr. Resterande kostnader har Folkhögskolan stått för själva genom ansökta statsbidrag.

Remiss- och kartläggningsteam

Remiss och Kartläggningsteamet (REKA) gör kartläggningar och/eller ger råd i handläggning av deltagare i behov av samordnad rehabilitering. Kartläggningen syftar till utifrån individens behov arbeta fram en individuell myndighetsgemensam handlingsplan, med rekommendation kring fortsatt insats. I teamet ingår personal från Huddinge kommun, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Insatsen startade 2012 och har i uppdrag att dokumentera arbetssätt och metodutveckling, med tonvikt på framgångsfaktorer och lyckade exempel. Under 2013 påbörjades en extern utvärdering utifrån en lärande ansats. Utvärderingen pågår även under 2014.

Målgrupp

Vänder sig till personer i åldern 16–64 år, i behov av samordnad rehabilitering.

Mål 2013

- 100 % av deltagarna får en handlingsplan för sin fortsatta arbetslivsriktade rehabilitering.
- 75 % av personalen hos respektive samverkanspart ska uppleva att insatsen bidrar till förbättrad samverkan.

Resultat

Totalt har REKA tagit emot 113 remisser under året, varav övervägande andel (62 %) från Huddinge kommun. 100 remisser avsåg kartläggning och övriga 17 kortare konsultationsinsats. 80 kartläggningar avslutades under året varav 78 fick en handlingsplan, d.v.s. 98 %. 2 personer avbröt insatsen p.g.a. flytt/okänd anledning. Genomsnittlig ärendetid har varit ca 2 månader.

Bland personalen⁷ upplever 75 % att REKA i hög utsträckning bidrar till bättre samverkan mellan myndigheter och 21 % att insatsen delvis bidrar till detta mål.

Mål	Resultat 2013
100 % får handlingsplan	98 %
75 % av personalen upplever förbättrad samverkan	96 %

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

REKA har budgeterats med 780 tkr för 2013 och utfallet för 2013 blev 743 tkr. Kostnaden per ärende uppgår till 6,3 tkr per individ och år.

Kugghjulen

Kugghjulsmodellen bygger på att, med vårdcentraler och psykiatrimottagningar som huvudarena, så tidigt som möjligt "fånga upp" sjukskrivna patienter vars rehabiliteringsbehov inte är helt tydligt. Syftet är att göra en myndighetsgemensam bedömning för att nå rätt och mer effektiva rehabiliteringsinsatser och minska sjukskrivningstiden.

Mål 2013

- 1 150 ärenden tas upp i Kugghjulet.
- 80 % av parternas personal känner till Kugghjulet och är nöjda med insatsen.

Måluppfyllelse

Under 2013 togs totalt 1 102 ärenden upp, målet om 1 150 ärenden och som bygger på att varje vårdenhet i snitt har ca 70 ärenden per år, har därmed inte riktigt uppnåtts. Antalet ärenden skiljer sig dock stort åt mellan de olika vårdenheterna. Under 2014 kommer därför en översyn av insatsen att göras.

Den årliga medarbetarundersökningen visar att det stora flertalet, 91 % av de som remitterat ärenden till Kugghjulet, upplever att insatsen leder till bättre samverkan och 86 % upplever att Kugghjulen är till stöd och hjälp för dem i sitt arbete. 35 % av de svarande bedömer att Kugghjulen i hög utsträckning bidrar till en positiv utveckling för den enskilde individen och ytterligare 44 % gör bedömningen att Kugghjulen delvis bidrar till en positiv utveckling för deltagaren.

	Antal ärenden		Antal ärenden
Alby VC	68	Storvreten VC	102
Fittja VC	77	Stuvsta VC	91
Flemingsberg VC	52	Trångsund VC	76
Hallunda VC	78	Tullinge VC	46
Huddinge VC	113	Tumba VC	26
Salem VC	69	Vårby VC	110
Segeltorp VC	16	Psyk. Botkyrka	41
Skogås VC	61	Psyk. Huddinge	76

Ekonomiskt utfall i förhållande till budget

Projektet har budgeterats med 1 570 tkr för 2013. Ersättningen är kopplad till måluppfyllelse baserad på antal ärenden och hur många anställda från vården som deltar i Kugghjulsmötena. De totala kostnaderna för Kugghjulen 2013 uppgår till 1 616 tkr. Kostnaden per ärende är ca 1,5 tkr.

⁷ Totalt 24 svarande

Till styrelsen och förbundsmedlemmarna

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2013

Samordningsförbundet Huddinge Botkyrka Salem
Organisationsnummer 222000-3020

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Huddinge Botkyrka Salem, org nr 222000-3020, för verksamhetsåret 2013.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och förvaltningen

Det är förbundsstyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Styrelsen ansvarar också för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och förbundsordningen på grundval av vår granskning.

Vi har utfört vår granskning enligt Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, kommunallagen, förbundsordningen samt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Vår granskning innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. Granskningen innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår granskning av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma verksamheten i förhållande till gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har styrelsen i Samordningsförbundet Huddinge Botkyrka Salem bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att den interna kontroll har varit tillräcklig, att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda enligt förbundsordning och verksamhetsplanen samt att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2013.

Huddinge 2014-04-01

Lars Egenäs
Auktoriserad revisor
Utsedd av staten

Eva Stein
Förtroendevald revisor
Utsedd av Stockholms
Läns landsting

Carl-Gustaf Plogfeldt
Förtroendevald revisor
Utsedd av Huddinge
kommun

Bilagor:
De sakkunnigas rapporter

Samordningsförbundet i Botkyrka, Huddinge och Salem

Årlig granskning 2013

Innehåll

1	Granskning av Samordningsförbundet i Botkyrka, Huddinge och Salem.....	3
1.1	Inledning.....	3
1.2	Granskningen utgångspunkter.....	3
2	Granskning av årsredovisningen och årsbokslutet 2013.....	4
3	Redovisning av samordningsförbundets arbete.....	5
3.1	Mål och riktlinjer för den finansiella samordningen.....	5
3.2	Samverkan mellan samverkansparterna.....	7
3.3	Finansiering av samordnade rehabiliteringsinsatser.....	7
3.4	Beslut om användning av medel.....	10
3.5	Uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna.....	10
3.6	Budget och årsredovisning för den finansiella samordningen.....	11
3.7	Bedömning.....	11

2013-03-14

Revisorerna i Samordningsförbundet Botkyrka Huddinge Salem

Vår granskning har genomförts som underlag för er ansvarsprövning av Samordningsförbundet Botkyrka Huddinge Salem år 2013.

Vi har i denna rapport sammanfattat iakttagelser från granskningen av årsbokslutet och årsredovisningen för förbundet.

Det har inte framkommit några väsentliga noteringar som påverkar vår bedömning av att resultat och ställning ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning för året 2013. Vissa utvecklingsområden har dock identifierats.

Granskningen har genomförts i enlighet med fastställd revisionsplan för 2013.

Med vänlig hälsning

Mikael Sjölander

Ylva Westander

Kopia: Förbundets styrelse och verkställande tjänsteman

1 Granskning av Samordningsförbundet i Botkyrka, Huddinge och Salem

1.1 Inledning

Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem granskas av revisorer utsedda av förbundets medlemmar. Granskningen sker i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet.

Revisorerna har upphandlat EY AB (EY) som sakkunnigt biträde.

1.2 Granskningen utgångspunkter

Denna rapport syftar till att kortfattat sammanfatta resultatet av granskningen av årsbokslutet och årsredovisningen, samt att ge revisorerna ytterligare information och underlag inför ansvarsprövningen av förbundets styrelse.

Enligt 7 § i lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser har samordningsförbunden till uppgift att:

1. Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen
2. Stödja samverkan mellan samverkansparterna
3. Finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och som syftar till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete
4. Besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas
5. Svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna
6. Upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen.

Det är styrelsens ansvar att säkerställa att förbundets verksamhet ryms inom och stödjer punkterna i 7 §.

Vid revisionen av samordningsförbunden skall bestämmelserna i 9 kap 4-18 § § i kommunallagen tillämpas. Det innebär bl.a. att revisorerna skall pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

2 Granskning av årsredovisningen och årsbokslutet 2013

Granskningen av årsredovisningen har omfattat en genomgång av att årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunal redovisningslag och för väsentliga poster även följsamhet till rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Under 2013 har tidigare Botkyrkas respektive Huddinges Samordningsförbund likviderats. Efter beslut i respektive kommunfullmäktige har kvarvarande nettotillgångar överförts till det nystartade förbundet Botkyrka, Huddinge och Salem. Granskningen har omfattat en kontroll av att de nettotillgångar som fanns kvar i de tidigare förbunden har överförts till det nya förbundet. Granskningen har inte föranlett någon anmärkning.

Granskningen har omfattat en genomgång av underlag till väsentliga balans- och resultatposter. Bokslutsdokumentationen bedöms i allt väsentligt vara god. Som vi påtalade föregående år i de gamla förbunden så var dokumentationen av avstämningen av projektet Spången/Grenverket bristfälligt, vilket har medfört resultatpåverkan 2013, dock inte av väsentliga belopp. Samordningen och avstämningen av projektet sker av annat förbund, Östra Södertörns Samordningsförbund. Även i bokslutet 2013 finns periodiseringsposter avseende nämnda projekt. Granskningen har omfattat en avstämning av att bokföringen stämmer med de underlag som upprättats av Östra Södertörns Samordningsförbund. Granskningen av balans- och resultaträkning har inte föranlett några väsentliga noteringar i övrigt.

Vi bedömer sammanfattningsvis att årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning för år 2013.

3 Redovisning av samordningsförbundets arbete

I detta kapitel beskrivs hur samordningsförbundet arbetat under 2013 för att fylla sina uppgifter enligt lagen om finansiella samordning av rehabiliteringsinsatser. Kapitlet följer samma ordning som lagens skrivning om samordningsförbunds uppgifter.

3.1 Mål och riktlinjer för den finansiella samordningen

Förbundets modell för styrning

Under 2013 har det nystartade samordningsförbundets styrelse beslutat om en policy för roller och ansvar i förbundet. Av denna framgår följande.

- ▶ Styrelsen har det övergripande ansvaret för förbundet och dess verksamhet.
- ▶ Kansliet samordnar arbetet inom förbundet enligt styrelsens anvisningar och utvecklar, förankrar och driver förbundets intentioner. Policyn specificerar vilket ansvar som åvilar förbundsansvarig tjänsteman respektive processtödjare.
- ▶ Beredningsgruppen utgör ett fristående stöd i beredning av förslag och genomförande av styrelsens beslut. Den består av representanter från förbundets medlemmar.
- ▶ Styrgrupp ska utses för beviljade projekt/insatser. Styrgruppen har ett ansvar att säkerställa att insatsen genomförs enligt beslutad verksamhets-/projektplan.

Budget och verksamhetsplan

Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem startade sin verksamhet den 1 januari 2013. Den 17 januari 2013 antog styrelsen budget och verksamhetsplan för år 2013. I verksamhetsplanen fastställs verksamhetsinriktningen för året. Följande framgår av planen.

Det övergripande målet med finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet är att samhällets resurser används på ett bättre och mer effektivt sätt för att möjliggöra förbättrad hälsa och förmåga till förvärvsarbete och/eller studera hos medborgare i Botkyrka, Huddinge och Salem. De insatser som samordningsförbundet finansierar ska därför

- ▶ vara till nytta för medborgarna i deras rehabilitering
- ▶ bidra till effektivare arbete inom rehabiliteringsområdet
- ▶ bidra till samhällsekonomiska vinster, skapa struktur och långsiktighet i samverkansarbetet
- ▶ möjliggöra ny utveckling inom samverkansområdet samt
- ▶ utveckla en gemensam helhetssyn utifrån förbundets verksamhet/uppdrag och utifrån individens behov.

Insatserna ska enligt verksamhetsplanen bygga på

- ▶ kunskap om vad som hjälper (evidens)
- ▶ kunskap och erfarenhet som personal i samverkande organisationer besitter,
- ▶ systematisk uppföljning av insatser och resultat,
- ▶ utvärdering av nya metoder och arbetssätt samt
- ▶ möjligheten att föra in nyvunnen kunskap i ordinarie verksamhet/verksamheter.

De uppdrag och mål som stadgas i verksamhetsplanen följs upp i verksamhetsberättelsen. Här följer en redovisning av dessa uppdrag och mål.

Uppdrag enligt verksamhetsplan 2013	Måluppfyllelse enligt verksamhetsberättelse 2013
Stödja metod- och kunskapsutveckling samt förbättrad samverkanskultur.	Två insatser riktade till personal, handläggare och vårdgivare har arrangerats under året. Förbundet har varit medarrangör till två erfarenhetseminarier inom Grenverket Södertörn. Förbundet har byggt upp en beredningsfunktion där representanter från parterna träffas ca 3 ggr per termin.
Finansiera, stödja och utveckla individriktade samverkansinsatser samt långsiktiga och strategiska processer.	Förbundet har under året finansierat tretton insatser där drygt 1 300 deltagare omfattats av kortare samverkansinsatser och 495 personer fått ett fördjupat individuellt stöd. Insatserna erbjuds processtöd och följs upp kontinuerligt.
Kartläggningar och behovsanalyser - Genom omvärldsbevakning och i dialog med samordningsförbundets medlemsparter se över behoven, förbundets övergripande mål och uppmärksamma eventuellt nya behov av rehabilitering i samverkan.	En kartläggning av unga Salembors behov av stöd har genomförts under året. I samverkan med länets övriga samordningsförbund har förberedelser inför en gemensam förstudie kring utveckling av arbetsintegrerande sociala företag gjorts under 2013. Förstudien pågår under 2014.
Utveckling av samordningsförbundets interna organisation - Ta fram en gemensam vision och värdegrund för det nya förbundet. - Tydliggöra roller och uppdrag inom det nya förbundet. - Ta tillvara på de erfarenheter och kunskaper som byggts upp inom samordningsförbunden Botkyrka och Huddinge samt inom de samverkansinsatser som bedrivits i Salem och bygga vidare på dessa erfarenheter i det nya förbundet. - Aktivt medverka i utbildningar och nätverkssamarbete (övriga förbund i länet, NNS, Nationella Rådet m.fl.) i syfte att utveckla den egna verksamheten.	Styrelse och beredningsgrupp har haft två gemensamma konferenser, varav en fokuserat på vision och uppdrag. Beredningsgruppen har i augusti haft en halvdag för att diskutera uppdrag och roller. Styrelsen har antagit ett styrdokument för att tydliggöra roller och ansvar inom förbundet. Flera av styrelsens medlemmar har deltagit i BAS-utbildning som anordnas av Nationella Rådet.
Processtöd till finansierade insatser - Anordna projektledarträffar och främja kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan finansierade insatser/projekt. - I samarbete med insats-/projektägare ansvara för uppföljningen av de finansierade insatserna.	Regelbundna projektledarträffar har anordnats av förbundet. Medarbetare har erbjudits gemensam utbildning i KASAM.
Information - Sprida information om samordningsförbundet och dess verksamhet genom gemensamma hemsida och nyhetsbrev samt ta fram en broschyr om det nya förbundet. - Informera om samordningsförbundet och dess verksamhet hos de samverkande myndigheterna och andra relevanta aktörer.	En ny hemsida och informationsbroschyr togs fram under våren. Två nyhetsbrev har publicerats under året. Samordnaren har informerat om samordningsförbundet och dess verksamhet hos de samverkande myndigheterna, politiker och andra relevanta aktörer vid ett flertal tillfällen under året.
Mål enligt verksamhetsplan 2013	Resultat enligt verksamhetsberättelse 2013
1. minst 1400 individer tar del av samordnade rehabiliteringsinsatser	Under 2013 omfattade insatserna totalt 1 805 deltagare.
2. minst 30 % av de som genomgått en arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsats ska gå till egen försörjning, antingen genom arbete eller utbildning	49 % av de som avslutat insats arbetar/studerar.
3. de finansierade insatserna ska bidra till att de personer som deltar i insatserna ska uppleva att deras hälsa förbättrats	40 % av de som avslutade insats under 2013 bedömde att deras hälsa förbättrats.
4. handläggare, vårdpersonal och övriga professionella som kommer i kontakt med insatserna ska uppleva att insatserna är till nytta för individen	86 % bedömer att insatserna bidragit till en positiv utveckling för deltagaren.
5. deltagare i utbildnings-, föreläsnings- eller seminarieverksamhet ska uppleva nytta av insatsen	90 % upplever nytta.

Utöver den måluppfyllelse som redovisas i tabellen ovan vad gäller kartläggningar och behovsanalyser beskriver verkställande tjänsteman att en kontinuerlig behovsanalys görs genom verksamhetsplaneringen och att den gemensamma visionen delvis ingår i verksamhetsplanen för 2014.

Enligt verksamhetsplanen för år 2014 är målen desamma 2014 som 2013. De två övergripande uppdragen om att stödja metod- och kunskapsutveckling samt om att finansiera och stödja insatser för personer med individinriktade insatser är delvis reviderade. Övriga uppdrag kvarstår i delar, men vissa åtaganden har lagts till.

Övriga styrande dokument

Under året har förbundsstyrelsen beslutat om en delegations- och attestordning, en kommunikationsplan, ovan nämnda policy för roller och ansvar i förbundet samt rutiner för uppföljning och utvärdering. Enligt förbundsordningen har förbundet också i uppgift att besluta om förbundets arbetsordning. Något sådant dokument har inte upprättats men funktionen fylls enligt uppgift av nämnda policy för roller och ansvar.

Någon formell riskanalys i förhållande till förbundets mål har inte gjorts. Inte heller har förbundet gjort någon riskbedömning i förhållande till möjliga oegentligheter.

3.2 Samverkan mellan samverkansparterna

Av redovisningen ovan framgår att ett av målen för år 2013 är att deltagare (tjänstemän) i utbildnings-, föreläsnings- eller seminarieverksamhet ska uppleva nytta av insatsen, och att ett av de övergripande uppdragen består i att stödja metod- och kunskapsutveckling samt förbättrad samverkanskultur. Måluppfyllelsen respektive insatserna för att utföra uppdraget redovisas.

I verksamhetsberättelsen beskrivs att övergången från finansiering av tidbegränsade projekt till att i högre utsträckning utveckla långsiktiga samverkans- och samordningsinsatser ökar möjligheterna till strukturell påverkan och lärande hos förbundets parter.

3.3 Finansiering av samordnade rehabiliteringsinsatser

Samordningsförbundet har under år 2013 finansierat tretton individinriktade insatser. Här redovisas kortfattat insatsernas syfte och vilka parter som samverkar i respektive insats.

I bilaga till förbundets verksamhetsberättelse redovisas mål och måluppfyllelse för respektive insats. Samtliga insatser utom en har mål om antal deltagare eller motsvarande. Flera har mål om hur många av deltagarna som ska gå till arbete, studier eller motsvarande, knappt hälften har mål om att deltagarna ska uppleva förbättrad hälsa eller annat positivt resultat av insatsen och ungefär lika stor andel har mål om hur berörda handläggare ska uppfatta arbetet i insatsen.

Samtliga insatser nedan utom LISA/Livslinjen beviljades stöd vid förbundsstyrelsens första möte i januari 2013. En ny Kugghjulsmodell beviljades stöd i september 2013. Styrelsen har under året också beviljat medel till en förprojektering av stöd riktat till unga i Salem.

Samverkansteam Botkyrka

Teamets övergripande inriktning är att fånga upp personer med långvarig/komplex ohälsa och som är i behov av samordnad rehabilitering. Ingången för samtliga deltagare i projektet är det så kallade utökade mötet, där handläggare från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Botkyrka kommuns socialtjänst samt vårdpersonal från psykiatrien

(landstinget) tar emot remisser och gör myndighetsgemensamma bedömningar och handlingsplaner.

Insatsen drevs som projekt under 2009-2013. Därefter har projektet övergått till en insats finansierad av samordningsförbundet. Botkyrka kommuns socialförvaltning är huvudman för projektet i samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landstinget.

Samverkansteam Huddinge

Samverkansteamet Huddinge består av ett samlokaliserat handläggarteam med representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunens socialtjänst, som lotsar personer som har en långvarig och komplex problematik till arbete. Samarbete är uppbyggt med landstinget. Samtliga representerade myndigheter samverkar i insatsen.

ADRIAN

Adrian syftar till att ge personer med komplexa eller långvariga arbetshinder möjlighet till återinträde på arbetsmarknaden genom att erbjuda arbetsträning och stärka samverkan kring den enskilde individen.

ADRIAN startades i Salems kommun 1997 som ett projekt och övergick till en insats finansierad av förbundet 2013. Salems kommun är insatsägare. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan samt Stockholms läns landsting ingår i samverkan.

AkSe

AkSe står för Arbetsterapeutisk kartläggning och Supported Employment. Insatsen syftar till att stödja personer med psykiska funktionshinder i deras arbetslivsinriktade rehabilitering, med målet att de ska kunna få sysselsättning i form av arbete, praktik eller studier.

AkSe startade som ett projekt 2006 och övergick till en insats finansierad av förbundet 2011. Botkyrka kommun och landstinget är huvudmän för insatsen. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan samt brukarorganisationerna RSMH och IFSAP ingår i samverkan.

START – Stöd till arbete

START är ett treårigt projekt som ska utveckla samordnade insatser genom metoden Supported Employment för personer med lindrig utvecklingsstörning, autism och förvärvade hjärnskador. Projektet syftar till att möjliggöra inträde på arbetsmarknaden för målgruppen genom att matcha dem till subventionerade anställningsformer.

Projektet startade 2012 och pågår till slutet av 2014. Botkyrka kommuns arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltning är huvudägare i samarbete med Arbetsförmedlingen. Övriga myndigheter ingår i samverkan.

Paraplyprojektet

Paraplyprojektet startade 2009 för att skapa en samordnad stödprocess för unga i Botkyrka som varken studerar eller arbetar, har komplexa behov och som har svårt att fullfölja sin kontakt med myndigheter.

Projektet har ingått som en del i projektet Grenverket Södertörn, som delfinansierats av Europeiska Socialfonden. Botkyrka kommun är huvudman för projektet i samarbete Arbetsförmedlingen. Även Försäkringskassan, Frivården och landstinget samverkar inom ramen för projektet. Paraplymodellen kommer under 2014 att delvis implementeras i Botkyrka kommuns ordinarie verksamhet.

Slussen

Slussen syftar till att finna vägar till arbete eller studier för unga vuxna som är arbetslösa och har ett behov av samlat stöd som inte kan erbjudas inom ordinarie verksamhet. Arbetet utgår från metoden Supported Employment och erbjuder även studie- och yrkesvägledning.

Projektet har ingått i Grenverket Södertörn. Grenverket upphörde i juni 2013 och efter det har verksamheten övergått till att vara helt finansierad av samordningsförbundet. Arbetsförmedlingen är huvudägare tillsammans med Huddinge kommun och i samarbete med landstinget och Försäkringskassan.

Lyra

Lyra började som ett projekt 2008 och är en kombination av öppen verksamhet och individuellt förändringsarbete för unga med psykisk ohälsa och komplex problematik. Insatsens erbjuder samtal, arbetspraktik och friskvårdsaktiviteter för att bygga självförtroende, skapa rutiner och planering för deltagarna med målet arbete/studier.

Huddinge kommun är huvudägare med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landstinget som samarbetspartners.

Hälsosam

Hälsosam syftar till att bidra till att deltagaren förbättrar sin hälsa och blir mer motiverad att ta eget ansvar för en fortsatt rehabilitering mot arbetsmarknaden. Huvudägare till insatsen är Huddinge kommun.

LISA/Livslinjen

LISA/Livslinjen är en femton veckors kurs med aktiviteter för personer med långvarig ohälsa i behov av en förrehabilitering för att kunna gå vidare in i en arbetslivsinriktad rehabilitering. Kursen tillhandahålls av Ågesta folkhögskola, på uppdrag av Försäkringskassan. Samordningsförbundet delfinansierade kursen under hösten 2013.

Kugghjulen

Kugghjulsmodellen består i att så tidigt som möjligt fånga upp sjukskrivna patienter vars rehabiliteringsbehov inte är helt tydligt. Syftet är att göra en myndighetsgemensam bedömning för att nå rätt och mer effektiva rehabiliteringsinsatser och minska sjukskrivningstiden. Landstinget är huvudman för insatsen.

Remiss- och kartlägnings-team, REKA

Remiss- och kartlägnings-team, REKA, gör kartläggningar och/eller ger råd i handläggning av deltagare i behov av samordnad rehabilitering. Kartläggningen syftar till utifrån individens behov arbeta fram en individuell myndighetsgemensam handlingsplan, med rekommendation kring fortsatt insats. I teamet ingår personal från Huddinge kommun, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Även landstinget deltar i insatsen. Insatsen startade 2012 och har i uppdrag att dokumentera arbets sätt och metodutveckling.

Tillbaka till framtiden

Tillbaka till framtiden syftade till att stödja utvecklingen av sociala företag i Huddinge för att därigenom skapa arbetsträningsplatser för personer med särskilda behov. Projektet avslutades under 2013 eftersom verksamheten inte utfördes enligt beslutad projektplan.

Förbundet deltar nu i en förstudie som görs av Coompanion och som ska ta fram en gemensam behovs- och problemanalys för att undersöka de lokala förutsättningarna för utvecklandet av socialt företagande.

3.4 Beslut om användning av medel

Beslut om budget för 2013 fattades av förbundsstyrelsen den 17 januari 2013. Beslut om budget för 2014 fattades av förbundsstyrelsen den 29 november 2013. År 2013 budgeterades 90 procent av kostnaderna för insatser/projekt, inklusive förstudier, utvärdering och kompetensinsatser. För år 2014 har 88 procent av kostnaderna budgeterats för detta.

Då förbundet beviljar medel till en insats skrivs ett avtal mellan förbundet och insatsens huvudman. I avtalet specificeras mål, ansvarsfördelning, medelstilldelning och hur uppföljning ska ske. För de flesta insatser skrivs ett nytt avtal varje år. Undantaget är de insatser som redan initialt är tydligt avgränsade till en viss period.

Stödet till insatsen LISA organiserades som en upphandling under direktupphandlingsgränsen. Den gjordes av Försäkringskassan.

3.5 Uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna

Förbundsstyrelsen beslutade i mars 2013 om rutiner för uppföljning och utvärdering. Enligt detta dokument följer insatser/projekt och kansli följande rutin:

- Löpande registrering och uppföljning i SUS senaste den 10:e varje månad.
- Kompletterande information från varje insats/projekt för mål, delmål och eventuellt övriga relevanta uppgifter som insatserna sammanställer tertialvis.
- Tertialvis analys av uppföljningsdata och budget, med särskilt fokus vid hel- och delår.
- Uppföljning av deltagarenkäter (kring hälsa och kvalitet, effekt, nöjdhet, delaktighet och samverkan) och enkäter till handläggare årsvis.
- Intern eller extern utvärdering som kompletterar befintliga data genom exempelvis intervjuer, fördjupning i processer, följeforskning, effektstudier etc.

Varje insats som får finansiering från förbundet ska lämna in projektplan/verksamhetsplan inklusive budget för varje nytt verksamhetsår. Avstämning av arbetet utifrån projekt/verksamhetsplanen sker i styrgruppen.

Kansliet lämnar rapporter om insatser/projekten tertialvis eller vid behov till beredningsgrupp och styrelse. Detta ska enligt uppgift inte innebära att rapportering kan ske mer sällan än kvartalsvis. Vid kraftiga avvikelser från uppsatta mål och planerad verksamhet ska projektledaren överlämna en avvikelse rapport till styrgruppen. Insatsen/projektet ska därefter inkomma med en åtgärdsplan till förbundets styrelse.

Extern och/eller intern utvärdering kan göras inom projekten/insatserna. För varje projekt/insats bedömer förbundet om en särskild utvärdering ska göras antingen i ansökan eller under insatsens gång. Delutvärdering som summerar och analyserar projektens/insatsens resultat ska göras i alla projekt/insatser ett år före avslut, om inget annat beslut tas.

Enligt uppgift är ansvaret fördelat så att respektive insats sköter uppföljningen medan förbundet ansvarar för utvärdering av projekt.

I granskningen av Samordningsförbundet Botkyrkas årsredovisning 2012 rekommenderades samordningsförbundet att i större utsträckning bjuda in projekten till styrelsemöten för att ge dem möjlighet att presentera sina projekt. Under 2013 har styrelsen fått den typen av direkt information från de flesta men inte alla projekt.

I samma granskning rekommenderades också förbundet att i större utsträckning göra uppföljningar av om deltagare går vidare till arbete eller studier inte bara vid den tidpunkt då en individ lämnar en insats, utan också vid ett senare tillfälle. Detta har enligt uppgift gjorts i vissa projekt under 2013. Under 2014 ska tillvägagångssättet börja tillämpas i samtliga projekt, som då får i uppgift att kontakta tidigare deltagare för uppföljning mellan sex och tolv månader efter avslut.

I granskningen av HUSAM:s årsredovisning rekommenderades förbundet att vidta åtgärder för bättre svarsfrekvens i deltagarenkäter. Svarsfrekvensen är enligt uppgift fortfarande relativt låg, men har förbättrats något genom övergång från webb- till pappersenkäter.

I samma granskning rekommenderades förbundet att följa upp de fall där deltagarna lämnar insatser i förtid. Enligt uppgift händer det sällan att deltagare lämnar insatser i förtid utan förklaring, och förbundet har därför inte prioriterat en sådan systematisk uppföljning.

3.6 Budget och årsredovisning för den finansiella samordningen

Beslut om budget och verksamhetsplan för år 2014 fattades av förbundsstyrelsen den 29 november 2013, vilket är inom den tid som lagen stadgar.

3.7 Bedömning

Med utgångspunkt i vad som framkommit vid vår granskning bedömer vi att samordningsförbundet väl fyller den uppgift som åvilar det enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

På övergripande målnivå ser vi en möjlighet till förbättring genom mer konkreta mål och uppdrag, eftersom sådana är lättare att följa upp och utvärdera. Vissa mål och uppdrag är tydligt formulerade, men inte alla. Som en del i arbetet med verksamhetsplaneringen bör förbundet också upprätta en risk- och väsentlighetsanalys.

Vad gäller de insatser och projekt som förbundet finansierar ser vi det som särskilt positivt att förbundet har rutiner för att teckna avtal med huvudmannen för respektive insats. Det är också positivt att förbundet, inte enskilda insatser, ansvarar för utvärdering av insatserna. Det skapar förutsättningar för förbundet att förvalta och ha nytta av de slutsatser som utvärderingarna drar. Ordningen för uppföljning och utvärdering skulle dock kunna utvecklas ytterligare genom att förbundets skriftliga rutiner för uppföljning och utvärdering förtydligas så att det inte bara framgår vad som ska göras utan också vilken funktion som ansvarar för vad.

Vid tidigare årliga granskningar har vi påpekat vilka förbättringar Samordningsförbundet Botkyrka respektive HUSAM skulle kunna göra i uppföljning och utvärdering av insatser. Utifrån vad som framkommer i denna granskning bedömer vi att förbundet är väl medvetet om och arbetar med de svårigheter som finns i uppföljning av resultat på individnivå.

3.

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem

Offentligt sammanträde Nej

Sammanträdesdag 21 mars 2014

Tid och plats Klockan 08:30 - 10:00
Botkyrka kommunhus,

Beslutande	Ledamöter	Frånvarande följande paragrafer	Tjänstgörande ersättare
	Mats Einarsson (V), ordförande, Botkyrka kommun		
	Gunilla Helmerson (M), 1:e vice ordförande, Stockholms läns landsting		
	Fredrik Kristoffersen (M), Huddinge kommun		
	Lars Pilsetnek (M), Salems kommun	(§§ 1-2)	
	Claudia Zamorano, Arbetsförmedlingen	(§§ 1-2)	
	Ann Sjöström, Försäkringskassan		

Närvarande ej tjänstgörande ersättare Stig Bjernerup (FP) Botkyrka kommun, Shewen Nysmed (S) Huddinge kommun, Mathias Holmlund, Försäkringskassan

Övriga närvarande Se nästa sida

Utses att justera

Gunilla Helmerson

Justeringens tid

24 mars 2014

Paragrafer 1 - 11

Underskrifter

Lars Axelsson
Sekreterare

Mats Einarsson
Ordförande

Gunilla Helmerson
Justerande

Ultradgsbestyrkande:

2014-05-08

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
21 mars 2014

Paragraf
§ 4

HBS 2014/17

Årsredovisning 2013

Styrelsens beslut

1. Styrelsen beslutar att godkänna Årsredovisning för samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem med finansiella delar och överlämnar den tillsammans med revisorernas skrivelse till ägarna.
2. Styrelsen beslutar att föreslå ägarna att det samlade överskottet 8 623 000 kr överförs till 2014 års verksamhet.
3. Styrelsen beslutar att godkänna de kostnader som överskridit budget för insatserna Kugghjulen, AkSe och Slussen.

Sammanfattning

Förbundet bildades den 1 januari 2013 och detta är därmed förbundets första verksamhetsberättelse. Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för det första budgetåret. Den samlade bedömningen är att uppsatta mål i verksamhetsplanen 2013 är uppfyllda.

Till redovisningen hör två bilagor, varav den ena är en sammanställning av måluppfyllelse för 2013 i förhållande till åtaganden i verksamhetsplanen och den andra ger en översiktlig bild av de finansierade insatsernas verksamhet och resultat. Totalt finansierades tretton samverkansinsatser/projekt där drygt 1 300 deltagare omfattats av kortare samverkansinsatser och 495 personer fått ett fördjupat individuellt stöd. Av de som avslutade en arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsats fick 119 personer ett arbete eller började studera (vilket motsvarar 49 % av avslutade deltagare).

Det ekonomiska resultatet 2013 blev ett minus på 2,2 miljoner kronor. För verksamhetsåret 2013 har förbundet haft intäkter om 18,04 mkr avseende bidrag från parterna, och ett ingående överskott från de tidigare samordningsförbunden Botkyrka respektive HUSAM på drygt 10,8 mkr. Kostnaderna för 2013 har uppgått till knappt 20,4 mkr, vilket gör att förbundet redovisar ett minusresultat på ca 2,3 miljoner kronor. Sammantaget gör detta att Samordningsförbundet vid årets slut redovisar tillgångar på ca 8,6 mkr.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			2014-05-08

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum 21 mars 2014

Paragraf § 4 forts.

HBS 2014/17

Majoriteten av de finansierade insatserna redovisar lägre kostnader än budgeterat. Tre insatser; Kugghjulen, AkSe och Slussen redovisar dock högre kostnader än budgeterat. För Kugghjul och AkSe avser det en mindre budgetavvikelse. För Slussens del beror detta på kostnader som uppkommit i samband med avräkning av det ESF-finansierade projektet Grenverket under perioden 2009-2013.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Mats Einarsson (V), Gunilla Helmersson (M), Fredrik Kristoffersen (M), Mathias Holmlund, Försäkringskassan, Elin Asplund, verkställande tjänsteman, Göran Skogman, ekonom. Efter detta förklaras överläggningen avslutad.

Beslutet delges

Samordningsförbundets revisorer
Ågarna till samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge Salem

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			2014-05-08

Ändring av bolagsordningen i Stockholmsregionens Försäkring AB med anledning av ny ägare (KS/2014:366)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner en ändring av bolagsordningen på de punkter som krävs för att göra Sigtuna kommun till delägare i Stockholmsregionens Försäkring AB.

Sammanfattning

Sigtuna kommun har fattat beslut om att lämna in en ansökan om att bli delägare i Stockholmsregionens Försäkring AB. I en skrivelse från bolaget har man beskrivit att detta föreslås ske genom en riktad nyemission där Sigtuna får köpa in sig i bolaget på samma villkor som de ursprungliga ägarna gjorde i samband med bildandet av bolaget. Enligt bolagsordningen är det nödvändigt att samtliga ägarkommuner godkänner villkoren för en sådan nyemission och att detta sker genom ett beslut i respektive kommunfullmäktige.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2014-05-28.

2014-05-28

Dnr KS/2014:366

Referens
Rolf GustafssonMottagare
Kommunstyrelsen

Ändring av bolagsordningen i Stockholmsregionens Försäkring AB med anledning av ny ägare

Förslag till beslut

Godkänna en ändring av bolagsordningen på de punkter som krävs för att göra Sigtuna kommun till delägare i bolaget

Beskrivning av ärendet

Sigtuna kommun har fattat beslut om att lämna in en ansökan om att bli delägare i Stockholmsregionens Försäkring AB. I en skrivelse från bolaget har man beskrivit att detta föreslås ske genom en riktad nyemission där Sigtuna får köpa in sig i bolaget på samma villkor som de ursprungliga ägarna gjorde i samband med bildandet av bolaget. Enligt bolagsordningen är det nödvändigt att samtliga ägarkommuner godkänner villkoren för en sådan nyemission och att detta sker genom ett beslut i respektive kommunfullmäktige.

Från kommunledningsförvaltningens sida ser vi inga skäl för att kommunen ska motsätta sig en nyemission för att göra det möjligt för Sigtuna att bli delägare i bolaget. Mot den bakgrunden föreslår vi att kommunfullmäktige uttalar att man godkänner de förändringar i bolagsordningen som krävs för att genomföra en utökning av antalet ägarkommuner i enlighet med vad som framgår av den skrivelse som kommit från bolaget.

Niclas Johansson
EkonomichefRolf Gustafsson
Chefscontroller

Expedieras till
Stockholmsregionens Försäkring AB
Rolf Gustafsson, kommunledningsförvaltningen
Marcus Qvennerstedt, kommunledningsförvaltningen

2014-05-14

Till: Kommunstyrelsens ordförande i

Botkyrka	Danderyd	Ekerö	Haninge
Huddinge	Järfälla	Lidingö	Nacka
Norrtälje	Nynäshamn	Sollentuna	Solna
Södertälje	Tyresö	Täby	Upplands Väsby
Vallentuna	Vaxholm	Värmdö	Österåker

Ang: Nyemission i Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF)

Sigtuna kommun har vid ett kommunstyrelsemöte 9 maj 2014 beslutat att ansöka om att få bli delägare i SRF. Detta är i linje med bolagets strategiska plan och kräver ingen förändring av bolagsordningen. Nyttillträde regleras i aktieägaravtalet 3 § 6 stycket som lyder:

”Om ny kommun avser tillträda i bolaget som aktieägare skall parterna vara överens om detta. Om ny part tillträder som aktieägare i bolaget utan att annan part skall frånträda som aktieägare krävs för att upprätthålla principen om fördelning av aktier i förhållande till invånarantal hos respektive aktieäggande kommun att bolaget emitterar nya aktier genom riktad emission eller att samtliga aktieägare avyttrar viss del av innehavda aktier till nyttillträdande aktieägare. För att underlätta ett sådant förfarande och då fördelningen är en (1) aktie per invånare i respektive kommun skall bolaget i första hand genom riktad emission erbjuda tillträdande part nya aktier i bolaget i enlighet med invånarantalprincipen.”

Enligt bolagsordningen §14 Underställning skall en ändring av bolagets faktiska aktiekapital eller av antalet aktier i bolaget underställas samtliga aktieäggande kommuners fullmäktigeförsamlingar, d.v.s. enighet är nödvändig för att kunna gå vidare i processen. Då dessa beslut är kommunicerade till SRF kommer en extra bolagsstämma att kallas, till vilken ett fullständigt emissionsprospekt i enlighet med Aktiebolagslagens regler kommer att distribueras.

Vid bildandet av SRF så tecknade varje aktieägare en aktie á 100 kronor per kommuninnevånare vilket gav ett totalt aktiekapital om 101 890 400 kronor, och den principen skall användas även för nyttillträde. Det innebär att Sigtuna skall teckna 43 218 aktier (antal innevånare per 1 november 2013) á 100 kronor, vilket ger SRF ett aktiekapitaltillskott om 4 321 800 kronor. I årsbokslutet 2013 var bolagets egna kapital 95 330 000 vilket innebär att Sigtuna får betala en liten överkurs för aktierna. Enligt aktieägaravtalet skall den nyttillträdande kommunen även svara för kostnader i samband med tillträdet.

Avsikten är att Sigtuna skall kunna försäkra sig i SRF per 1 januari 2015 då deras nuvarande avtal löper ut. Ett införlivande av Sigtuna i SRF bedöms inte påverka solvens, riskprofil eller resultat på ett sätt som avviker ifrån nuvarande aktieägares. Inte heller kommer de att få ett kvalificerat innehav (mer än 10%) vilket skulle föranleda en lämplighetsprövning enligt 15 kap. Försäkringsrörelselagen.

Behandlingen av det tillägg till det nuvarande aktieägaravtalet som pågår hos de aktieäggande kommunerna påverkas inte heller av den föreslagna nyemissionen.

Stockholmsregionens Försäkring AB

Förslag till hantering

SRF ber att få en bekräftelse från varje aktieägares fullmäktigeförsamling att de accepterar den föreslagna nyemissionen, som sedan kommer att föreläggas bolagsstämman.

För att få till stånd en bolagsstämma för SRF samt att slutföra ärendets behandling hos Sigtuna så bör samtliga kommuner ta beslut i ärendet snarast möjligt. För att minimera risken att ärendet hanteras i onödan så ber vi också om en omedelbar information från någon kommun som inte har för avsikt att godkänna nyemissionen, för att på så sätt kunna stoppa processen hos de övriga aktieägarna.

Tore Kalmeborg
VD

Prövning av kommunens hel- och delägda bolags verksamhet under föregående kalenderår (KS/2014:347)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att under 2014 återkomma med förslag till reviderade bolagsordningar för AB Botkyrkabyggen, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB samt Alfågeln AB.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

Kommunstyrelsen bedömer att kommunens hel- och delägda dotterbolags verksamheter under 2013 har varit förenliga med det fastställda kommunala ändamålet för respektive bolag och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Från den 1 januari 2013 har en ny bestämmelse införts i 6 kap. 1 a § KL enligt vilken kommunstyrelsen i årliga beslut ska pröva om den verksamhet som de kommunala bolagen har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Kommunledningsförvaltningen har med anledning av de nya bestämmelserna översiktligt gått igenom de verksamheter som bedrivits i kommunens hel- och delägda aktiebolag. Genomgången har framförallt gjorts mot bakgrund av vad som anges i årsredovisningarna för respektive bolag. Det gäller följande aktiebolag: AB Botkyrkabyggen, Upplev Botkyrka AB (UBAB), Hågelbyparken AB, Södertörns Energi AB, SRV Återvinning AB, Stockholmsregionens Försäkring AB, AB Vårlyjus. Kommunledningsförvaltningen har för samtliga berörda bolag bedömt att den verksamhet som de bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fast-

2014-06-09

Dnr KS/2014:347

ställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2014-05-28.

2014-05-28

Dnr KS/2014:347

Referens
Rolf Gustafsson

Mottagare
Kommunstyrelsen

Prövning av om den verksamhet som kommunens hel- och delägda bolag bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att under 2014 återkomma med förslag till reviderade bolagsordningar för Botkyrkabyggen, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken samt Alfågeln.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

Kommunstyrelsen bedömer att kommunens hel- och delägda dotterbolag verksamheter under 2013 har varit förenliga med det fastställda kommunala ändamålet för respektive bolag och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Från den 1 januari 2013 har en ny bestämmelse införts i 6 kap. 1 a § KL enligt vilken kommunstyrelsen i årliga beslut ska pröva om den verksamhet som de kommunala bolagen har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Kommunledningsförvaltningen har med anledning av de nya bestämmelserna översiktligt gått igenom de verksamheter som bedrivits i kommunens hel- och delägda aktiebolag. Genomgången har framförallt gjorts mot bakgrund av vad som anges i årsredovisningarna för respektive bolag. Det gäller följande aktiebolag: Botkyrkabyggen AB, Upplev Botkyrka AB (UBAB), Hågelbyparken AB, Södertörns Energi AB, SRV Återvinning AB, Stockholmsregionens Försäkring AB, AB Vårlyjus, Kommunledningsförvaltning har för samtliga berörda bolag bedömt att den verksamhet som de bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

2014-05-28

Dnr KS/2014:347

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagen får kommuner efter beslut av fullmäktige lämna över vården av en kommunal angelägenhet till ett av kommunen hel- eller delägt aktiebolag För Botkyrkas del har detta skett när det gäller följande bolag:

Botkyrkabyggen
Upplev Botkyrka AB
Hågelbyparken AB
Botkyrka Stadsnät AB
Södertörns Energi AB
SRV Återvinning AB
Stockholmsregionen Försäkring AB
AB Vår ljus

Från och med den 1 januari 2013 har 3 kap. 17 § KL följande lydelse:

”Om en kommun eller ett landsting med stöd av 16 § lämnar över vården av en kommunal angelägenhet till ett aktiebolag där kommunen eller landstinget direkt eller indirekt innehar samtliga aktier, ska fullmäktige

1. fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten,
2. se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
3. utse samtliga styrelseledamöter, och
4. se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Fullmäktige ska också utse minst en lekmannarevisor i aktiebolag där kommunen eller landstinget direkt eller indirekt innehar samtliga aktier.

Fullmäktige ska alltså ange det *kommunala ändamålet* med verksamheten och de *kommunala befogenheter* som utgör ram för verksamheten i fråga

Att fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten innebär inte att de kommunala befogenheter och det kommunala ändamål som gäller för den aktuella verksamheten automatiskt blir gällande för bolaget. I stället krävs det särskilda åtgärder, exempelvis bestämmelser i bolagsordningen, för att detta ska bli bindande för ett kommunalt företag.

Detta gäller följande kompetensbegränsande principer:

2014-05-28

Dnr KS/2014:347

- lokaliseringsprincipen
- förbudet mot att ta sig an uppgifter som enbart ankommer på någon annan
- förbudet mot att ge understöd åt enskild
- förbudet mot understöd åt enskilda företag
- förbudet mot att driva spekulativa företag

Även följande principer, som begränsar på vilket sätt kompetensenlig verksamhet får bedrivas ska i förekommande fall anges i bolagsordningen:

- självkostnadsprincipen
- likställighetsprincipen, samt
- förbudet mot retroaktiva beslut

I början av 2014 beslutade kommunfullmäktige om en komplettering av gällande ägardirektiv där man uppdrog åt respektive bolagsstyrelse att uttala sig hur man från styrelsens sida bedömer den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Vi kan konstatera att denna rapportering behöver utvecklas vidare för att kunna utgöra ett bra underlag för kommunstyrelsens uppsiktsplikt över de kommunala bolagen.

Kommunledningsförvaltningens bedömningar av bolagen

Kommunledningsförvaltningen har gått igenom de olika bolagen utifrån lagstiftningen och lämnar följande utlåtande kring respektive bolag. I de fall bolagen innehar dotterbolag ingår dessas verksamheter i den totala bedömningen för respektive bolag.

Botkyrkabyggen AB

Nuvarande bolagsordning för Botkyrkabyggen AB fastställdes av kommunfullmäktige 2005. Syfte och ändamål finns angivna i den nuvarande bolagsordningen men behöver ses över med hänsyn till den nya lagstiftningen och även den nya lagstiftning som finns när det gäller allmännyttiga bostadsföretag. Det finns även ett behov av att se över befintligt ägardirektiv. Ett sådant arbete har påbörjats och vi räknar med att det kommer att behandlas av kommunfullmäktige under 2014.

I det PM som PWC tagit fram för revisionens räkning konstaterar man att bolagsordningarna Botkyrkabyggen och dess dotterbolag behöver ses över med hänsyn till behovet av att fastställa ändamålet och de kommunala befogenheterna. För bolaget Förbundet 2 har en ny bolagsordning antagits av kommunfullmäktige under 2014. Däremot kvarstår att se över bolagsordningarna för Botkyrkabyggen och AB Alfågeln.

2014-05-28

Dnr KS/2014:347

Kommunledningsförvaltningen bedömer i övrigt den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Upplev Botkyrka AB (UBAB)

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvalta och utveckla Botkyrka kommun tillhöriga anläggningar inom områdena kultur – fritid – besöksverksamhet – turism. Syftet med bolaget är att inom ramen för kommunens kompetens på bästa sätt förvalta tillgångar och tillvarata de utvecklingsmöjligheter som Botkyrka kommun har inom upplevelsesektorn. Bolaget skall även aktivt stödja kommunens satsning inom upplevelsenäringen. Verksamheten skall bedrivas utan vinstsyfte och den kommunala likställighetsprincipen skall tillämpas.

Bolagsordningen är från 2009. Även om denna formellt uppfyller lagstiftningens krav bör den enligt vår uppfattning omarbetas. Ägardirektivet för bolaget har antagits av kommunfullmäktige under 2014 och uppfyller därmed dagens krav. Utifrån kommunledningsförvaltningens bedömning bedrivs verksamheten inom den ganska vida ram som finns beskriven i bolagsordningen. När det gäller den verksamhet som bolaget bedriver finns inslag som befinner sig inom områden där det råder en otydlighet kring hur verksamhetens ska tolkas utifrån gällande konkurrensregler. Under året prövades ett ärende av konkurrensverket kring bolaget uthyrning av lokaler. I detta ärende konstaterades dock att detta inte stred mot gällande konkurrensregler.

Kommunledningsförvaltningen gör bedömningen att bolagets verksamhet under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Hågelbyparken AB

Även Hågelbyparkens bolagsordning är från 2009 och har en likartad utformning som den som gäller för UBAB (se beskrivning ovan). Även denna bolagsordning behöver ses över även om den formellt uppfyller lagstiftningens krav. Nytt ägardirektiv för bolaget har beslutats av kommunfullmäktige under 2014. Liksom för UBAB är en viss del av verksamheten sådan att den ligger i en gråzon kring vad som är tillåtet inom ramen för den kommunala kompetensen. Diskussioner har förts kring överföring av ägandet av bolaget och den inriktningen kvarstår även om en viss tidsförskjutning skett som en konsekvens av det avbrutna samarbetet med FLAB. Tveksamheterna gäller framförallt restaurang- och konferensverksamheten. Med hänsyn till att kommunen har en inriktning mot att utveckla dessa verksam-

2014-05-28

Dnr KS/2014:347

heter i kommunal regi bedömer vi att det under en övergångsperiod kan accepteras av konkurrensverket.

Kommunledningsförvaltningen gör mot den beskrivna bakgrunden bedömningen att bolagets verksamhet under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och i allt väsentligt utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Botkyrka Stadsnät AB

Botkyrka stadsnät förvärvades av kommunen vid årsskiftet 2013/2014 från Botkyrka-byggen AB. I samband med detta antogs även en ny bolagsordning som enligt vår bedömning uppfyller de krav som finns uppställda i kommunallagen. Därefter har även ett nytt ägardirektiv för bolaget tagits fram.

Bolagets verksamhet bedrivs inom ett område där det finns konkurrens från privata intressen. Trots detta är utbyggnad och drift av stadsnät en verksamhet som enligt tidigare prövning och praxis har bedömts ligga inom de kommunala befogenheterna. SKL har i ett särskilt uttalande pekat på att stadsnät är en viktig infrastrukturfråga för Sveriges kommuner och anser att det är viktigt att kommunerna engagerar sig i utbyggnaden av fibernät i kommunerna. Verksamheten bör dock omfattas av den s.k. lokaliseringsprincipen vilket innebär att verksamheten bör begränsas till Botkyrka kommun. Denna princip är också inskriven i bolagsordningen även om ett visst samarbete i gränsområden får accepteras i den mån de gynnar de egna kommuninvånarna.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att den verksamhet som bolaget har bedrivit under 2013 har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Södertörns Energi AB

Södertörns Energi bedriver ingen egen verksamhet utan verksamheten bedrivs i första hand av Södertörns Fjärrvärme AB och Söderenergi. Enligt fjärrvärmelagen gäller att om ett kommunalt företag bedriver verksamheten ska denna drivas på affärsmässiga grunder. Enligt samma lag får sådant företag, trots bestämmelsen i kommunallagen om anknytning till kommunens geografiska område eller dess medlemmar, bedriva fjärrvärmeverksamhet utanför kommunen, om det görs i geografisk närhet till fjärrvärmeverksamheten inom kommunen och i syfte att uppnå en ändamålsenlig fjärrvärmeverksamhet. Såväl Söderenergi som Södertörns Fjärrvärme har del av sin försäljning utanför ägarkommunernas geografiska område. När det gäller likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen är dessa inte tillämpliga för bolagets verksamhet. Bolagsordningen innehåller även syfte och ändamål med bolaget. Trots detta bör en översyn av bolagsordning göras med hänsyn till den nya lagstiftningen.

2014-05-28

Dnr KS/2014:347

Ägardirektivet för Södertörns Energi beslutades under 2013 och uppfyller enligt vår bedömning de aktuella kraven.

Kommunledningsförvaltningen bedömer i övrigt den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

SRV Återvinning AB

Enligt bolagsordningen ska bolagets verksamhet ”omfatta insamling och transport av avfall och material för återanvändning, återvinning och energiutvinning och drift av anläggningar för återvinning, behandling och deponering eller annan därmed förenlig verksamhet som kan komma att erfordras.” Den 23 maj 2013 gjordes ett antal ändringar i bolagsordningen på eget förslag av SRV återvinning AB. De genomförda ändringarna syftade till att uppfylla de nya kraven i lagstiftningen. Ett nytt ägardirektiv kommer att tas upp för beslut i kommunfullmäktige under juni månad som är anpassat till den nya lagstiftningen.

Bolaget anser att de avtal som träffats med ägarkommunerna får anses utgöra en tjänstekoncession. Med tjänstekoncession avses ett kontrakt av samma slag som ett tjänstekontrakt men som innebär att ersättningen för tjänsterna helt eller delvis utgörs av rätt att utnyttja tjänsten. Tjänstekoncessioner är undantagna från upphandlingslagarna.

Bolaget tar i viss utsträckning hand om avfall från andra geografiska områden än ägarkommunerna. Detta utgör endast en begränsad del av verksamheten och får därför ligga inom den kommunala kompetensen. Bolaget har under året startat ett gemensamt bolag tillsammans med Scandinavian Biogas för framställning av råvara för gasutvinning. Detta bedöms ligga inom den kommunala kompetensen.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att den verksamhet som bolaget har bedrivit under 2013 har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Stockholmsregionen Försäkring AB

Bolagets syfte är enligt bolagsordningen att erbjuda ägarna ett välanpassat försäkringsskydd. Det kan även erbjuda försäkringsskydd till de associationer som helt ägs av en eller flera av de kommuner som ingår som ägare i bolaget. De direkt och indirekta försäkringar som bolaget har till föremål att meddela finns uppräknade i bolagsordningen. Bolaget får också driva annan med bolagets försäkringsrörelse förenlig verksamhet såvida den ligger inom ramen för ägarkommunernas befogenheter. Slutligen sägs i bolagsordningen att bolagets verksamhet skall följa de

2014-05-28

Dnr KS/2014:347

kommunala principer som gäller för motsvarande verksamhet som bedrivs i kommunal förvaltningsregi.

Styrelsen för bolaget har vid ett möte i februari 2013 uttalat att den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna som är tillämpliga för bolaget. Mot den bakgrunden bedömer kommunledningsförvaltningen att bolagets verksamhet under 2013 har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

AB Vårlyjus

I bolagsordningen anges att bolagets ändamål och verksamhet är att på samhällsnyttig grund, för ägarkommunernas räkning, tillhandahålla stöd, råd, behandling och vård och därmed jämförbara tjänster, i första hand för barn och unga. Bolagets tjänster får endast säljas till kommuner och endast marginellt till andra kommuner än ägarkommuner. Bolaget får endast bedriva kompetensrelaterad verksamhet och ska drivas utan vinstsyfte.

Bolaget har på egen begäran låtit Sveriges Kommuner och Landsting göra en bedömning av gällande bolagsordning. Enligt denna granskning föreslås vissa justeringar av bolagsordningen.

Styrelsen i Vårlyjus har i anslutning till årsredovisning för 2013 uttalat att man bedömer att verksamheten varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Mot den bakgrund som redovisats ovan är det kommunledningsförvaltningens bedömning att bolagets verksamhet under 2013 har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Niclas Johansson
Ekonomichef

Rolf Gustafsson
Chefscontroller

Expedieras till

Respektive bolag

Rolf Gustafsson, kommunledningsförvaltningen

Exploateringsavtal för Tumba Centrum (KS/2014:268)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner exploateringsavtal mellan kommunen och Citycon Tumba Centrumfastigheter AB.

Kommunfullmäktige godkänner fastighetsregleringsavtal mellan Botkyrka kommun och Botkyrka Pingstförsamling.

Kommunfullmäktige godkänner avtal mellan Citycon, Botkyrka kommun och Landstinget om bussterminalen.

Kommunfullmäktige godkänner avtal mellan Botkyrka kommun och Trafikverket.

Kommunfullmäktige godkänner att en ändring sker av hyresavtal för nytt bibliotek/konsthall mellan Botkyrka kommun och Citycon Tumba Centrumfastigheter AB.

Kommunfullmäktige fastställer budget för genomförande av detaljplan.

Kommunfullmäktige ger i uppdrag till kultur- och fritidsnämnden att ta fram förslag till nya lokaler för konsthallsverksamheten i Fittja.

Sammanfattning

Kommunen har i flera år arbetat med utvecklingsidéer för Tumba Centrum. Sedan år 2012 har dessa drivits fram i ett samarbete med centrumägaren Citycon Tumba Centrumfastigheter AB med samarbetspartner och tillsammans med bland andra Trafikverket och Landstinget. Planeringsfasen blir nu slutförd genom att kommunen träffar ett exploateringsavtal med fastighetsägaren, kopplat till en ändrad detaljplan.

2014-06-09

Dnr KS/2014:268

Utbyggnaden av Tumba centrum är både omfattande och komplicerad. De kommersiella ytorna i centrum ökar med mer än femtio procent, ungefär 300 nya bostäder kan byggas och bussterminalen blir överdäckad. Utbyggnaden kommer att ske i etapper och de inledande etapperna kommer att vara matchade med den stora utbyggnaden av pendeltågstrafiken. Bibliotek och konsthall får nya placeringar men blir kvar i centrum och Pingstkyrkan får möjlighet att bygga ut. Vissa åtgärder sker på vägarna för att klara trafiken till och genom centrala Tumba och samtidigt blir centrum mer tillgängligt för fotgängare och cyklister.

Exploateringsavtalet innebär omfördelning av mark och byggrätter i centrumområdet mellan kommunen och Citycon, som är de stora mark- och fastighetsägarna. Det innehåller också fördelning av utbyggnadsansvar och kostnadsåtaganden mellan parterna. Utöver exploateringsavtalet behövs också avtal med Landstinget om bussterminalen och med Trafikverket om åtgärder som rör det statliga vägnätet. Den sammantagna balansen mellan intäkter och kostnader för kommunen pekar på ett i sammanhanget begränsat underskott på cirka 3 miljoner kr.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2014-05-22.

2014-05-22

Dnr KS/2014:268

Referens
Helene HillMottagare
Kommunstyrelsen

Exploateringsavtal för Tumba Centrum

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige

godkänner exploateringsavtal mellan kommunen och Citycon Tumba Centrumfastigheter AB,
godkänner fastighetsregleringsavtal mellan Botkyrka kommun och Botkyrka Pingstförsamling,
godkänner avtal mellan Citycon, Botkyrka kommun och Landstinget om bussterminalen,
godkänner avtal mellan Botkyrka kommun och Trafikverket,
godkänner att en ändring sker av hyresavtal för nytt bibliotek/konsthall mellan Botkyrka kommun och Citycon Tumba Centrumfastigheter AB,
fastställer budget för genomförande av detaljplan,
ger i uppdrag till kultur- och fritidsnämnden att ta fram förslag till nya lokaler för konsthallsverksamheten i Fittja

Sammanfattning

Kommunen har i flera år arbetat med utvecklingsidéer för Tumba Centrum. Sedan år 2012 har dessa drivits fram i ett samarbete med centrumägaren Citycon Tumba Centrumfastigheter AB med samarbetspartner och tillsammans med bland andra Trafikverket och Landstinget. Planeringsfasen blir nu slutförd genom att kommunen träffar ett exploateringsavtal med fastighetsägaren, kopplat till en ändrad detaljplan.

Utbyggnaden av Tumba centrum är både omfattande och komplicerad. De kommersiella ytorna i centrum ökar med mer än femtio procent, ungefär 300 nya bostäder kan byggas och bussterminalen blir överdäckad. Utbyggnaden kommer att ske i etapper och de inledande etapperna kommer att vara matchade med den stora utbyggnaden av pendeltågstrafiken. Bibliotek och konsthall får nya placeringar men blir kvar i centrum och Pingstkyrkan får möjlighet att bygga ut. Vissa åtgärder sker på vägarna för att klara trafiken

2014-05-22

Dnr KS/2014:268

till och genom centrala Tumba och samtidigt blir centrum mer tillgängligt för fotgängare och cyklister.

Exploateringsavtalet innebär omfördelning av mark och byggrätter i centrumområdet mellan kommunen och Citycon, som är de stora mark- och fastighetsägarna. Det innehåller också fördelning av utbyggnadsansvar och kostnadsåtaganden mellan parterna. Utöver exploateringsavtalet behövs också avtal med Landstinget om bussterminalen och med Trafikverket om åtgärder som rör det statliga vägnätet. Den sammantagna balansen mellan intäkter och kostnader för kommunen pekar på ett i sammanhanget begränsat underskott på cirka 3 Mkr.

Bakgrund

Kommunen tecknade juni 2012 ett ramavtal med Citycon Tumba Centrumfastigheter AB (Centrumbolaget) i syfte att kunna utveckla Tumba som handelsplats och kombinera detta med att också bygga bostäder.

I ramavtalet reglerades parternas åtaganden, principiella villkor för marköverlåtelser samt nödvändiga avtal med Trafikförvaltningen och Trafikverket. Detta ramavtal har nu blivit omsatt i ett förslag till detaljplan med tillhörande exploateringsavtal.

I detaljplaneområdet ingår förutom Tumba centrum också Gröndalsvägen med angränsande områden, kvarteret Handelsmannen och bussterminalen i Tumba. Planområdet ägs till större delen av Botkyrka kommun, Citycon äger huvuddelen av befintlig centrumbebyggelse och Kvarteret Handelsmannen. Detaljplanens huvudsakliga syfte är att bygga ut centrum med både kommersiella lokaler och nya punkthus på busstorget samt nya bostadshus längs med Gröndalsvägen.

Dags för omfattande beslut

Arbetet pågår fortfarande med att slutföra både detaljplaneförslaget och det omfattande avtalspaketet som krävs för att genomföra utbyggnaden. Kommunledningsförvaltningens utgångspunkt är att nu i juni lägga fram underlag för beslut om nödvändiga avtal för att säkerställa en affärsuppgörelse. Detaljplaneärendet kommer att behandlas av samhällsbyggnadsnämnden och vidare till kommunstyrelsen och fullmäktige som ett särskilt ärende i september.

Nu kommer det bli aktuellt för kommunstyrelsen och fullmäktige att ta ställning till följande förslag:

2014-05-22

Dnr KS/2014:268

- exploateringsavtal mellan kommunen och Citycon Tumba Centrumfastigheter AB
- fastighetsregleringsavtal mellan Botkyrka kommun och Botkyrka Pingstförsamling
- avtal mellan Citycon, Botkyrka kommun och Landstinget om bussterminalen
- avtal mellan Botkyrka kommun och Trafikverket
- ändring av hyresavtal för nytt bibliotek/konsthall mellan Botkyrka kommun och Citycon Tumba Centrumfastigheter AB
- budget för genomförande av detaljplan
- uppdrag till kultur- och fritidsnämnden att ta fram förslag till nya lokaler för konsthallsverksamheten i Fittja

Tillsammans med den här skrivelsen till klimat-och planeringsberedningen finns ett antal bilagor med koncept till avtal med mera. I princip är samtliga under arbete och kan bli justerade i detaljer. Vi räknar med att samtliga är bearbetade och slutförhandlade vid utskicket till kommunstyrelsen.

Detaljplanen – snart klar men behandlas som ett eget ärende

Detaljplanen innehåller en utbyggnad för centrumändamål (handel, kontor) i tre plan varav två plan innehåller handel och ett tredje plan som kan innehålla kontor eller motsvarande verksamhet. Ovanpå på centrum föreslås bostäder. I anslutning till det nedre planet där bussterminalen ligger finns plats för bibliotek, medborgarkontor och konsthall. Längs Gröndalsvägen och i anslutning till befintligt centrumgarage placeras bostäder. Totalt är ca 300 lägenheter planerade i olika storlekar och upplåtelseformer. Stor vikt är lagd vid gestaltning och i att skapa en trygg, säker och trivsamt miljö.

Detaljplanen behöver nu genomgå så kallad granskning ytterligare en gång eftersom den i slutskedet har ändrats så mycket att det inte kan betraktas som mindre revideringar. Det sker nu i vår och antagandet av detaljplanen är beräknat att kunna ske i september.

Exploateringsavtal

Exploateringsavtalet reglerar utbyggnad av kommunala anläggningar samt flytt av vatten- och avloppsledningar som berör den nya bussterminalen. Avtalet gäller också de markregleringar som krävs för att kunna genomföra detaljplanen. Citycon har optioner till den kommunala marken för byggrätter av bostäder och dessa kommer markregleras enligt ersättningar i avtalet. Citycon kommer att reglera över mark till kommunen som behövs för att bygga om de kommunala anläggningarna.

2014-05-22

Dnr KS/2014:268

En oberoende markvärdering är genomförd. Markvärdet bygger på en utredning utförd av en auktoriserad och oberoende fastighetsvärderare, Newsec. Värderingen har tagit hänsyn till grundläggningsförutsättningar och till kostnader som är förknippade med temporär byggnation av bussterminal samt byggnationen av den nya.

Säkerhet

För att trygga centrumägarens ekonomiska åtagande och övriga åtaganden så kommer moderbolaget, Citycon Oyj i Finland gå i borgen som för egen skuld.

I exploateringsavtalet finns också spelregler för start av utbyggnaden. Avsikten med dessa är förenklat uttryckt att kommunen inte ska behöva överlåta all sin mark till Citycon om utbyggnaden inte blir påbörjad.

Bussterminalen

Kommunen överlåter marken som bussterminalen ligger på till Citycon, så att det går att överdäcka området och bygga bostäder ovanpå. Under byggtiden ska en mindre, provisorisk bussterminal finnas på plats där infartsparkeringen närmast Huddingevägen ligger idag. Exploateringsavtalet säkerställer att "SL" kan flytta tillbaka till terminalområdet när överbyggnaden är klar.

Konstnärlig utsmyckning

I linje med kommunens ambition att satsa på konst på offentliga platser ska Citycon bekosta konstnärlig utsmyckning. Detta ska ske till ett belopp om cirka 1 000 000 kr, på plats i centrumytorna vid bussterminalen.

Viktiga punkter om ägarförändringar och driftkostnader

Exploateringsavtalet innehåller spelregler för vad som gäller om Citycon säljer centrum eller delar av det. Det finns också punkter som fördelar långsiktigt ansvar för drift och underhåll av nya anläggningar som kommer till. Både kommunens och Citycons årliga driftkostnaderna i centrala Tumba kommer att öka.

Andra avtal vid sidan om exploateringsavtalet

Pingstkyrkan får möjlighet att bygga ut

För att trygga en utbyggnad av kyrkan har en överenskommelse om fastighetsreglering träffats som betyder att församlingen köper mark för 1000 kr per kvadratmeter. Ersättningens storlek bygger på liknande projekt som är

2014-05-22

Dnr KS/2014:268

genomfört i Huddinge kommun. Citycon gör motsvarande avtal för den del som berör deras mark.

Avtal med Landstinget om bussterminalen

Avtalet mellan Citycon, kommunen och Trafikförvaltningen inom Landstinget ("SL") innehåller villkor för utbyggnad av provisorisk bussterminal, rivning av befintlig terminal och nyanläggning av ny terminal samt ansvar för drift och underhåll. Ansvar för drift och underhåll motsvarar det åttagande som kommunen har idag.

Avtal med Trafikverket om det statliga vägnätet

Ombyggnad av Tumba centrum ger en ökad trafik på det regionala vägnätet och Trafikverket har ställt krav på kapacitetsförbättringar. Avtalet innebär att det blir trimningsåtgärder som förbättrar kapaciteten i korsningarna Hågelbyleden-Dalvägen och Dalvägen - KP Arnoldssons väg. Det blir också förbättringar på det regionala cykelstråket som passerar Tumba.

Ändring av hyresavtal för bibliotek och konsthall

Citycon och kommunen var i överenskommelsen från juni 2012 överens om att i samband med utbyggnaden av Tumba centrum bygga nya gemensamma lokaler för bibliotek, konstverksamhet och medborgarkontor i centrum.

Tumba bibliotek är en av kommunens viktigaste kulturinstitutioner för Botkyrkaborna. Medborgarkontoret erbjuder samhällsservice i form av kommunal närservice. Dagligen besöks dessa platser av närmare 1500 besökare och besöksantalet förväntas stiga väsentligt med den nya placeringen nära bussterminalen.

Biblioteket har länge uttryckt behov av större och mer funktionella verksamhetslokaler och personalutrymmen. Förslaget på ny placering gör att medborgarkontoret kan effektivisera sitt lokalbehov och minska sin lokalyta till hälften av vad man har idag. Planerna för konstverksamheten är att minska lokalerna i Tumba till förmån för utökad verksamhet i Fittja.

En uppgörelse med Citycon innebär att kommunen hyr lokalytor i det utbyggda centrumet under 10 år till en årlig kostnad av 3 280 395 kronor. Det är en ökning med cirka 100 kr/kvm mot dagens kostnad. Kommunen ska också anpassa och inreda lokalerna och bekosta olika löpande driftkostnader. Ekonomiska förutsättningar för detta ingår i förslaget till flerårsplan för 2015-2018 som också beslutshandteras i juni.

Den uppgörelse om lokalerna som nu finns framme innebär ett större kostnadsåtagande för kommunen och behöver godkännas nu i sitt rätta samman-

2014-05-22

Dnr KS/2014:268

hang. Det faktiska beslutet om ändrat hyresavtal ska sedan ske av behörig nämnd enligt kommunens reglemente.

Utvidgad konstverksamhet i Fittja

Under en följd av år har Botkyrka konsthall etablerat verksamhet i Fittja bland annat genom Residence Botkyrka och samarbetet med KTH och konsthögskolan (Mejan) i det gemensamma projektet Campus Fittja. Syftet är att nå nya målgrupper genom lokala konstprojekt, men också att på ett starkare sätt bli en del av den utvecklings- och förnyelsefas Fittja befinner sig i. Planerna är att minska konstutställningsytan i Tumba till förmån för verksamhet i Fittja. I Tumba kommer ett utökat Xetmuseum finnas kvar, liksom konstateljé/pedagogisk verkstad och en mindre lokal för utställningar.

Kultur- och fritidsnämnden behöver få i uppdrag att finna plats och lokaler för en nyetablering i Fittja.

Exploateringsekonomi – ett i sammanhanget begränsat underskott

Som tidigare redovisats så innebär avtalet att Citycon köper mark av kommunen och att bolaget bygger temporär och ny bussterminal. Nettoresultatet för kommunen beräknas till minus 3 000 000 kronor. Kommunledningsförvaltningen gör bedömningen att resultatet är bra.

Tidplan

1. 20 maj, beslut om ny granskning av detaljplan i SBN
2. 9 juni beslut att godkänna avtal i KS
3. 17 juni beslut att godkänna avtal i KF
4. Avtal laga kraft i juli
5. 8 september, beslut att anta detaljplanen i KS
6. 25 september, beslut att anta detaljplan i KF
7. Detaljplanen kan vinna laga kraft den 14 oktober
8. Spaden i marken tidigast 2015

Mattias Jansson
Kommundirektör

Heléne Hill
Exploateringschef

2014-05-22

Dnr KS/2014:268

BILAGOR

1. Exploateringsavtal

Underbilagor till Exploateringsavtalet

1. Exploateringsområden
2. Detaljplan 10-44x Plankarta (granskningshandling 2014-05-20)
3. Överenskommelse om marköverföringar m.m.

Underbilagor till bilaga 3, exploateringsavtalet

- 3:A Karta med fastighetsgränser
- 3:B(i) Överföringar Etapp 0.
- 3:B(ii) Överföringar Etapp 1-4.
- 4:A - Utbyggnadsordning
- 4:B –Etapp 1
- 4:C – Preliminär APD-planer, Etapp 1
5. Gestaltungsprogram (granskningshandling 2014-05-20)
6. Miljöåtgärdsprogram (granskningshandling 2014-05-20)
7. VA-avtal

Underbilagor till VA-avtal

- 7:1 Tumba Centrum VA-princip, Novamark 2014-04-25
- 7:2 Flygfoto
8. Område för skydd av vegetation
9. Avtal mellan SL/Citycon/Kommunen

Underbilagor till avtal mellan SL/Citycon/Kommunen

- 9:1 Utformning av Ombyggd Bussterminal och per avtalsdagen, gällande SL-anvisningar, RiTerm2014, RiBuss 2014 samt RiTill 2011
- 9:2 Utformning av Tillfällig Bussterminal
- 9:3 Plankarta
- 9:4 Servitut Befintlig Bussterminal inkl kartbilaga
- 9:5 Skedesplaner
- 9:6 Servitutsavtal för Ombyggd Bussterminal inkl kartbilaga
- 9:7 Gränsdragningslista
10. Allmänna anläggningar att utföras av Kommunen.
11. Arrendeavtal inkl kartbilaga

2. Genomförandebudget, 2014-05-26
3. Överenskommelse med Pingstkyrkan
4. Avtal med Trafikverket
5. Hyresavtal biblioteket

2014-05-22

Dnr KS/2014:268

Expedieras till

Samhällsbyggnadsnämnden

Chef för Mark och exploatering Agneta Engver, Sbf

Projektledare Kristofer Uddén, Sbf

Planhandläggare, Olof Karlsson, Sbf

Exploateringschef Heléne Hill, klf

Förvaltningsrätten, laga kraftbevis

Citycon Tumba Centrumfastigheter AB och Botkyrka kommun har tidigare ingått Ramavtal, som behandlar planläggning och vissa genomförandeåtgärder för exploatering inom Tumba Centrum. I Ramavtalets § 4 fastställs att parterna ska ingå ett exploateringsavtal före Kommunens antagande av nya detaljplan. Med anledning av detta har Citycon Tumba Centrumfastigheter AB, org. nr. 556190-7964, nedan kallad Bolaget, och Botkyrka kommun genom dess kommunstyrelse, org. nr. 212000-2882, nedan kallad Kommunen, träffat följande

EXPLOATERINGSAVTAL

§ 1 Allmänna villkor

1.1. Exploateringsområde

Geografiskt omfattar åtagandena i detta Avtal i olika skeden de markområden som redovisas med särskiljande kantfärger för respektive skeden i **bilaga 1**, nedan kallat Exploateringsområdet.

1.2. Detaljplan

Som grund för exploateringen ska gälla förslag till detaljplan för del av Tumba Centrum nr 10-44x granskningshandling 2014-05-20, nedan kallad Detaljplanen. Plankarta bifogas som **bilaga 2**.

1.3. Tidigare avtal

Kommunen och Bolaget har tidigare träffat följande avtal

Ramavtal, daterat Citycon Tumba Centrumfastigheter AB 2012-05-15 och Botkyrka kommun 2012-06 -04.

Exploateringsavtalet ersätter helt och fullt Ramavtalet och Ramavtalet upphör att gälla när giltighetsvillkoren i 1.4 nedan är uppfyllda och utan rätt till ersättning för någondera parten med anledning av detta.

1.1 Giltighet

Detta Avtals giltighet förutsätter

att Botkyrka kommunfullmäktige senast 2014-12-31 godkänner detta Avtal med beslut som vinner laga kraft samt

att förslag till detaljplan, utan betydande förändring jämfört med Detaljplanen, antas av Botkyrka kommun senast 2014-12-31 där antagandebeslutet därefter vinner laga kraft.

Om någon av dessa förutsättningar inte uppfylls är detta Avtal till alla delar förfallet utan rätt till ersättning för någondera parten.

1.4. Parternas avsikt

Bolaget har för avsikt att genomföra exploateringen inom Exploateringsområdet och åtar sig att göra sitt bästa för att genomföra exploateringen. Kommunen är medveten om att Bolaget inte kan genomföra exploateringen om Bolaget inte erhåller ett godkännande från Bolagets investeringskommitté avseende respektive utbyggnadsetapp som redovisas i detta Avtal. Parterna är överens om att marköverföringar Etapp 0 (se **bilaga 3**) ska vidtas direkt efter lagakraftvunnen detaljplan. Därefter krävs ett godkännande från Bolagets investeringskommitté för igångsättandet av respektive utbyggnadsetapp.

I det fall Bolaget inte erhållit investeringskommitténs godkännande avseende Etapp 1 (enligt definition nedan punkt 3.2) inom 2 år efter att samtliga villkor för Avtalets giltighet enligt punkt 1.1 uppfyllts, förfaller parternas överenskommelse avseende marköverlåtelse för Etapp 1, 2 och 3 i enlighet med § 2 samt Bolagets åtagande att ställa säkerhet enligt punkt 6.4. I det fall Bolaget inte erhåller investeringskommitténs godkännande inom 2-årsfristen och Bolaget rimligen kan visa att detta beror på förändrade marknadsförutsättningar som påverkar uthyrningsgraden inom Tumba Centrum, ska Kommunen, genom sin kommunstyrelse, på Bolagets begäran medge Bolaget en förlängning om ytterligare 1 år.

§ 2 Marköverlåtelse

Bolaget äger fastigheterna Tumba Centrum 1 och Handelsmannen 1.

Kommunen äger fastigheterna Tumba 8:36, Tumba 8:523 och Tumba 8:524.

Detaljplanens genomförande förutsätter överföring av mark parterna emellan. Marköverlåtelse ska ske i enlighet med villkoren i till detta Avtal bifogade överenskommelser om marköverföringar m.m., **bilaga 3**. Marköverlåtelse ska ske successivt för respektive utbyggnadsetapp (i enlighet med etapperna som beskrivs i punkt 3.2) och är villkorade av Bolagets investeringskommittés godkännande vad avser Etapp 1.

§ 3 Samordning, tidplan och syn

3.1. Samordning

Arbeten på kvartersmark och allmän platsmark ska i största möjliga utsträckning samordnas.

Bolaget kallar berörda parter till startmöte för genomgång av exploateringsförutsättningarna i god tid, minst en månad, innan exploateringen påbörjas.

3.2. Skedesplaner och tidplan

För exploateringen gäller bifogade skedesplaner, **bilaga 4A och 4B**. Där redovisas också hur utbyggnaden av kvartersmarken är indelad i fyra etapper med följande huvudsakliga innehåll:

Etapp 1: Utbyggnad av affärscentrum med handel/kontor, bibliotek, bussterminal samt bostadshus B1-B3 med Tumbaterrassen och passage från den till Tumba Torg,

Etapp 2: Utbyggnad av bostadshusen B5-B6,

Etapp 3: Utbyggnad av bostadshusen B7-B9 samt

Etapp 4: Utbyggnad av bostadshusen B10-B11 och utvidgning av nuvarande centrum/bostadsparkering.

Med undantag för Etapp 1, har Bolaget rätt att ensidigt bestämma om och när en utbyggnadsetapp ska påbörjas och i vilken ordning utförandet ska ske. Bolaget åtar sig att påbörja, utföra och färdigställa Etapp 1 till den grad att den ombyggda bussterminalen är redo för att tas i drift, innan någon av de övriga etapperna påbörjas.

Bolaget ska utföra samtliga åtaganden som åligger Bolaget för att möjliggöra att den ombyggda bussterminalen driftsätts cirka 2,5 år efter att preliminär fastighetsbildning avseende Etapp 1 har vunnit laga kraft.

Bolaget och Kommunens ombud enligt punkt 6.9 ska, med utgångspunkt från skedesplanerna, i god tid före påbörjande av respektive utbyggnadsetapp upprätta en samordnad tidplan för genomförandet av Bolagets och Kommunens arbeten. Bolaget tar initiativ till upprättande av tidplanen.

3.3. Etablerings-, Provisorier och TA-planer

Bolaget ska för varje utbyggnadsetapp/skede upprätta etablerings-, provisorie- och TA-planer att kunna granskas och godkännas av Kommunen i god tid före arbetenas påbörjande.

Bolagets eventuella nyttjande av Kommunens mark för etablering ska regleras inom ramen för de skedesplanerna, se även § 4.6 nedan om Etablering.

3.4. Syn

Bolaget ska svara för erforderlig syn av grannfastigheter vid grävning, sprängning, pålning med mera.

I Bolagets åtaganden ingår jämväl att bekosta och iordningställa eventuella skador, som orsakas av Bolaget eller någon för vilken Bolaget ansvarar, som uppstår under

byggnadstiden på intilliggande fastigheter, gator och parkanläggningar inklusive gatubelysning. Om Bolaget inte fullgör sina åtaganden äger Kommunen rätt att åtgärda, efter anmodan om rättelse, brister på Bolagets bekostnad.

§ 4 Utbyggnad av kvartersmark

4.1. Utformning

Vid Bolagets utbyggnad förbinder sig Bolaget att genomföra exploatering på kvartersmark enligt Gestaltningssystem till Detaljplan, **bilaga 5**. Tumbaterrassen utförs med ytskiktstandard enligt angiven standard i Gestaltningssystem.

Bolaget svarar för och bekostar samtliga arbeten inom Bolagets kvartersmark, med undantag för kostnader som ska fördelas på annat sätt enligt detta Avtal.

Bolaget förbinder sig att iordningställa kvartersanläggningar i takt med inflyttning så att lekplatser och grönytor i möjligaste mån är färdigställda vid inflyttning.

4.2. Bostäder

Detaljplanen medger en utbyggnad av totalt ca 300 lägenheter och i huvudsaklig överensstämmelse med den illustration som framgår av Gestaltningssystem **bilaga 5**.

4.3. Information, marknadsföring

Före byggstart ska Bolaget på egen bekostnad sätta upp väl synlig informationstavla, på eller i anslutning till Exploateringsområdet, vilken beskriver och informerar om det aktuella projektet.

Bolaget ska vidare informera närboende/närliggande fastighetsägare om projektet i god tid innan byggstart och när så bedöms befogat under genomförandetiden.

4.4. Byggnation

Bolaget ska vid byggnation inom Exploateringsområdet ställa krav på att material och metoder som underlättar återanvändning eller återvinning vid en framtida rivning används. Utsläpp av miljöfarliga ämnen får inte ske.

Bolaget ska vid byggnation inom kvartersmark källsortera byggavfallet i minst tre fraktioner.

Miljöåtgärdsprogram enligt **bilaga 6** ska tillämpas vid genomförande av byggnation.

Bolaget ombesörjer och bekostar alla erforderliga provisorier för genomförandet av Bolagets arbeten inom kvartersmark. Alla Bolagets arbeten ska ske i nära samråd med Kommunen.

4.5. Teknisk försörjning

Bolaget överenskommer med samtliga ledningsägare om villkor för anslutning. Bolaget ansvarar för att befintliga ledningar som berörs av Bolagets arbete hanteras och skyddas.

4.5.1. Energi, värme

Byggnationen ska anslutas till energikälla för uppvärmning så att miljökördelar och kostnadseffektivitet uppnås.

Uppvärmning får inte ske med olja eller direktverkande el från externt elnät.

4.5.2. Vatten, spillvatten och dagvatten

För VA-anslutning gäller bifogat VA-avtal, **bilaga 7**. Bolaget bekostar de omläggningar av Kommunens VA-ledningar, som erfordras för utbyggnad av Bolagets kvartersmark inom respektive utbyggnadsetapp.

Bolaget svarar för och bekostar att Kommunens villkor för dagvattenhantering i VA-avtal, **bilaga 7**, uppfylls för respektive utbyggnadsetapp i samband med att utbyggnad utförs.

4.5.3. Avfall

Källsortering av avfall ska lösas inom kvartersmark i Exploateringsområdet.

4.5.4. El, tele, datakommunikation

Bolaget överenskommer med samtliga ledningsägare med flera om villkor för anslutning.

4.6. Etablering

Parterna har tillsammans tagit fram en preliminär arbetsplatsdispositionsplan för Etapp 1, **bilaga 4C**, som bland annat utvisar preliminära förbindelser och transportanordningar inom Exploateringsområdet.

Innan markarbeten påbörjas ska Bolaget upprätta etableringsplan och färdigställandeplan, som ska, utan obetydligt dröjsmål, behandlas för godkännande av Kommunens ombud. Plats för bodar och upplagsplats under byggnadstiden redovisas i denna plan.

Allmän plats får inte till någon del tas i anspråk för etablering utan ett beviljat polistillstånd enligt ordningslagen. I samband med polistillståndet tar Kommunen ut en avgift enligt taxa för upplåtelse av allmän plats. Polistillståndet är förenat med villkor om till exempel städning, avgränsning och återställning.

Bolaget ska på egen bekostnad ordna VA- och elförsörjning under byggtiden, se även VA-avtalet, **bilaga 7**.

I det fall kommunal mark tas i anspråk utan polistillstånd ska Bolaget erlägga ett vite till Kommunen som utgår med 150 kronor per påbörjad vecka och kvadratmeter mark som Bolaget eller dess entreprenörer nyttjar utanför godkänd byggetableringsyta.

I det fall kommunal mark inte städas från bygg- och restmaterial efter det att polistillståndet upphört har Kommunen rätt att, efter anmodan om rättelse, på Bolagets bekostnad ombesörja städning och återställande.

4.7. Vegetation

Bolaget ska under byggskedet inhägna och skydda det markområde, som i Detaljplanen är utlagt som PARK och inget arbete och inga maskiner får vara inom det markerade PARK-området på **bilaga 8**.

4.8. Bilparkering

Bilparkering ska i huvudsak ske på kvartersmark. Detaljplanen medger dock några kantstensplatser på gatumark inom Gröndalsvägen.

4.9. Cykelparkering

Bolaget ombesörjer och bekostar 300 cykelparkeringar, inklusive återställande av de cirka 162 befintliga cykelplatserna vid nuvarande bussterminal, inomhus eller utomhus, för besökare till centrum och busstorget på strategiska platser nära entréer.

För bostäder gäller därutöver cykelplaneringsnorm enligt Detaljplanen.

4.10. Buller

I Bolagets åtaganden ingår utförande och bekostande av eventuellt erforderliga bullerskydd för Exploateringsområdet. Bolaget beslutar om utformningen av dessa i samråd med Kommunens miljöenhet och i enlighet med gestaltningsprogrammet.

4.11. Riskåtgärder

I Bolagets åtaganden ingår utförande och bekostande av eventuellt erforderliga skyddsåtgärder för Exploateringsområdet. Bolaget beslutar om utformningen av dessa i samråd med Södertörns brandförsvaret och i enlighet med gestaltningsprogrammet.

4.12. Kvartersanläggningar

Bolaget förbinder sig att utföra kvartersanläggningar i takt med inflyttning så att antalet parkeringsplatser för cyklar och bilar är tillräckliga på kvartersmark och att grönytor och

entrévägar i möjligaste mån är färdigställda vid inflyttning, varvid hänsyn dock ska tas till årstid.

Bolaget utför erforderliga anslutande arbeten i kvarterens ytterkanter till för Kommunen normal nybyggnadsstandard. Detta gäller till exempel utfarter från kvarteret till lokalgata. Det åligger Bolaget att anpassa projekteringen av kvarteren till Kommunens projektering enligt Detaljplanen av gator och annan allmän plats för att i möjligaste mån undvika nivåskillnader. Bolaget är också medvetet om att då Tumba Centrum är färdigbyggt kommer Kommunen att utföra så kallad toppbeläggning av asfalt på delar av de allmänna gatorna.

Utfart till lokalgata ska anslutas på ett sådant sätt att en personbil säkert ska kunna stå och vänta för att köra ut på lokalgatan.

4.13. Gemensamhetsanläggning, samfällighetsförening, övrig fastighetsbildning

Bolaget ansöker om erforderliga gemensamhetsanläggningar enligt anläggningslagen. Bolaget ska då svara för samtliga förrättningskostnader och för framtagande av nödvändiga handlingar.

Bolaget ansvarar för drift och underhåll av den mark som ska ingå i gemensamhetsanläggningen tills denna övertagits av samfällighetsförening eller motsvarande.

Bolaget ansöker om och bekostar samtliga fastighetsbildnings- och anläggningsåtgärder som berör kvartersmark.

4.14. Servitut för gångstråk mm ("x/z-områden") och ledningsrätter

Servitut för allmänhetens tillgänglighet, bussterminal, gång- och cykelstråk samt allmänna ledningar enligt Detaljplan ska säkerställas vid fastighetsbildningen, se **bilaga 3**.

4.15. Ledningar och ledningsrätter

Bolaget ska i samråd med berörda ledningsägare ombesörja erforderliga flyttning av ledningar, transformatorstationer m fl tillhörande anläggningar utan kostnad för kommunen. Beträffande VA-ledningar gäller VA-avtalet, **bilaga 7**.

Bolaget ska medge ledningsrätt i Bolagets kvartersmark för ägare till allmänviktiga ledningar som så önskar och utan ersättning.

4.16. Tillstånd, lov, godkännanden

Bolaget ansvarar för inhämtning av erforderliga tillstånd, lov och godkännanden enligt särskild lagstiftning, och svarar för samtliga kostnader härför. Det kan till exempel gälla tillstånd, lov eller godkännanden enligt plan- och bygglagen, miljöbalken samt lokala föreskrifter.

4.17. Bussterminal

Överföring av mark i samband med Etapp 1 omfattar del av fastigheten Tumba 8:36 som belastas av nyttjanderätt för bussterminal. Kommunen gör förbehåll för SL:s fortsatta nyttjanderätt av fastigheten.

Parterna är medvetna om att den befintliga bussterminalen som nyttjas av SL behöver omlokaliseras under utbyggnaden av Etapp 1. Bolaget åtar sig att, på egen bekostnad, upprätta en tillfällig bussterminal för att tillgodose nyttjanderättshavarens behov och rättigheter under utbyggnaden av Etapp 1, i enlighet med föreskrifter som anges i **bilaga 9**. Kommunen medger att den tillfälliga bussterminalen får förläggas på kommunal mark. För det tillfälliga nyttjandet ska Kommunen och Bolaget teckna arrendeavtal, i enlighet med **bilaga 11**, när Bolaget har erhållit investeringskommitténs godkännande för Etapp 1.

Bolaget åtar sig att återställa funktionen av den ursprungliga bussterminalen till befintligt skick utan att sätta nyttjanderättshavaren i sämre ställning i enlighet med föreskrifter som anges i **bilaga 9**.

Ingen flytt av befintlig bussterminal får göras av Bolaget förrän markreglering för Etapp 1 är genomförd, tillfällig bussterminal är driftsatt av SL och Bolaget, i förekommande fall, har ställt erforderlig säkerhet i enlighet med punkt 6.4.

4.18. Drift och underhåll

Fördelning av drift, underhåll och skötsel avseende Tumbaterrassen fördelas mellan parterna. Bolaget ombesörjer och bekostar planerat och löpande underhåll och reinvesteringar av ytskikt. Kommunen ombesörjer och bekostar sedvanliga reparationer som inte påverkar ytskikt, daglig skötsel och städning inklusive snöröjning och halkbekämpning med undantag för platser med parkerade/uppställda fordon.

Kommunen ombesörjer och bekostar daglig städning och tillsyn av hiss och trappa mellan Tumba Torg och Tumbaterrassen (Tumbapassagen).

§ 5 Utbyggnad av allmän plats och VA-omläggning

5.1 Allmänna anläggningar och ledningar som ej utförs av Bolaget

5.1.1 Omfattning, utformning och genomförande

Allmänna anläggningar upptagna i **bilaga 10** byggs ut av Kommunen genom entreprenör, anlitad av Kommunen, och utformas enligt detaljplanen och Kommunens normala tekniska standard för liknande arbeten.

Förbindelsepunkter för bebyggelsen upprättas av Kommunen efter samråd med Bolaget, se föreskrifter i VA-avtalet **bilaga 7**. Förbindelsepunkter redovisas på nybyggnadskartan.